

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGE
Oral Answers to Questions.	291
Short Notice Questions and Answers.	311
Matter Under Rule 329 :	
re: (1) Non-purchase of Mesta from the Growers by Jute Corporation of India.	318
re: (2) Collection of Loans Forcibly from the Ryots of Warangal by Central Co-operative Bank.	320
re: (3) Strike by the employees of the Andhra Prabha and Indian Express.	324
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance :	
re: (1) Non-payment of Compensation to the Ryots who lost their lands under Kakatiya Canal.	324
re: (2) Scarcity of Drinking Water in Krishna District upland area.	327
Papers Laid on the Table.	329
Presentation of the Report of the Committee of Privileges.	331
Government Bills :	
re: (1) The Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 1980.	
re: (2) The Andhra Pradesh Local Authorities Loans	
Annual Financial Statement (Budget) for, 1980-81	
Demand for Grants :	
Rural and Rehabilitation, Community Development	
Housing and Urban Development, Labour and	

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.
OFFICIAL REPORT

Sixteenth Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 5th March, 1980.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

**CONSTRUCTION OF BUILDINGS FOR GOVT. ARTS (SRR & CVR) COLLEGE,
VIJAYAWADA.**

181—

*5176 Q.—Sri P. Venkata Rao (Nuzvidu) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Govt. Arts (S.R.R. and C.V.R) College, Vijayawada, has no sufficient number of buildings for the past several years;

(b) the number of students in the said college at present and the number of shifts in which they are studying.

(c) whether U. G. C. has been addressed for funds; if so, the stage at which the matter stands at present, and the total amount; and

(d) whether any proposal is under consideration to acquire land ?

విద్యార్థుల సంఖ్య (శ్రీ వి. వెంకట్రామరెడ్డి) :—(ఎ) అవునండీ.

(బి) ఈ కళాశాలలో 2051 మంది విద్యార్థులున్నారు. ఇది రెండు షిఫ్టులలో పని చేస్తుంది.

(సి) యూ.జి.సి. వారిని తమ వాటాగా రూ. 1,66,000 ల సహాయం కోరడం జరిగింది. కాని వారు నిర్మాణంలోవున్న క్రొత్త విభాగాలను ఆమోదించడానికి తమ అళి కతను తెలియజేశారు. ఆ భవనాల మొత్తం అంచనా రూ. 5,18,958.

(డి) లేదండీ.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.
(291)

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—చివరకు డి.ఐ.సమాధానం చెబుతూ ఏమీ లేదన్నారా. గత యిరవై సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం ఈ కాలేజీని నడుపుతున్నది. ప్రైవేటు వారి నుండి గవర్నమెంటు తీసుకున్నతరువాత ఒక పైసా ఖర్చు పెట్టలేదు. మేము చదువుతున్నప్పటినుండి పాకల్లోనే నడుస్తున్నది. ఇప్పటివరకూ పాకల్ వున్నాయి. నైట్ షిఫ్ట్ నడుస్తున్నది మంత్రిగారు దాని గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—లేదండి అన్నది భవనాల విషయంలో కాదు. భూ సేకరణకు వీలైన ప్రతిపాదన వున్నదా అంటే ల్యాండ్ ఎక్వైర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు కనుక లేదని సమాధానం చెప్పాను. కాలేజీకి వెనుక రి ఎకరాల రి7 సెంటు భూమిని రవీన్ కనుకగా వున్న దానిని అంతకుముందు వున్న కమిటీ వారు 1958 లో పి. నరసింహారావు అనే ఆయనకు వ్యవసాయం కోసం ఇచ్చారు. ఆ భూమి ఇల్లీగల్ ఆక్యుజేషన్ క్రింద వున్నది. కోర్టులో దావా వేయడం జరిగింది. అది పెండింగ్ లో వున్నది. అది వచ్చిన తరువాత ఆ రి ఎకరాల రి7 సెంటు భూమి వుంటే సరిపోతుంది ఇప్పుడు వున్న స్థలంతోపాటు. అందు వల్ల ఎక్వైర్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. అది చాలా ఖరీదు అయిన ప్రాంతం. ఇక ఎక్వైరి చేయవలసిన అవసరం లేదనే ఉద్దేశంతో ఆలోచించడం జరిగింది. డి.పి.ఈవిసెంగ్ పిప్లీ రెండూ నడుస్తున్నాయి. ఉదయం పిప్లీలో 2051 మంది విద్యార్థులు వుంటే ఈవిసెంగ్ పిప్లీలో 305 మంది విద్యార్థులు వున్నారు. భవనాల కోసం గ్రాంటు యు. జి. సి. వారు మ్యాచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వలేము అని అన్నారు. షెడ్స్ విర్మాణం కోసం పోయిన సంవత్సరం తగినంత డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. షెడ్స్ మరమత్తు చేయడం జరిగింది. పసరులు దృష్టిలో పెట్టుకొని భవనాలు రిపేర్ చేయవలసినస్త్రీ ఉత్పకండా చర్య తీసుకుంటాము. దానిలో ఆశ్చర్యం జరగదు.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగరి) :—పనికి ఆహార పథకం క్రింద డిగ్రీ కళాశాలల భవన నిర్మాణ కార్యక్రమం తీసుకుంటారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—ఇది ప్రత్యేక ప్రశ్నగా అడగాలి. అయినా సమాధానం చెబుతాను. పనికి ఆహార పథకం క్రింద అలాంటి ఏర్పాట్లు చేయడం కోసం ప్రయత్నిస్తున్నాము. అటువంటి పథకం రూపొందించబడుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—రవీన్ కాలువ ప్రకృత ఉంటే అక్కడ బిల్డింగ్ కట్టడానికి మినిమం 10 లక్షలు అవుతుంది. ఆ భూమి ఈ కాలేజీకి వనికివచ్చేది కాదు. ఆ భూమిని అనుకుని వున్నదానిని ఎక్వైర్ చేయడానికి వీలు వున్నదా ? వున్న బిల్డింగ్ ను మల్టి స్టోరీడ్ గా పెంచటానికి వీలు వున్నదా ? ఇది చాలా ఓర్వకాకే. దీనిని ఆభివృద్ధి చేయకుండా ఎంకుకు పుంటున్నారు ? దీనిమీద అప్ రోర్ వున్నది ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—అప్ రోర్ వుండవలసిన అవసరం లేదు. రి ఎకరాల రి7 సెంటు భూమి వూరి, అది వీలు కాక అమ్ముకున్నప్పుడు ప్రక్కనే ఇంకో స్థలం తీసుకోవచ్చు. ఇట్ ఈడ్ ఎ మేటర్ ఆఫ్ డిటైల్స్. ఈ సభ

హైకా నిర్ణయం జరగడం పాఠ్యం కాదు. కాని అందరకూ అనువైన పద్ధతులతో ప్రయత్నాలు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

NON-AVAILABILITY OF HINDI PANDITS IN UPPER PRIMARY
ELEMENTARY SCHOOLS

182—

*4600 Q.—Sri A. Mohan Reddy (Thambalapalli) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are no Hindi Pandits in all Upper Primary Elementary Schools in Andhra Pradesh ; and

(b) whether it is also a fact that exemption is being given for Hindi Examination in VIIth class common examination ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—(ఎ) లేదండి.

(బి) అవునండి.

శ్రీ ఎ. మోహన్ రెడ్డి :—కామను ఎగ్జామినేషన్ కే ఎందుకు ఎగ్జెంషను ఇస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో నెకండు లాంగ్వేజ్ కనుక దీనిని ఎల్లా చూస్తారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—మన రాష్ట్రంలో 4201 అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ వున్నాయి. 2479 హిందీ పండిట్లు ఆయా స్కూల్స్ లో పని చేస్తున్నారు. ఇంకా 1722 మంది హిందీ పండిట్లు కావలసివుంది. వనరుల లోపంవల్ల వారిని ఏర్పాటు చేయలేకపోతున్నాము. చేయాలనే ప్రయత్నిస్తున్నాము. 50 పర్సంటు ఖర్చు గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా భరించవలసి వుంది. పోయిన సంవత్సరం తగిన నిధి రానందువల్ల ప్రయత్నం వెంటనే చేయలేక పోయాము. ఎట్ యాన్ ఎర్లియెస్ డేట్ ఆ ప్రయత్నం చేయాలని అనుకుంటున్నాము. హిందీ పండిట్స్ ను అన్ని అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ లో ఏర్పాటు చేసిన తరువాత కంప్లూరి చేస్తే బాగుంటుంది కాని పండితులు లేకుండా పాఠాలు చెప్పకుండా వున్నప్పుడు ఎగ్జెంషను ఇవ్వకపోవడం న్యాయం కాదు కనుక ఇటున్న దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎగ్జెంషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. త్వరలోనే ఈ విషయంలో చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (వెంకటగిరి) :—స్టాఫింగ్ పాట్రీను ప్రకారం అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్ లో గ్రేడ్ రెండు హిందీ పండిట్, గ్రేడ్ రెండు తెలుగు పండిట్, బి.యి.డి. హెడ్ మాస్టర్ వుండి తీరాలి. కాని 50 పర్సంట్ ఆఫ్ ది స్కూల్స్ ఆ పాట్రీన్ లేకుండా వదులుస్తున్నాయి. అపాట్రీన్ ప్రకారం పోస్టులు ఎప్పుడు మంజూరు చేస్తారు? కాండిడేట్స్ చాలా మంది వున్నారు కాని పోస్టులు మాత్రం కాంక్షన్ కాలేదు. ఎప్పుడు పోస్టులు కాంక్షన్ చేస్తారు? కేంద్రం ఇచ్చే ఎయిడ్ సకాలంలో రాకపోవడంవల్ల హిందీ పండిట్స్ కు సకాలంలో జీతాలు అందక భార పడుతున్నారు కనుక అ విషయం కూడా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—50 పర్సంటు అటేది కరెక్టు కాదు కాని తప్పి డరబుల్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ లో టీచర్స్ లేకపోవడం వాస్తవమే. స్టాఫింగ్ పాట్రీన్

ప్రకారం ఉపాధ్యాయులను వనరుల లోపంవల్ల వేయలేకపోతున్నాము. కేంద్ర సహాయం కోరాము. ఫేజ్ ప్రోగ్రాంలో తప్పనిసరిగా ప్రైయారిటీ బేసిస్ మీద ఫిలవ్ చేయాలనే ఉద్దేశం వుంది. ఎంత వీలైతే అంత వ్వరగా పూర్తి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

8.40, a. m.

శ్రీ కె.వి. పతి (పుంగనూరు):—రి తరగతిలో పిల్లలు చాలా యిబ్బంది పడతున్నారు కనుక ఎప్పుడు ఈ పోస్టులు క్రియేట్ చేసి ఉపాధ్యాయులను వేస్తారు? లేకపోతే ఎవరికి వారే యమునాతీరే అన్నట్లుగా ఆ పిల్లలను గాలికి వదిలేస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి:—గాలికి వదిలే వ్రసకీ లేదు. సాధ్యమైనంత వ్వరలో అని ఇప్పుడే మనవిచేశాను. గౌరవనభ్యులకు ఎంత ఆవేదన వున్నదో వ్రఖత్వానికి అంత వున్నది. ఆ ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు (ఉదయగిరి):—మంత్రిగారికి ఆవేదన, అలోచనా వుంది కాని డబ్బు లేదు. టీచర్స్ లేరు కాబట్టి పరీక్షలు తీసివేయడం న్యాయం కాదు. పూచర్ లో అది సెట్ బ్యాక్ అవుతుంది. కేంద్రప్రభుత్వం వారు హిందీ పండిట్ పోస్టులు కాంక్వెస్ చేయటానికి, కావలసిన డబ్బు ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నామని ప్రకటించిన విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా? మన విద్యామంత్రిగారు వచ్చే విద్యా సంవత్సరానికి అయినా ఆ నిధులు సంపాదించి పోస్టులు ఫిలవ్ చేయడానికి వ్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి:—వారు ప్రకటన చేయకుండానే వారు ఇస్తారని తెలియగానే ఆఫీసర్లను డెప్యూట్ చేశాము. డబ్బు వచ్చే చోట తెచ్చుకోవడంలో మా లోపం వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా కావాలని కూడా అడుగు తున్నాము. ఎంత ఉద్దేశ్యం వున్నా తగినంత డబ్బు లేకపోవడం వల్ల వేయలేక పోతున్నామనే బాధ తప్ప చేయాలనే ఉద్దేశ్యం లేదని కాదు. ఈ సంవత్సరము ఆపర్ ప్రైమరి స్కూల్స్ లో టీచర్స్ వచ్చేట్లు చూస్తామని, అందుకు ప్రయత్నిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

Stipulating Telugu As Second Language In Intermediate For The Posts of Lecturers In Junior Colleges

183—

*3393-Q-Sri S, Alwar Das (Visakhapatnam-I):—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal pending with the Government to amend the relevant rules stipulating Telugu as Second Language in Intermediate or BA for the posts of lecturers in Junior Colleges so that Graduates whose mother tongue is Telugu but took Hindi or some other language as the second language in their Intermediate or Graduation are also made eligible; and

(b) if so, whether the Government will grant special exemption to such candidates who were already selected and not admitted due to the existing rule, pending amendment of the relevant rule?

శ్రీ బి. వెంకటాద్రి రెడ్డి:-

(ఎ) జూనియర్ లెక్కరల్ల వసతుకు సంబంధించిన అడ్మిషన్ నియమానికి అవసరమయిన సవరణలకు ఇదివరకే జారీ చేయడం జరిగింది.

(బి) ఈ ప్రశ్నకి కావు లేదు.

Switching Away From Super Fine Paddy Varieties To Fine And Coarse Varieties By Farmers.

184—

*4845Q—Smt. G. Dhana Suryavathi, (Nidamolu) Sarvasri M. Omkar, (Narasampet) K. Satyanarayana (Repalle) and A. Laxminarayana (Miryalaguda):— Will the Minister for Agriculture and Law be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government have been advising the farmers that they should switch away from super fine paddy varieties to fine and coarse varieties: and

(b) if so, the reasons therefor?

వ్యవసాయ శాఖమంత్రి (శ్రీ వై. వెంకటాద్రి) :-

(ఎ) అవునండి.

(బి) 1979, అక్టోబరు నుండి అమలులోనికి వచ్చినట్లుగా బియ్యం వర్గీకరణను కేంద్రీకృతం చేసి సవరించింది. సవరించిన వర్గీకరణ ప్రకారం బియ్యం మూడు వర్గాలుగా మాత్రమే శ్రేణీకరించబడుతుంది. అవేవగా పొడవు/వెడల్పు దామాషా ప్రాతిపదికపై అతిమేలుకరం, మేలుకరం, సామాన్యశ్రేణిగా వర్గీకరించబడతాయి. ప్రస్తుతమున్నటువంటి వర్గీకరణలో పొడవు సన్నం, పొట్టి సన్నం, మధ్యతరహా సన్నం, పొడవు దొడ్డు, పొట్టి దొడ్డు అనే అయిదు రకాలు వున్నాయి. వాటికి బదులుగా ఈ కొత్త వర్గీకరణ వుంటుంది.

(11) పాతవర్గీకరణ ప్రకారం పొడవు పొట్టి పన్నాలు పొట్టి దొడ్డువల్ల రకాల మధ్యధరలో క్లింబాలుకు రూ. 18/లు తేడా వుంది. కాగా కొత్త వర్గీకరణ క్రింద మేలుకరం, సామాన్య రకాలకు ధరలో రూ. 8/లు మాత్రమే తేడా వుంది.

(111) రాష్ట్రంలోను, రాష్ట్రం వెలుపలి ప్రాంతాలలోను పొడుగు సన్నాల రకాల కంటే మధ్యతరహా సన్నాలకు ముతక రకాలకు ఎక్కువ గిరాకీ వుంది.

(4) మరవట్టింటేటప్పడు విరిగిపోయి నియ్యం దిగుబడి కగ్గిపోయే పొడుగు నన్న రకాల కంటే ముతకరకం రకాలను మిల్లల్లు ఎక్కువ ధర పెట్టి కొంటున్నారు.

(5) పొడవు నన్నాలు, ముతక రకాల దిగుబడిలో పెద్దగా తేడా లేదని కనుగొనబడింది.

Absorption Of All Technical Personnel Working Under A.P. Agricultural University

185—

*4175 (M) Q.-Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :-Will the Minister for Agriculture and Law be pleased to state:

(a) whether any decision has been taken by the Government to absorb all the technical personnel working under the A.P. Agricultural University who opted to be transferred to the Department of Agriculture; and

(b) if so, the date of decision and when it will be implemented?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—

(a) అవునండి.

(b) రివర్స్ నుకు ఇష్టపడుతూ తమ అభిమతాలను తెలియ చేసిన ఉద్యోగులను మాత్రం వారి వార్యంత కాఖలకు సంస్థలకు తిరిగి పంపివేయాలని 1.1-6-79 తేదీన ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఇదివరకే ఇలాంటి ఉద్యోగులు కొందరిని తీసుకోవడం జరిగింది. మిగిలిన వాటిని కూడా వీలైనంతవరకు వాపసు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి.

శ్రీ సిపాన్. విజ్జీ రెడ్డి (నరసాపూర్):—ఇంకా తీసుకునేవారి సంఖ్య ఎంతో చెబుతారా?

శ్రీ వై. వెంకటరావు:—ఈ యూనివర్సిటీ పెట్టినప్పుడు ఉప్పానియా యూనివర్సిటీ నుండి డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ ఎగ్రికల్చర్ నుండి, డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ యూనిమల్ హెల్త్ నుండి 1986లో 1850 మందిని తీసుకోవడం జరిగింది. కొంతకాలం తరువాత ఆప్స్ అడుగగా 1189 మంది ఆప్స్ ఎగ్జిక్ నైట్ చేశారు. విజ్జీ రెడ్డి నుండి ఉండవలసిందిగా చెప్పి పోతాము అని చెప్పారు. తరువాత ఇంకో రెండు మంది ఆప్స్ ఎగ్జిక్ నైట్ చేశారు. దానిలోని 11 మందిని డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ ఎగ్రికల్చర్ ఆఫీసులో తీసుకోవడం జరిగింది. ఆరుగురుని డిపార్టుమెంటు ఆఫ్ యూనిమల్ హెల్త్ నుండి వారు తీసుకోవడం జరిగింది. లెక్చరర్ ఎడ్యుకేషన్ క్రింద వున్న హోమ్ సైన్స్ వారు ఫ్యూచర్ వేకెస్సన్ లో కొంతమందిని తీసుకుంటామని తెల్పడం జరిగింది. ఇప్పుడుకే కాలాతీతం అయింది, వెంటనే తీసుకోవాలని తమ అదేశం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు గతంలో తీసుకోవడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. ఇటీవల కొన్ని రిప్రీజెంటేషన్స్ వచ్చాయి. ప్రమోషన్స్ ఎవెన్యూస్ వచ్చాయి.

గవర్నమెంట్ ఉద్యోగుల టెనిఫిట్స్ విరికీ కూడా వచ్చాయి కనుక మేము ఇక్కడే ఉంటామని కొన్ని రిపోజింజుమెంట్స్ వచ్చాయి. అవి కూడా అలోచిస్తున్నాము. వారి అభిమతం ప్రకారం పంపటానికి ఏర్పాట్లు త్వరితగతినీ చేస్తాము.

(శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— మేము ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీలోనే వుంటామని కొంతమంది తిరిగి వాగినా ఆనర్ చెయ్యడం లేదని, ఒకసారి ఆఫీస్ ఇచ్చారు కాబట్టి యు ముష్టు గో జ్యాక్ అని అంటున్నారని తెలుస్తున్నది. వారు కోరుకుంటే తిరిగి అక్కడే వుంచటానికి ఏర్పాట్లు చేస్తారా?

(శ్రీ వై. వెంకటరావు :— యూనివర్సిటీలో వుండదలచుకుంటే ఉంచుతాము. తిరిగి డిపార్టుమెంటుకు వెడతాము అంటే అక్కడకు పంపిస్తాము. వారిని తిరిగి అడుగుతాము.

Demands of the Employees of State Cooperative Agricultural Development Bank

186—

*4850-Q.-Sarvasri M. Omkar, K. Satyanarayana, A. Lakshminarayana, Smt Mallu Swarajyam and Smt. G. Dhanasuryavathi :— Will the Minister for Cooperation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that about four thousand employees of the State Cooperative Agricultural Development Bank called off their 34 day old strike on 10-5-79;

(b) whether any agreement was reached between the employees and the Cooperative Development Bank;

(c) if so, the details there of ?

సహకారకాళా మంత్రి (శ్రీ ఎన్. అమరవాధ రెడ్డి) :—

(ఎ) ప్రాథమిక వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకులకు చెందిన సుమారు 8,700 మంది ఉద్యోగులు తమ సమ్మెను 10-5-1979 తేదీన విరమించారు.

(బి) అవునండీ.

(సి) ఆ ఒప్పందంలోని వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి :—

(i) (ఎ) ప్రాథమిక వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకులలోని సదవుల వర్గాలను దిగువ తెలిపిన దశల ప్రకారం కేంద్రీకృత వర్గం క్రిందకు తీసుకొని రావడం.

(ఎ) అసిస్టెంట్ మేనేజరు/సహాయ కార్యదర్శులు, కార్యనిర్వాహక అధికారి, అకౌంటెంట్లు, ఇంటర్నల్ ఆడిటర్లు, నూనెరింగు/ఇంజనీరు సదవులు 1-7-1979 నుండి.

(బి) సూపర్ వైజులు/మేజిస్ట్రేట్ సదవులు 1-7-80.

(సి) జ్యూనియర్/అసిస్టెంట్/అకౌంటెంట్/హెచ్ ఐఎస్ సదవులు 1-7-1981 నుండి.

- (ii) సూపర్ వైజర్లు/టైపిస్టులు, డ్రైవర్లు/అటెండర్లు/బంటోతులు, సైట్ వాచ్ మెన్ లను కేంద్ర వర్గం క్రిందకు తెచ్చేటంతవరకు ప్రాథమిక వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంకులు వారికి జీతము మరియు కరువు భత్యములో 7½ శాతం వంతున 1-5-1979 నుంచి తాత్కాలిక పహాయం చెల్లించాలి.
- (iii) సమ్మెకాలంలో ఉద్యోగుల గైరుహాజరును ఆ ఉద్యోగులు ఏ సెలవుకు హక్కు కలిగివుంటే ఆ సెలవుగా 1980, జూన్ ఆఖరుకు వారికి సమహారాల సెలవుగా పరిగణించవలెను.
- (iv) సమ్మెలో పాల్గొన్న ఉద్యోగులపై ఎట్టి కఠినాధింపు చర్యలు తీసుకోనరాదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్):—ఆ డిమాండ్స్ ను ప్రభుత్వము ఆమోదించిందా? లేటి శకలంగా వారు విరమించారు?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:—ల్యాండ్ మార్బుగేట్ బ్యాంకులో బోర్డులు వద్దని, నేపనలైజ్ బ్యాంకులలో మోడరి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకుకు, ల్యాండ్ మార్బుగేట్ బ్యాంకుకు బ్యాంకింగ్ లైసెన్స్, పాలికెర్లము వుండకూడదని వారు అడిగారు. ఎగ్రికల్చరల్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంకు ఉద్యోగులు నా సమక్షంలోనే ఎగ్రిమెంటుకు వచ్చారు. ఆ ఎగ్రిమెంటు సారాంశం ఇప్పుడు చదివాను.

8-50 a. m.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య:—అడ్ హాక్ ఇంక్రిజ్ గురించి ప్రభుత్వ అభిప్రాయము ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి:—అభిప్రాయం వేరే ఏమీ లేదు. ఏడున్నర వర్సంటు అడ్ హాక్ ఇంక్రిజ్ ఒప్పుకున్నాము, చేకాము, యివ్వడం జరిగింది, వారు తీసుకోవడం జరిగింది.

Master Plan For Construction of Roads In Rural Areas

187—

*4445-Q.-Sri K. B. Siddaiah (Puttur):—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the four Southern States have prepared a master plan for construction of roads in rural areas and submitted the same to the Central Government; and

(b) if so, the State—wise amounts proposed to be spent for roads in rural areas together with the number of years during which the same will be spent, as per the scheme?

పంచాయతీ రాజ్ కృషి మంత్రి (శ్రీ యం. బాగారెడ్డి):—

(ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో రోడ్ల నిర్మాణమునకు ఒక బృహత్ ప్రణాళిక తయారు చేయబడి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించబడింది ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన వివరాలు లభ్యం కాలేదు.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ కు తయారు చేయబడిన బృహత్ ప్రణాళిక ప్రకారం రూ. 985-00 కోట్లు కావాలని వుంటుంది. ఈ మొత్తాన్ని 15 సంవత్సరాలలో ఖర్చుచేయవచ్చును.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య:—అధ్యక్షా, ఈ ప్రణాళిక ఎప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించబడింది. దానిపైన ఎలాంటి ఉత్తరప్రతిస్పందనలు జరిపారో వివరాలు తెలుపుతారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఇది 1978 కంటే ముందే సమర్పించబడినట్లు వంటిది. నాలుగు రాష్ట్రాల గురించి గౌరవసభ్యులు పేర్కొనే ప్రశ్నల వేళాలో బహుళ: అది ఆర్ అండ్ బి కి సంబంధించినట్లు వంటిది అని పూహిస్తున్నాను. 78 లో నాలుగు దక్షిణ రాష్ట్రాల ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్స్ మీటింగు జరిగింది. దానికి సంబంధించిన భోగట్టా ఆర్ అండ్ బి వద్ద వుండవచ్చని అనుకుంటున్నాను. ఇంతవరకు దీనిపైన కేంద్ర ప్రభుత్వం మినిమం సిడ్స్ క్రింద 1978-79 లో ఒక కోటి రూపాయలు రిలీజు చేశారు, 79-80 లో 50 లక్షలు రిలీజ్ చేశారు ఈ సంవత్సరం యిండికేషను ప్రకారం 49 లక్షలు రిలీజు చేయవచ్చునని అనుకుంటున్నాము. మన రాష్ట్రంలో వున్నట్లు వంటి రోడ్డు గ్రామాలు లెక్క వేస్తే 27,221 గ్రామాలు వుంటే వాటిలో 10,507 గ్రామాలు మాత్రం పక్కా రోడ్డుతో కనెక్ట్ అయి వున్నవి. 7517 ఫేర్ వెడర్ రోడ్డు కలిగి వున్నవి, 2197 కు ఎటువంటి రోడ్డు కనెక్షన్స్ లేవు. 1500 అంతకంటే ఎక్కువ జనాభా వున్న గ్రామాలు 7968. వాటిలో 4278 గ్రామాలకు మాత్రం యంత వరకు పక్కా రోడ్డు వున్నవి. 9897 గ్రామాలకు పక్కా రోడ్డు లేవు. వేయి నుండి 1500 జనాభా కలిగిన గ్రామాలు 4080 వున్నవి. వాటిలో 1020 గ్రామాలకు పక్కా రోడ్డు వున్నవి. 3080 గ్రామాలకు లేవు వేయి వరకు జనాభా వున్న గ్రామాలు 15,178 వున్నవి. వాటిలో 5214 గ్రామాలకు పక్కా రోడ్డు వున్నవి. 9957 గ్రామాలకు పక్కా రోడ్డు లేవు, ఈ ప్రభుత్వం ఎహంటు రిలీజు గురించి పర్మిస్యూ చేస్తున్నది.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య:—985 కోట్లు కావలసిన బృహత్తర ప్రణాళిక. గ్రామ ప్రాంతాలలో రోడ్డు దుస్థితిలో వున్నవి. దాదాపు పది వేల గ్రామాలు రోడ్డు లేవని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం వల్లకు ఒక బస్సు అని నినాదం యిస్తున్నది. మన మంత్రిగారు వల్లకు ఒక మంచి రోడ్ అనే పథకాన్ని తీసుకొని రోడ్డు వేయడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తెచ్చుకోవలసినట్లు వంటిది, మినిమం సిడ్స్ క్రింద యీ పథకం వుంది. ఈ ఒక్క పథకమువల్లనే రోడ్డు వేసుకుంటున్నామని కాదు. వేరే పథకాలు వున్నవి. ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాం క్రింద, జిల్లా పరిషత్తు, సమితుల వున్న నుండి యీ విధంగా మనకు

పున్నటువంటి కనకల్ ఫండు నుండి వేసుకుంటున్నాము. ఇతే యీ వకము క్రింద 15 సంవత్సరాల్లో మొత్తం తీసుకుంటామని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నకెకల్) :—చాలా రోడ్డు రీతి నుండి యిప్పటి వరకు మట్టి పోసి, కొన్ని కల్వర్టు కట్టి పంచాయతీరాజ్ క్రింద చాలా పున్నవి. అలాంటి కంప్లీటు చేయకుండా కొత్తవి తీసుకోకూడదని అదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినటువంటిది సమంజసమైనటువంటి విషయం. డ్రాయింగ్ క్రింద నల్ల గొండ జిల్లాలో చాలా రోడ్లు తీసుకుంటే యిన్ కంప్లీటుగా పున్నవి. అట్లా పూర్తి కాని కొత్తలైనా కూడా పున్నవి. ఈ మధ్య కలక్టర్లు అదరికి ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద ప్రభుత్వం రైస్ గాసుండా ఊళ్ళోటి పది లక్షలు టువర్డు క్యాష్ కంప్లీబ్యూషను రిలీజ్ చేసింది. ఇంకా పది లక్షలు టువర్డు క్యాష్ కంప్లీబ్యూషను రిలీజ్ చేయబోతున్నాము. క్యాష్ కంప్లీబ్యూషను పెట్టుకొని యిన్ కంప్లీటుగా పున్నవాటికి ఖర్చు పెట్టాలి. కొత్త వర్క్స్ తీసుకోవద్దని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటు క్రింద వచ్చే గ్రాంటు మినిమం సిద్దు ప్రోగ్రాం క్రింద వస్తుంది కనీస వనతి లేని చోట యివ్వడానికి. ఈ గ్రాంటు క్రింద ఖర్చు పెట్టేప్పుడు కోటి రూపాయలు వస్తాయి గదా, అదబ్బును గ్రామానికి బస్సు అని ఏరూట్సు అయితే ప్రభుత్వం తీసుకున్నదో అక్కడ ఖర్చు పెట్టడానికి అదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఇస్తాము.

శ్రీ కె. శ్యామారాయణ :—77-78 లో కోటి రూపాయలు అన్నారు. 78-79 లో 50 లక్షలు రిలీజ్ చేశారన్నారు. ఈ సంవత్సరం 49 లక్షలే అని చెబుతున్నారు క్రిమంగా తగ్గిపోతున్నది. ఏ ప్రాతిపదిక మీద యిస్తున్నారు? తగ్గిపోవడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—మనం అడుగుతున్నాము. 78-79 లో కోటి రూపాయలు యిచ్చారు. 79-80 లో 50 లక్షలు యిచ్చారు ఈ సంవత్సరం యిండికేషను ప్రకారం 49 లక్షలు వుంది.

Sri Koratela Satyanarayana :—What is the basis? Are there any norms?

9-00 a.m. శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అది వారి డిస్క్రిషన్ మన ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది కాదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—గాని కై నా ఒక కైరీరీయా వుంటుందికదా ఏ కైరీరీయాపైన ఏకీ సంవత్సరం యిస్తున్నది తగ్గిపోతున్నది. చాలా గ్రామాలు ఒక రోడ్డు లేని పండించిన వంటకు ధరలు లేక రైతు తీసుకొని పోయి అమ్ముకోవలసిన దుస్థితి వుంది.

మిస్టరు స్పీకరు :—వారు తీసుకొని పోకపోతే యింకొకడు తీసుకుపోతారా?

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—ఏ కైరీరీయాపైన యిస్తున్నారు?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఒక కోటి రూపాయలు మొదటి పంచత్సరం యిచ్చారు. దాని తరువాత రెండు కోట్ల చిల్లర యిస్తామన్నారు. రెండు కోట్లు :స్తాయని ఆశించాము. మాకు ఫైనాన్సియల్ డిఫికల్టీస్ వున్నవి. అన్ని రాష్ట్రాలకు తగ్గిస్తాము అని చెప్పారు.

మిస్టరు స్పీకరు :—క్వశ్చన్ నెంబరు 188

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఈ ప్రశ్నను పోస్టుపోస్ట్ చేయండి

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :—ఈ ప్రశ్నకు మంత్రిగారు ఎవరో చెప్పండి

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—రోశయ్యగారు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, మీ నుంచి పర్మిషను తీసుకోవాలి కదా.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—అసెంబ్లీలో కాని కాన్సిలులో కాని కమిషన్ యిల్ టాక్సెస్, ఎక్సయిజు గురించి శ్రీ రోశయ్యగారు సమాధానం చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—అధ్యక్షా, ఈ వేళ రాకుండా ఉండదాని? శ్రీ రోశయ్యగారు మీ అనుమతి తీసుకున్నారా? సమాధానం ఎవరు చెప్పినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఎక్సయిజు, కమిషన్ యిల్ టాక్సెస్ వారి దగ్గర ఉందని శ్రీ రోశయ్యగారికి తెలుసు. ఈవేళ వారు లేకపోతే మీ పర్మిషను తీసుకోవాలి. నువ్వెజిలెన్స్ డిపార్టుమెంటు నుంచి ఆ ప్రశ్న ఎవరి దగ్గరకు వెళ్ళింది?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, పోస్టుపోస్ట్ చేయండి, రేపు ఆన్సరు తెప్పిస్తాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఇది రెండవ పారి.

మిస్టరు స్పీకరు :—అయిన ఆన్సరు చేస్తానని కూడా చెప్పారు. కాదు ఏమైనా పార్టీ అప్ అయిందేమో. అయినకు ప్రశ్న వెళ్ళింది. నాకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషనులో కూడా మినిస్టరు ఫర్ ఆర్ అండ్ బి అని ఉంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఈ విధంగా అయితే న్యాయం చేసిన వారం కాము.

శ్రీ సి. బాగారెడ్డి (కాల్లంపేట) :—మీ దగ్గర ఆర్ అండ్ బి మినిస్టరు ఆన్సరు చేస్తారని ఉంది. స్పష్టంగా రోశయ్యగారు సమాధానం చెబుతారని మీ దగ్గరకు వచ్చిన తరువాత ఈ ప్రశ్నకు ఎవరు సమాధానం చెబుతారు అని స్పీకరు గారు డార్మిన్స్ లో పెట్టడం న్యాయంకాదు. మీకు వచ్చిన ఇన్ఫర్మేషను మొదట చెప్పకుండా రాయడం మంచిది కాదు.

మిస్టరు స్పీకరు :—దీనిలో ఏమీ లేదు, అంత బాధపడవలసిన అవసరం ఏమీ లేదు. ఆర్ అండ్ బి మినిస్టరు చెబుతాడని సెక్రటరీ వచ్చి చెప్పాడు.

శ్రీ వై. మోక్షట్రావు :—శ్రీ రోశయ్యగారు తప్పకుండా వచ్చేవారే ఏదో అవసర్య కారణాలవల్ల రాలేకపోయి ఉంటారు.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం-II) :—మొన్న శ్రీనల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు వేసిన ప్రశ్నకు రెవిన్యూ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పినది ఉండగా శ్రీకోనేరు రంగారావుగారు సమాధానం చెబుతారని అన్నారు. ఆ రోజున ఆయన కూడా రాలేదు. ఈవేళ శ్రీ రోశయ్యగారు సమాధానం చెప్పాలని శ్రీబాగరెడ్డి గారు చెబుతున్నారు. అసలు ఈ ప్రశ్నలు ఏ ఏ శాఖలకు సంబంధించినవో తెలియడంలేదు. కనుక ఈ ప్రశ్నలు సరిగా ఆయా శాఖలకు వెళ్లేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Installation of Television sets in the poor Localities of Hyderabad and other rural Areas

189—

*4267-Q-Sarvasri C. Janga Raddy, V. Sivarama Krishna Rao, M. Jagannadham, (Wardhanpet) M. Venkaiah Naidu and Ch. Laxmaiah (Laxetupet) :—Will the Minister for Municipal Administration, Information and Public Relations be pleased to state :

(a) whether the Government propose to install Television sets in the localities where poor people reside in Hyderabad and also other rural of areas of A.P. State for the benefit of poor people;

(b) if so, the names of the places where the T.V. sets have been installed so far; and

(c) if not, the reasons there for ?

మునిసిపల్ కరపాలన, సమాచారం పౌరసంబంధాల శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. సరోజిని పుల్లారెడ్డి) :—

(ఎ) లేదండి.

(బి) ప్రశ్నకు తావులేదు.

(సి) కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్రైవేట్ కంపెనీలు, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, జిల్లాలలో 480 తెలివిజను సెట్లు ఏర్పాటు చేసి, నిర్వహిస్తూ వచ్చింది. ఏటిని 1979 ఏప్రిల్ నాటికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగించాలని మొదట కేంద్రం సంకల్పించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఆ పథకాన్ని చేపట్టేందుకు తన ఇష్టాన్ని తెలియచేసింది. అయితే ఈ పథకాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పటి నుంచి చేపట్ట వలసింది నికరమయిన తేదీని కేంద్రం ఇంకా తేల్చలేదు. ఈ పథకాన్ని చేపట్టిన తర్వాత మాత్రమే, అదనంగా టి.వి. సెట్లను ఏర్పాటు చేసే విషయాన్ని ఆర్థిక భారాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని పరిశీలించటం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఎ, కి : మాధానం చెబుతూ లేదండి అన్నారు. యోచిస్తుందా అంటే లేదని అంటున్నారు అంటే ఆ ఆలోచనే లేదన్నమాట.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— పైనాన్నియల్ పాతి 1 బట్టి పరిశీలించటం జరుగుతుందని చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— దీనిని పట్టుకుని అలాగే పరిమితం కాకుండా గ్రామీణ ప్రాంతాలకు కూడా తీసుకొని వెళ్ళాలని కు ప్రభుత్వము ఉద్దేశం. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్దేశం కూడా అదే. హైరాబాద్ చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాలలోనే కాకుండా మద్రాసు తీర ప్రాంతాలలో—చిత్తూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలోనూ టెలివిజనును ఆకట్టుకునే ప్రాంతాలలో టి.వి పెట్టును ఏర్పాటు చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— నిధులు సమకూడన తరువాత చాలా చేయాలని ఉంది. Apart from Hyderabad, there is also a programme of Doordarshan to instal a T. V Transmitter at Kondapalli near Vijayawada. It is also been proposed by the State Government that Doordarshan may take preliminary steps for locating sets and Transmitters at Visakhapatnam and Tirupathi. In all probability, altitude considerations may be kept in view for installation of transmitters at Tirupathi and Hoisely Hills. What the Hon'ble member said, certainly will be kept in view while we do all these things.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— హైరాబాద్ చుట్టుప్రక్కల నన్న కొన్ని పంచాయతీలలో కొన్ని పెట్టు పెట్టారు ఆ విధంగా హైదరాబాద్ కేంద్రమును ఆకట్టుకోగల అన్ని పంచాయతీలలో వీటిని పెట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా? పైనాన్నియల్ పొడిపను బాగున్నప్పుడు చేస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు మీరు అంతా పెట్టలేకపోతే పంచాయతీలు కొంత, మీరు కొంత భరించి వాటిని పెట్టవచ్చు కదా?

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— పంచాయతీలలో ఎక్కడివిలో పెట్టుకట్టడానికి డబ్బులేదని అంటూ ఉంటారు. అటువల్లప్పుడు వీటికి ఇవ్వడం కష్టం అవుతుంది. పంచాయతీ రాజ్ డిఫార్డుమెంటువారిలో ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ సి. అంగారెడ్డి :— టి.వి పెట్టు ఏర్పాటు చేయటం కేంద్ర ప్రభుత్వముతో ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు. చేతచారు బెల్లె నిమిషాలు చూడడం కష్టం కనుక టి.వి పెట్టు కొని పంచాయతీలలో పెట్టి ఆ వీధి ప్రజలకు అందుకాటులో ఉండేట్లు చేస్తారా? ఈనాడు పంచాయతీలలో కమ్యూనిటీ రేడియోలు పెట్టవట్లుగా వాటిని గ్రామాలలో పెడతారా?

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :— అదే సూచనలు. Because of the financial conditions we are trying to do. చేతచారు నిమిషాలు చూడడానికి కష్టమేదని అంటున్నారు గౌరవసభ్యులు. But it is fact that a person

who is earning little is spending on pictures, whereas you and I are not able to see the pictures.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— శి రూపాయలు పెట్టి అంతా సినిమా చూడగలుగుతున్నారు అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అంటే ఈ రాష్ట్రంలో పేదవారు లేరని మంత్రిగారి ఉద్దేశమా ?

(జవాబులేదు)

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు క్వశ్చన్ నెంబరు 188 వచ్చినప్పుడు నేను సభలో లేను నేను వస్తూ ఉంటే కారు ట్రబుల్ ఇచ్చింది. అందుచేత రావడం అలస్యం అయింది. అందుచేత నేను అపాలజీ కోరుతున్నాను

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, మీ జ్యోతిష్యం మీద మాకు విశ్వాసం, నమ్మకం ఉంది ఇప్పుడు. వచ్చే ఎలక్షన్లలో మిమ్ములను ముందుగా అడుగుతాము.

Implementation of "Tree for Tapper" System

188—

*5444-Q—Sri D. China Mallaiah (Indurthy) :—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that 'Tree for Tapper' system is suggested though there are Tappers Co-operative Societies, as a policy for the year 1979-80;

(b) if so, whether it has been implemented accordingly; and

(c) if not, the reasons therefor?

రోడ్లు భవనాల కాట మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య) :— (ఎ) అవునండీ.

(బి) దానిలోని లాభాలను వినియోగించుకోడానికి గీత పనిచాలలు ముందుకు వచ్చిన చోట్ల ఇది అమలు జరపబడింది.

(సి) ఈ పోక్న ఉత్పన్నమౌతాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విశల్ రెడ్డి :—గీత పారిశ్రామిక సంఘాలలో గీత పారిశ్రామికాలకు తగాబాలు చాలా ఏర్పడుతున్నాయి. అందుచేత గీత పారిశ్రామికాలకు నిర్ణయించేటట్లు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

9-10 a. m.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—క రీంసగర్ ఆనంతపూర్ జిల్లాలలో మాత్రం కొన్ని సంవత్సరాలలో గీత పారిశ్రామిక సంఘాలకు గీత దారులకు వివాదాలు ఏర్పడిన మాట విజం. కాని మిగతా జిల్లాలలో అలాంటి తగాదాలు వచ్చినట్లు లేదు. గీత పారిశ్రామికాలకు సహాయం చేయాకనే తప్ప వారికి ఇబ్బందులు గాని స్పర్థలు గాని కలిగించడం మన ప్రభుత్వం ఉద్దేశం కాదు.

శ్రీ కొరటాల శత్యనారాయణ :— మీకు వారికి సహాయం చేయాలని ఆలోచన ఉందిగాని అమలుకు రావడం లేదు. గుంటూరు జిల్లాలో అనేక మైన పిటిషన్లు పెడితే ఇవ్వలేదు, గీత పార్లీశామిక సంఘాలకు గీత చాడలకు ఓరివర్సి ఇవ్వకుండా అక్కడ ఏరక్ కంట్రాక్టుకు ఇచ్చారు. పోతాడంకలో కొన్ని గ్రామాలు విడివడి ప్రత్యేకంగా కంట్రాక్టుకు పన్నో గ్రామాలు ఇచ్చారు. ఇలాంటి సంఘటనలు అనేకమున్నాయి. కలెక్టరుకి రిప్రజెంటేషను కూడా ఇచ్చాము. శాసనసభలో కూడా చెప్పాము. మీకు వచ్చిన రిపోర్టు నరి ఆయనది కాదు. మరల డిపార్టుమెంటుని అడిగి చెప్పడం మంచిది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అప్లికేషన్లు పెట్టినాకూడా ఇవ్వనట్లుపంటివి ఏమైనా ఉంటే తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను. గుంటూరు జిల్లా విషయం చెప్పారు చూస్తాను. మొన్న ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెబుతూ చెప్పాను. దాదాపు 50 ఏకరాలు ఎరకు పాటలను పోయాయి. మిగిలిన 50 ఏకరాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ స్కీము వల్ల 23 జిల్లాలకు 18 జిల్లాలలో 12,327 మందికి గీతే వారికి చెట్టు ఇవ్వడం జరిగింది ఇది కొన్ని జిల్లాలలో చాలా హెచ్చుగా జరుగుతోంది. కొన్ని జిల్లాలో స్థానికులు జరుగుతోంది ఆ జిల్లాలలో కూడా వారికి న్యాయం జరిగే టట్లు సాధ్యమైనంతవరకు సవ్యమైన అప్లికేషన్లు ఉన్న సందర్భాలలో న్యాయం జరిగేటట్లు చూస్తాము

శ్రీ కె. వి. పతి :—గీత కార్మికునికి చెట్టు అటున్నాడు. ఒక గీత కార్మికునికి ఎన్ని చెట్లు ఇస్తున్నారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ఇది ఒక యూనిఫారమ్ గా లేదు. అతను ఉండే ప్రదేశానికి చుట్టుప్రక్కల ఉన్న చెట్లు లెక్క తీసుకొని దాఖాస్తు పత్రం తీసుకొని ఇస్తున్నాము.

శ్రీ సి.పాచ్. జంగారెడ్డి :—గీత కార్మికుల స-ఘానికి ఒక లై సెన్సు చెట్టు గీతేవారికి ఒక లై సెన్సు కెండు లై సెన్సులు ఇవ్వడంవల్ల ఇద్దరి మధ్య తగాదాలు ఏర్పడుతున్నాయి కాబట్టి సంపూర్ణంగా పారిశ్రామిక సంఘాలను రద్దుచేసి అదే గ్రామంలో టోఫర్ సిస్టమ్ లో పూర్తిగా ఇవ్వడానికే ప్రభుత్వం : మైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ప్రస్తుతానికి అటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేదండి.

శ్రీ సి.పాచ్. జంగారెడ్డి :—డ్యూయల్ లై సెన్సు అయిపోతుందికదా.

(జవాబు లేదు)

శ్రీ సి.పాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ఇప్పటికైనా గీత పారిశ్రామిక సంఘాలలో తగాదాలు ఏర్పడిన స్థలాలలో, గీత పారిశ్రామికులు వచ్చి గీతేవారికి చెట్లు అనే నినాదము ప్రచారము అప్లికేషన్లు ఇచ్చినట్లయితే ఆలోచించి విచారించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము.

(b) if so, the reasons for such enhancement; and

(c) whether the Police Commissioner has been consulted in the matter?

మునిసిపలు పరిపాలన, సమాచార, పేద సంబంధాల శాఖా మంత్రి :—
(శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి)

(ఎ) అవునండీ.

(బి) 1979, ఫిబ్రవరికి ముందు జంట నగరాలలోని వివిధ వర్గాల థియేటర్లలో ట్యాంపు వ్యవస్థ చాల అస్తవ్యస్తంగా ఉండేది. అందుచేత ట్యాంపు రేట్లను హేతుబద్ధం చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

(సి) లైసెన్సెసు అధికారిగా వ్యవహరించే పోలీసు కమిషనరు ట్యాంపు వ్యవస్థను అధ్యయనం చేసిన మీదట ప్రత్యేక రేట్లను పెంచడానికి నిర్ణయించారు.

శ్రీ వి. రామసుబ్బారెడ్డి :—జంట నగరాలలో గాని జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో గాని దీనిని పెంచడానికి ఏమైనా ఒక పద్ధతి ఉన్నదా? అన్ని హాల్స్ లోనూ ఒకటే మాదిరిగా సినిమా టికెట్లు ఉంటాయా? లేకపోతే ఎయిరు కండిషను, ఎయిర్ కూల్ అని ఆర్డినరీ అని ఏమైనా ఫిక్షేషను ఏమైనా ఉందా?

శ్రీమతి బి. సరోజినీ పుల్లారెడ్డి :—ఈ సినిమా టికెట్లు పెంచేముందు పీటిసి రి కేటగిరీస్ చేశాడు. ఎయిరు కండిషను, ఎయిరు కూల్డ్ ఆర్డినరీ థియేటర్లు అని.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (ఆమదాలవలస) :—ఇది వరకు ఉన్నటువంటి రేట్లపైన ట్యాంపు ఉండేది. దాని వల్ల ప్రభుత్వం తాలూకు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు వచ్చిన ఆదాయం ఎంత, ఇప్పుడు మీరు ప్రతి టికెట్ దగ్గర ఫిష్ క్లాసులో ఒక రూపాయి ఎక్స్ట్రా చేశారు. దీనివల్ల మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లకు వచ్చిన ఆదాయం ఎంత, సినిమా టికెట్లకు వచ్చిన ఆదాయం ఎంత? అది ఏమైనా స్పెసిఫిక్ గా చెప్పగలరా?

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—These figures. I do not have. I will certainly furnish, Sir.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—ఇప్పుడు రేట్లు అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి వాటిని క్రమబద్ధం చేయడానికి పెంచాము అని అన్నారు, క్రమబద్ధం చేయాలి అంటే పెంచాలా రేట్లు తగ్గించి యూనిఫారమ్ గా చేసి కూడా చేయవచ్చుకదా. రేట్లు పెంచి క్రమబద్ధం చేయడం ఎక్కడ న్యాయం? ఈ మూడింటికీ అన్ని వోట్ల ఒక యార్డు స్టీక్ అమలు పరచలేదు. వేరియేషన్లు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో మరొకసారి పునఃపరిశీలన చేస్తారా?

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—There are certain variations in the Town. There are some air-conditioned, air-cooled and old theatres. In order to bring equality and to remove disparities, these steps have been taken.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :—నంతోషం. ఈ ఎయిర్ కండిషను ఎయిరు కూలు వారు. వేయ కుండా మామూలు హోలులో లాగానే ఉంచుతున్నారు ఇది వారి దృష్టికి వచ్చిందా రాకపోకే ఇప్పుడు తెస్తున్నాము కాబట్టి దానిమీద చర్య తీసుకుంటారా ?

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—I am glad that the Member has raised this point. Some cinema theatre owners are claimly switching off the air-conditioning after few minutes of the start of the film. We have noticed such things and we will certainly take serious action against such things.

శ్రీ కొడలూరి నర్రాజారావు :—ఇంతకు ముందు ఉన్న రేట్లు ఎలా ఉన్నాయి ? పెంచిన రేట్లు ఎలా ఉన్నాయి ?

(No answer)

Setting up of Leather Trading Corporation

191—

*5649 Q.—Sri C. Mallikharjun Rao (Gurazala):—Will the Minister for Small Scale Industries and Fisheries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to set up a leather trading corporation in our state;

(b) if so, the particulars of its functions; and

(c) the time by which it will come into existence?

కార్మిక, ఉపాధికల్పన శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి):—

(ఎ), (బి), (సి), అధిక పరిమాణంలో తోళ్లు, చర్మాలు సైనలు పోషనీయకొరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ మహిడి మద్యను పంపబడుతున్నాయి, ఆ పనిప అవి ఆంధ్రప్రదేశ్ కు, ఇతర ప్రదేశాలకు ఎగుమతి చేయబడు తున్నాయి. అందు చేత తోళ్ల వ్యాపార సంస్థను మన రాష్ట్ర లో ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే ప్యానెలింగు సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేసి తద్వారా తోళ్ల విలువను, అధికం చేయాలని ప్రతిపాదించబడింది. ఈ ప్రతిపాదనలోని వివిధ సమస్యలను పరిశీలించడానికి ఒక సారధ్య సంఘం ఏర్పాటు చేయబడుతున్నది.

9-20 a. m.

శ్రీ ఎన్. శైలాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి):—లిడ్ కేప్ పెడితేరు, 70 లక్షలు నష్టం వచ్చింది ఇంకో కేప్ పెట్టడం ఎందుకు? లెదర్ పేని గో వని లిడ్ కేప్ చేయవచ్చు. మరో కార్పొరేషన్ పైన ఎందుకు మోజు కలిగింది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీకు కేప్ పెట్టడం తెలుసోలేదు.

(నవ్వులు)

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—నాలుగు నెలలు అవుతుంది, నేను వచ్చిర తరువాత, గ్రామాలో ఈ సర్దుకార కార్మికులు దోపిడీ గురౌతున్నట్లు తెలుసుకున్నాను. దేశ లో జరుగుతున్న ఎక్స్ పోర్టు తమిళనాడుకు జరుగుతున్నది. వారు చర్మాలు ఫినిషింగ్ చేసి ఎక్స్ పోర్టు చేస్తున్నందువల్ల

నూరు కోట్ల రూపాయలు లాభం పొందుతున్నారు. ఈ పనిని లిడ్ కేప్ కు ఇస్తే నష్టం 75 లక్షలు పోయి 100 లక్షలు అవుతుంది. గ్రామాలలో ఉండే చర్మకార కార్మికులు చర్మం మీద బ్రతుకుతూ చెప్పలు, బూట్లు చేసుకొని జీవించడానికి వారికి కావలసిన తునింగ్ చేసిన చర్మం కొనడం ఇతర రాష్ట్రాల మీద ఆధారపడవలసి వస్తున్నందున, బయటి రాష్ట్రాలవారు వారిని దోపిడి చేస్తున్నారు. దీనిని ఆపాలనే ఉద్దేశంతో ఒక కమిటీ కూడా వేస్తున్నాము. స్టడీ చేసిన తరువాత నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—లిడ్ కేప్ పేరు పెడితే ఆ పేరుతోనే నష్టం వచ్చిందనుకుంటున్నారా? ఈ కార్పొరేషన్ కు నష్టాలు రాకుండా ఉండేందుకు, ఖర్చులు సగ్గించేందుకు దానికి ఈ కార్యక్రమం ఇవాన్స్ అని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఈ విషయం ఇంకా పరిశీలనలో ఉంది. తుది నిర్ణయం తీసుకోలేదు. అన్ని అంశాలు పరిశీలన చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఉండే చర్మం ఎంత ఉంది. ఎంత ప్రయత్నం వారు ఎక్స్ ప్లాయట్ చేస్తున్నారు. ఎంత బయటి రాష్ట్రాలకు పోతున్నది. ఎంత మన రాష్ట్రానికి వస్తున్నది మొదలైన విషయాలన్నీ పరిశీలన జరిపిన తరువాత ఏమి చేయాలనేది ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది.

Blue Print for Large Scale Development of Fisheries

102—

*4643-Q. Sri B. Sriramamurthy (Paravada):—Will the Minister for Small Scale Industries and Fisheries be pleased to state:

(a) whether the State Government propose to appoint a Committee to prepare a blue print for large scale development of fisheries in the State as announced by the Chief Minister in the month of March, 1979 at Kakinada;

(b) if so, the names of the members of the Committee; and

(c) whether any report in this behalf has been submitted?

చిన్నతరహా పరిశోధనలు, మత్స్య పరిశోధనశాల మంత్రి (శ్రీ ఎ. వీరప్ప):—

(ఎ) రాష్ట్రంలో మత్స్య పరిశోధన విస్తృతాభివృద్ధికై జిల్లా ప్రింటును తయారు చేసే ప్రతిపాదన గురించి మత్స్యశాఖకు తెలియదు

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కావడం లేదు. అందు వల్ల ఈ మత్స్యపరిశోధన వైపుకు రైతాంగం వెళ్తున్నారని. అందువల్ల మంత్రి ఎందుకు ఆలస్యం చేస్తున్నారు? చాలామంది ఈ పరిశోధనలో తేలిగ్గా 10 వేల రూపాయలు సంపాదిస్తానని సంగతి మాకు తెలుసు. మంత్రి ఆలోచించి స్కీము ఏర్పాటు చేయడానికి పూనుకుంటారా? నేను రామలింగరాజు గారి ఊరికి వెళ్ళాను.

వారు, వారి తమ్ముడు ఈ మత్స్య పరిశ్రమ పెట్టారు. దానివల్ల '0 వేల రూపాయలు వచ్చాయని చెప్పారు ఇది రైతులకు చాలా వుపయోగకరంగా వుంది. ముఖ్యంగా నల్లరేగడి నేలలలో నీరు తక్కువగా యింకే భూములలో యిది చాలా వుపయోగకరంగా వుంది. పరిభ్రష్టం ఎందుకు దీని విషయంలో ఆలోచించడం లేదు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—వారు వేరే విషయానికి పోతున్నారు. బ్లా ప్రింటు తయారు అయిందా అంటే అది ఈ కాకినాడ తెలియదు అన్నాను. అంతేగాని వారు అన్న డెవలప్ మెంట్ విషయం చూడడం లేదు అని కాదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—బ్లాప్రింటు కావాలి. అది వున్నదా అని దీనిలో భాగం. ఆది మన. లోకి పెట్టుకోకుండా వుంటే ఎలా? ఈ పరిస్థితి గమనం లోకి పెట్టుకొని అటువ టి బ్లా ప్రింటు అవసరం గనుక అటువంటి స్కిము ఆలోచన చేస్తారా? అది ఎంతో లాభదాయకమైనది.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఎక్కడయితే అవసరం వుందో, ఎక్కడయితే అనుకూల పరిస్థితులు వున్నాయో సర్వే చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—సుబ్బయ్యగారు చెప్పిన దానిని తీసుకొని మళ్ళీ ఒక చెయిర్ మెన్ ను వస్తే యిది పోతుంది. ముఖ్యమంత్రి కాకినాడలో 1979 మార్చిలో ప్రకటించినట్లుగా రాష్ట్రంలో మత్స్య పరిశ్రమ విస్తృతాభివృద్ధికి ఒక బ్లా ప్రింటును తయారు చేయవానికి గాను రాష్ట్ర పరిభ్రష్టం ఒక సంఘాన్ని నియమించిందా అంటే లేదు అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి అలాంటి ఆలోచన వుంటే అలా ప్రకటన చేసి వుంటారు కదా. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి ఆలోచన ఏమిటో తెలుసుకుంటారా?

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఆ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి ఆ ప్రకటనలో చేయలేదు.

కొందరు సభ్యులు :—చేశారు.

శ్రీ ఎ. వీరప్ప :—ఇక్కడ ఆ ప్రసంగం వుంది. ఆ ప్రసంగంలో అది అనలేదు. కాకినాడ డెవలప్ మెంటుకు సమగ్రమైన పరిశీలన చేసేందుకు ఒక కమిటీని వేసి ఆ పట్టణానికి బ్లాప్రింటు తయారు చేయిస్తామని చెప్పారు. రాష్ట్రములో మత్స్య పరిశ్రమకు అని చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు :—సుబ్బయ్య గారు చెప్పినట్లుగా ఎకరం వ్యవసాయం కంటే ఎకరము చేపలు పరిశ్రమ పెట్టుకుంటే నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ వస్తుంది. అందుకనే మేము ఆ స్కిము తీసుకున్నాము. మేము ఒక 11 ఎకరాలు తీసుకుని ఈ స్కిము పెట్టి ఎస్.ఎఫ్.డి. ఎ మొదలయిన వాటినుంచి తీసుకుని, ఒక కోటి నాలుగు లక్షల రూపాయలతో 42 కుటుంబాలకు తీసుకున్నాము. ఇప్పుడు ఈ తీసుకున్న రుణం ఒకకోటి నాలుగు లక్షల రూపాయలు, రుణ విముక్తి చేయడానికి అవకాశము వుంది. అంధ్రరాష్ట్రానికి 'It will be a gold mine' మంత్రి

అలోచించి ఈవిషయాన్ని ప్రశ్నకంగా తీసుకొని అవసరమైన ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి :—ఈ మరపడవలు పెట్టడంపై మత్స్యకారులు బ్రతకడానికి వీలు లేకుండా పోతున్నది. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో తీరప్రాంతాలలో కొన్ని భూములు తీసుకొని చిన్న చిన్న చెరువులు తవ్వించి మత్స్యకారులకు తోడ్పడేందుకు మంత్రి ప్రయత్నము చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ విషయంలో సభ్యుల సలహాలు తీసుకొండి.

శ్రీ ఎ. పీరప్ప :—ఆ విషయంలో సమగ్రిగా అలోచిస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్, జంగారెడ్డి :—రామస్వామి గారు మంత్రిగా పున్నప్పుడు బ్లాప్లింటు వుండి అన్నారు. వారు దానిని యివ్వకుండా పోతూ తీసుకు వెళ్ళారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ దగ్గర వుంటే యివ్వండి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Survey of left side of the upper canal of Nagarjunasagar

192—A

S.N.Q. No. 576-Q: Sarvasri N. Raghava Reddy, A. Lakshminarayana:—Will the Chief Minister be please to state:

(a) the stage at which the survey of the left side of the upper canal of Nagarjunasagar stands at present; the extent that can be irrigated on account of the same;

(b) whether a copy of the findings of the survey will be placed on the Table of the House;

(c) whether lift irrigation to benefit one lakh acres of land referred to in the agreement made by the Government of Hyderabad and Composite Madras will be implemented on account of this canal;

(d) if so, when?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—(ఎ) సర్వే పని దాదాపు పూర్తి కావస్తున్నది. సాధ్యా సాధ్యపు నివేదిక 1930 ఆగస్టు అంతము నాటికి పూర్తి కాగలదని ఆశించబడుచున్నది. దర్యాప్తు పని పూర్తి అయిన మీదటను నిజంగా ఏ మేరకు పారుదల జరిగేది తెలియగలదు.

(బి) (ఎ) లోని సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(సి) సర్వే జరిపిన మీదట సదరు కాల్వ వల్ల ప్రయోజనం పొందే ప్రాంతాలేవో నిర్ధారణ అయ్యేంతవరకు, ప్రశ్నలో పేర్కొన్న లక్ష ఎకరాల లోని ఏదేని కొంత భాగం ఈ కాల్వ క్రిందికి రాగలదో తేల్చి చెప్పటం కష్టం.

(డి) ఉత్సవం కాదు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—నర్సేలో ఈ లక్ష ఎకరాలలో ఎంత వస్తుందో ఎంత రాదో తేలుతుందని మంత్రిగారు చెప్పారు. తేలేవరకు 36 వేల ఎకరాలు పవై తే లక్ష ఎకరాలలో ఉన్నాయో వాటిని స్వాధీనము చేసుకోవచ్చు ఈ లక్ష ఎకరాలలో భాగంగా. అసలు వాటిని స్వాధీనము చేసుకొని మనిగత సంవత్సరం ఫ్లోర్ మీద ప్రామిస్ ఇచ్చారు. వాటిని స్వాధీనము చేసుకోదాని? ఏమిటి ఇబ్బంది? అవి కూడా దాని క్రిందనే వస్తాయి కదా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఈ స్కీము క్రిందట మూడు విధాలైన నర్సే జరుపుతున్నారు. ఒక లెవెల్ మీద జరిపితే 45,000 ఎకరాలు సాగుబడిలోకి వస్తాయి. రెండవ లెవెల్ మీద జరిపితే 84,000 ఎకరాలు సాగుబడిలోకి వస్తాయి. ఇంకా పై లెవెల్ లోకి పోతే 2,50,000 ఎకరాలు నుంచి 3,00,000 ఎకరాల వరకు పొందలకు వస్తాయి. అయితే ఈ క్రింది స్కీములో పల గాని పై స్కీములో గాని ఈ మూడింటిలో కూడా మిర్యాలగూడలో రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన 18,000 ఎకరాలు దీంట్లో స్టేబిలైజేషన్ అవుతుంది. అయితే మద్రాసు, హైదరాబాదు గవర్నమెంటుల మధ్య జరిగిన ఒడంబడిక ఈ స్కీము లిప్పు ఇరిగేషన్ స్కీము అనుకున్నారు. నాగార్జునసాగర్ నుంచి వవర్ జనరేషన్ స్టార్ట్ అయిన తరువాత ఇంప్లీమెంట్ చేయాలని అందలో పేర్కొనబడింది. కాబట్టి ఇప్పుడు నర్సే కింట్ల అవుతుంది. ఇప్పుడు నర్సే ప్రకారం తేలిందిమిటంటే ఇవి అన్నీ అంచనాలు—లిప్పు ఇరిగేషన్ వల్ల చాలా ఖర్చు దుబారా అవుతుంది, కేపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ తక్కువ అయినా రికరింగు ఎక్స్ పెండిచర్ చాలా ఎక్కువ అవుతుంది. కాబట్టి శ్రీకైలం నుంచి ఒక కాలువ తేస్తే ఇదే లెవెల్ కు సరిపోతుంది. అది కేపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ లో కొద్ది ఎక్కువ అయినా రికరింగు ఎక్స్ పెండిచర్ 1,80,000 హెచ్ పి మోటార్స్ పెట్టవలసి వస్తుంది. రెండున్నర లక్షల ఎకరాల నుంచి మూడున్నర లక్షల ఎకరాలు సాగు చేయాలంటే పెద్ద స్కీము డిటెయిల్డ్ నర్సే చేయించాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశము. ఈ చిన్ని స్కీమును ఆల్ మోస్ట్ 48,000, 84,000 ఎకరాలు అవుతున్నాయి. దీనిలో కాని దానిలో కాని ఏ స్కీము తీసుకున్నా రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన 18,000 ఎకరాలు కవర్ అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి (కమలాపూర్):— అప్పుడు మద్రాసు ప్రభుత్వం హైదరాబాదు ప్రభుత్వం అగ్రిమెంటు చేసుకోవడంలో ఉద్దేశం ఏమిటంటే నాగార్జున సాగర్ వంటి పెద్ద ప్రాజెక్టు కడితే తెలింగాడా భూమి తక్కువ సాగుబడి అని ఈ లిప్పు ఇరిగేషన్ స్కీము తప్పకుండా ఇవ్వాలని. ఇప్పుడు మంత్రిగారు సమాధానం బాగా చెప్పారు. శ్రీకైలం ప్రాజెక్టు నీరు కూడా ఇటు వచ్చే అవకాశం ఉందని అతి వచ్చి హైలెవెల్ భూములు ఇరిగేట్ అయితే చాలాసంఖ్యం. కాని రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పిన 36,000 ఎకరాలలో 18,000 కోవరేటివ్ సెక్టార్ ఇరిగేషన్ క్రింద ఉంది. అది ప్రభుత్వం తీసుకొని ఎందుకు నడవకూడదు. స్కీములో ఉండనే ఉంది. దయచేసి ఇది టేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:— పోయిన సంవత్సరం మీరు ప్రామిస్ చేసినట్టువంటిది. అందుకని ఇప్పుడు మీరు టేకోవర్ చేయడానికి ఇబ్బంది ఏమిటి?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— అది ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి — పరిశీలన కాదు. ఈ 86,000 ఎకరాలకు తీసుకుంటామని ఇదే ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం చెప్పింది. మరల కాజా. పరిశీలన అంటే అప్పుడు ఏ మంత్రిగారు ఉంటారో ఏ ప్రభుత్వం వస్తుందో, అప్పుడు మరల ఆయన పరిశీలన అంటే....

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— ఈ ప్రశ్నను బట్టి సమాధానం వచ్చింది. ఇప్పటి మొట్టటిలో కొత్త దానిని కొంత నూర్పుతో ఉంది. కాబట్టి ఒకచేత ఇంతకు మొదలే ఎక్స్‌ప్రెస్సు ఉన్నట్లు ఉంటే దాని లెక్కకుండా తీసుకోవలసి వస్తుంది.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి:— ఎమరు తెలుసుకొని రెండు మూడు రోజులలో పెట్టించండి, ఏదో ఒక అభిప్రాయం. పోయిన సంవత్సరం చెప్పినట్టువంటిది ఈ సంవత్సరం వచ్చేసరికి మళ్ళీ ప్రశ్న వేస్తే మరల ఇంకో సంవత్సరం అది రావాంటే దీనికి రెండు మూడు రోజులలో ఆన్సరు పెట్టించండి.

మిస్టరు స్పీకర్ :— రాఘవరెడ్డిగారు నస్తారు, ఈ లోపల ఆ విషయం సేకరించి చెప్పండి వారికి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:— రాఘవరెడ్డిగారు వచ్చి కలిస్తే రెండు మూడు రోజుల తరువాత చెప్పతాము.

Krishna Water at Undavalli to Guntur Municipality

192-B;

S.N.Q. No. 5763 Q Sarvasri L. Eswar Rao, G. V. Anjaneya Sarma:—Will the Minister for Municipal Administration, Information and Public Relations be pleased to state:

(a) whether any scheme for water from River Krishna at Undavalli to Guntur Municipality is under the consideration of the Government;

(b) if so, the stage at which the matter stands; and

(c) whether the Government will immediately undertake the same in view of coming summer months?

శ్రీమతి బి. సరోజి పుల్లారెడ్డి (మునిసిపల్ పరిపాలన, సమాచార పౌర సంఘాల శాఖ మంత్రి) :—

(ఎ) ఉండవల్లి వద్ద కృష్ణ నది నుండి గుంటూరు మునిసిపాలిటీకి నీటిని సరఫరా చేసే పథకం పరిశీలనలో ఉంది.

(బి) (సి) ఈ పథకానికి కేంద్రప్రభుత్వ సాంకేతిక ఆమోదం కూడా కావలసి ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వ సాంకేతిక ఆమోదం లభించిన తరువాత ఈ పథకం అమలు చేయడానికి కావలసిన నిధుల భత్యతను బట్టి దీనిని మంజూరు చేసే విషయం పరిశీలించబడుతుంది.

శ్రీ జి. వి. ఆంజనేయశర్మ :—సాంకేతిక పరిశీలనకు పంపించారు. ఎన్నో యిందండి పంపించి ?

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :—దీనికి మొదలు ఇంకొక స్కీము ఎక్స్ప్లోర్ చేశారు అది నయిబుల్ కాదని, ఇప్పుడు ఈ కృష్ణా నది నుండి తీసుకున్నారు. This is a definite source where you can get all the time water.... కాబట్టి ఇప్పుడు అన్నీ వర్క్వుట్ చేసిన తరువాత ఇది చాలా పెద్ద స్కీము. దాదాపు రు 1900 లక్షలు అయ్యేది. దీనిని అంతా వర్క్వుట్ చేసి చాలా తక్కువగా చేసినారు. అల్ మోస్టు రు 9,50 కోట్లు దీనిని వర్క్వుట్ చేశారు. దీనిని తొందరగానే పంపిస్తాము. It is quite a big scheme. We will send this scheme for technical sanction through an officer....

శ్రీ వి. శోభనాదీశ్వరరావు (పుయ్యూరు) :— వారు అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ జి. వి. ఆంజనేయశర్మ :—ఇంకా పంపలేదు కదండి.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :—నేను చెప్పాను కదండి. ఇవి అన్నీ వర్క్వుట్ చేసే వరకు కొంతకాలం పట్టింది. We will certainly send it and we are aware. యల్ ఐ సి నారు గవర్నమెంటు లోన్ ప్రకారమే కావాలి అంటున్నారు. As far as Guntur municipality is concerned it is a wealthy municipality. They must be able to share the responsibility. అయినా కూడా ఎగావిన్ చేస్తున్నాము. We are also keen on taking up this.

శ్రీ జి. వి. ఆంజనేయశర్మ :—గుంటూరు మున్సిపాలిటీ చాలా పెట్టి మున్సిపాలిటీ అని మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు. ఆ గుంటూరు మున్సిపాలిటీలో అందరి కన్నా చాలా ఎక్కువ పన్నులు వేసుకున్న సంగతి వానికి ఏమయినా తెలుసా ?

Mr. Speaker:—That is a different question altogether.

Sri G. V. Anjaneya Sarma:—It arose out of the answer.

Mr. Speaker:—That is not the relevant question about rates and all that,

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరరావు:—అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న పథకం ఒక లక్ష మంది 9-40 a. m. జనాభాకు పరిపోయే పథకం. కాని గుంటూరు జనాభా నాలుగు లక్షలు అయింది అంటే మూడు లక్షల మందికి మంచిపీటి సౌకర్యం లేదు. 1967 నుంచి ఇన్వెస్టిగేషన్ కోసం పథకం ఉంది. ప్రజలలో తీవ్రమైన ఆందోళన వచ్చే ప్రమాదముంది. అలా కాకుండా దానిని త్వరలో అమలు పరచడానికి ఒక నిర్దిష్టమైన తేదీని చెబితే బాగుంటుంది.

Smt. B. Sarojinipulla Reddy:--We are aware of the Hon'ble Member's agitated mind. I told you that they are capable of taking it up. మేము తప్పకుండా అభిసరును పంపించి తెప్పిస్తాము. We have all the intention of taking up. We are as keen as the Member to solve the water problem.

Sri V. Shobanadreeswara Rao:--She has categorically told that the scheme would be sent for technical sanction and approval of the Government of India and subsequently when Sri Anjaneya Sarma asked for same information she told that they would be sending the report to the Government. Is it not giving wrong information to the House?

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:--I have certainly no intention of misleading the House. It is not my nature. నేను చెప్పింది ఏమంటే మొదట మేము ఏ స్కీము అనుకొన్నామో అది పంపించాం. That is not viable. This is viable and we are sending it.

Mr. Speaker:--First scheme was not viable.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు:--అధ్యక్షా, కృష్ణానది వాటర్ను డ్రింకింగ్ వాటర్ కోసం తమిళనాడుకు తీసుకుపోతున్నాం. కాని అక్కడ దగ్గంగా ఉన్న పట్టణాలకు కొంచెం ఖర్చుఅయినాకూడా సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డిలే చేస్తుంది. దీనికి మరి ప్రీ-కండిషన్లు పెట్టి డైరెక్ట్ గా కృష్ణా వాటరును గుంటూరుకే కాకుండా మధ్యలో ఉన్నటువంటి మంగళగిరి మొదలైన నాలుగైదు పట్టణాల మీదుగా తీసుకువెడితే ఈ పట్టణాలకు కూడా కలిసివస్తుంది ఇప్పుడు ఆర్కన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీ కూడా వచ్చింది. గుంటూరుకి ఎంత డబ్బు ఉందో, లేదో మాకు తెలియదు. దానినిబట్టి ఎంతైతే షేర్ కావాలో మీరు తీసుకోండి. కాబట్టి ఈ స్కీము మధ్యలో ఉన్న పట్టణాల డెవలప్ మెంటుకు కూడా షేరికి వచ్చేట్లు డెవలప్ చేస్తారా?

శ్రీ మతి సరోజిని పుల్లారెడ్డి:--అధ్యక్షా, దీనిలో 20 విలేజెస్ ఇంక్లూడ్ అయినాయి What the Member said also will be taken into consideration.

S.N.Q. Postponed From 26-2-80

Non-Stocking of Consumer Articles by Vijaya Krishna
Super Bazar, Vijayawada-2

120—A

S.N.Q. No. 5762-Y: Sri V. Sobhanadreeswara Rao (Vuyyur) : — Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that necessary consumer articles are not stocked by the Vijaya Krishna Super Bazar, Vijayawada-2, to meet the demand from the consumers;

(b) if so, the reasons therefor;

(c) whether the Government are having any intention to close down the Vijaya Krishna Super Bazar; and

(d) whether the Government have taken any steps to improve the functioning of the said Super Bazar?

సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. అమరనాదరెడ్డి):—

(ఎ) విజయ కృష్ణ సూపర్ బజారు ద్వారా చక్కెర, కిరసనాయిలు, ఇతర వినియోగ వస్తువులు కొంత మేరకు లభ్యం చేయబడుతున్నాయి.

(బి) సూపర్ బజారు ఆర్థిక పరిస్థితి బాగా లేదు. అందువల్ల ఈ వస్తువులు కొంత మేరకు మాత్రమే లభ్యం చేయబడుతున్నాయి.

(సి) లేవండి.

(డి) ఆ సంఘాన్ని సరియైన స్థితికి తీసుకువచ్చే ప్రతిపాదనలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మొట్టమొదట ఈ విజయ కృష్ణ సూపర్ బజారు విజయవాడ పట్టణంలో చాలా సమృద్ధవంతం 100 రిటైల్ ఔట్ లెట్స్ కెటి కన్యూమర్స్ కు కే డిటీస్ సప్లయ చేసింది. నేను అడిగిన ప్రశ్నలోని “ఎ” శాగానికి మంత్రిగారు పూర్తిగా సమాధానం చెప్పలేదు. అంతకు ముందు నెలకు దాదాపుగా 6, 8 లక్షల రూ.ల సరకు కొనుగోలు చేస్తూ ఉండేవారు. నవంబర్ నుంచి ఒక లక్ష రూ.ల వైచిలుకు సరకులు మాత్రమే కొంటున్నారు. ఈ రోజు కూడా విజయ కృష్ణ సూపర్ బజార్ మీద ప్రజలకు నష్టం ఉంది. నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ప్రభుత్వం షేర్ క్యాపిటల్ క్రింద లోగడ సుమారు 4.48 లక్షలు ఇచ్చారు. దానిలో 1.04 లక్షలు అక్కడినుంచి మీకు తిరిగి ఇచ్చివేసారు. ఇప్పుడు మరో 10 లక్షల రూపాయలు షేర్ క్యాపిటల్ ప్రభుత్వం ఇచ్చి మొట్టమొదటిమాదిరిగానే తిరిగి ఎఫ్ టి వ్ గా ఫంక్షన్ చేసేందుకు, ప్రజల అవసరాలను తీర్చేందుకు ఉపయోగపడేట్టు మంత్రిగారు తగిన చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాదరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మిత్రులు శోభనాద్రీశ్వరరావు గారు చెప్పింది వాస్తవమే. ఇంతకుముందు సూపర్ బజారు బాగా పనిచేసింది కాని మగర్ డిక్ట్రోలు అయిన తరువాత సుమారు 100 షాపులను కోల్ చేయడం, సుమారు 90 మందిని రిటైండ్ చేయడం జరిగింది. మగర్ డిక్ట్రోల్ అయిన తరువాత అంతకు ముందు జరిగిన విజినెస్ లో సగం విజినెస్ కూడా కాక, విజినెస్ బాగా పడవోయిన పరిస్థితులలో ఇలా చేయడం జరిగింది. వారు చెప్పిన ప్రకారం అక్కడ ఉన్న పౌరులకు ఈ సూపర్ బజారు మీద చాలా నష్టం ఉన్న మాట వాస్తవమే. మళ్లీ దీనిని రీహబిలిటేట్ చేసి ఉపయోగపడే స్థితికి దీనిని తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు :— అధ్యక్షా, పంచదార లేదు కాబట్టి నష్టం వచ్చిందంటున్నారు. అయితే బ్రాండ్ దగ్గరనుంచి పాలదాకా అమ్ముతున్నారు. నష్టం రావలసిన పనిలేదు. బాగా అమ్మిన రోజులలో కూడా ప్రైవేట్ తక్కువకు అమ్ములేదు. టూత్ పేస్టుకూడా అమ్మిన రోజులలో కూడా ప్రైవేట్ తక్కువకు అమ్ములేదు, టూత్ పేస్టు కూడా ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నారు. మీకు కొన్ని సార్లు వ్రాయడం జరిగింది. ఈ వేళ అది చివాళ తీసే పరిస్థితి వచ్చింది. దీనిలో ఆర్గనైజేషన్ లోపం ఉంది. కాబట్టి మళ్ళీ ప్రభుత్వం నుంచి కేపిటల్ ఇన్వెస్టుమెంట్ దీనిని రీ ఆర్గనైజ్ చేసే పద్ధతిలో ఏదైనా ఆలోచన చేస్తారా? రీ-ఆర్గనైజేషన్ మోడల్స్ కూడా కొన్ని వచ్చాయి. వెస్ట్ సూపర్ బజార్స్ అంటే బజార్లలో అమ్మినట్టుగా కాదు. ఇక్కడ బిబ్బి టూక్సు దగ్గర ఒక సూపర్ బజారు పెట్టారు. అది లాస్ తో నడుస్తున్నట్టు లేదు, లేడీస్ కూడా అక్కడికి ధైర్యంగా వెళ్లి కొనుక్కునే పరిస్థితి ఉంది. ఆదే విధంగా దీనిని కూడా రీ-మోడల్ చేసే ప్రయత్నం సాధ్యమైతే అది సాధ్యమే అని ఆలోచించాలి. లేక దీనిని వైండ్ అప్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎన్ అమరనాదరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇంతకుముందే చెప్పాను. మీకు ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. ముగర్ కంట్రీలో ఉన్నప్పుడు 278 లక్షల రూపాయల వ్యాపారం చేసింది ఆ సంవత్సరం. ముగర్ కంట్రీలు తీసివేసిన తర్వాత 119 లక్షలకు తగ్గింది అయితే వెంకట్రావుగారు చెప్పినట్టు దానిని మూసివేయవలసిన అవసరంగాని, ఆలోచనకూడా ప్రభుత్వానికి లేదు. వారు చెప్పినట్టు ఎస్.సి.డి.సి.తో మాట్లాడి దానిని ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఒక సర్వ్యాంశం వరకు మైన సూపర్ బజారుగా, అవసరమైతే ప్రభుత్వ నిధులు ఇచ్చి దీనిని ఒక పటిష్టాకరమైన సూపర్ బజారుగా తయారు చేయాలనేది ప్రభుత్వ అభిలాష.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీక్షరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ సూపర్ బజారును మూసివేయడం జరగదని మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. కాని ఇప్పుడు వేరేవాళ్ళకు ఇచ్చారు. అయితే సూపర్ బజారు తాలూకు తూకపు రాళ్లు, స్కేల్స్, ఫర్నిచరు మొదలైనవి వున్నాయి. ఇవన్నీ అమ్మితే నాలుగు లక్షల రూపాయలదాకా వస్తుంది మొన్న వెళ్ళి చూసాను. స్టేట్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియాకు వాళ్లు 20 లక్షల రూపాయలదాకా కట్టాలి. ఆ కట్టవలసిన దానిని మీరు పోస్ట్ పోస్ట్ చేయించాలి. ఇప్పుడే కట్టాలంటే ఫర్దర్ డెవలప్ మెంట్ సాధ్యం కాదు. కాస్త డెవలప్ అయ్యి ఊపిరి పీల్చుకున్న తరువాత డబ్బు కట్టడానికి సాధ్యమవుతుంది. కాబట్టి మన ప్రభుత్వం స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా వారితో మాట్లాడి కట్టవలసిన దానిని కొంత కాలం పాటు వాయిదా వేయించి ఈ లోపల దాని డెవలప్ మెంట్ కోసం ప్రయత్నించాలి. 1979 ఆగస్టులో ఒక ఎక్స్ ప్రెస్ కమిటీని వేసారు. ఆ కమిటీలో డి.సి.డి. బేంకు సెక్రెటరీ, స్టేట్ బ్యాంక్ మేనేజరు, డాక్టర్ వసుమతిగారు మొదలైనవారు ఉన్నారు. ఎనిమిది మాసాలైనా ఆ కమిటీ మీట్ కాలేదు. ఆ కమిటీ మీటింగ్ ను వెంటనే ఏర్పాటు చేయించి, అక్కడ ఉన్నటువంటి గూడ్స్ ను కొంత రిడక్షన్ కు సేల్ చేయించి

కొంత సొమ్ము రాబట్టుకొని ఆ సూపర్ బజారును ఇంతకుముందున్న స్థాయికి రావడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, కమిటీ మీటింగ్ వ్యరలో పెట్టడానికి ఆదేశాలు ఇస్తాం. అంతేకాకుండా స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాతో మాట్లాడి వారికి ఉన్న ఆర్థిక ఇబ్బందులను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. ఇంతకుముందే చెప్పినట్లు ఆ సూపర్ బజారు పటిష్టపరచడానికి ప్రభుత్వం దోహదం చేస్తుంది.

MATTERS UNDER RULE 329

re: Non-purchase of Mesta from the growers by the Jute Corporation of India.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, 1980 ఫిబ్రవరి 8వ తారీఖు నుంచి శ్రీ కాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో జూట్ కొనుగోలు చేయడాన్ని జూట్ కార్పొరేషన్ విరమించింది. దానిమూలంగా దాదాపు 8 కోట్ల రూపాయల విలువచేసే మెస్తా రైతుల వద్ద మిగిలిపోయింది. అందువల్ల వెంటనే జూట్ కార్పొరేషన్ చేతనే ఈ రాష్ట్ర ప్రెడింగ్ కార్పొరేషన్ చేతగాని దీనిని కొనుగోలు చేయించి రైతాంగాన్ని ఆదుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వెడి శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్షా, శ్రీ కాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో గత నెల 8వ తేదీ నుంచి కూడా జూట్ కొనడంలేదని లోగడ మంత్రిగారు అసెంబ్లీలోనే చెప్పారు. కాని శ్రీ కాకుళంలో ఫస్ట్ తారీఖునుంచి కూడా కొనుగోలుచేయడం ఆపివేసారు. దీనికి కారణం కూడా తమకు తెలుసు. ముఖ్యంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి కోస్తాల్ డిస్ట్రిక్టులో మిగతా పంటలకన్నా ఎక్కువగా ప్రజావీకం ఆధారపడేటటువంటిది మెస్తా. వెస్ట్ బెంగాల్ కు ఏక్స్ పోర్టు చేసి అక్కడ ఉన్నటువంటి ఇండస్ట్రిస్ ను డెవలప్ చేయడమే కాక, అసలు మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కోస్తా జిల్లాలలో ఒక జూట్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకుంటామంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం అంతవరకు రిజ్లయి ఇవ్వలేదు. అక్కడున్నటువంటి యాజిలేషన్స్ వల్ల గాని, యింకో రకంగా గాని అక్కడ ఫ్యాక్టరీస్ మూతపడేలాగ ఉంటే శ్రీ కాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి రైతాంగం ఎఫ్ కె అర్వేటటువంటి పరిస్థితి వస్తున్నది. జూట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఫస్ట్ గ్రేడ్ కు కె. జి. రు. 1-75 పైసలు ఫిక్స్ చేశారు. లాస్ట్ గ్రేడ్ కు 1-25 పైసలు చేశారు. యావరేజ్ కు 1-50 చొప్పున కొనమన్నారు. 890 గ్రాములున్న గన్నీ తయారు అవుతుంది. దాని రేట్ కు 1-50 పైసలు కావడం తేరు మార్కెట్ లో మాత్రం ఓవర్ హెడ్ చార్జ్స్ గాని, ఏవి గాని 8 రూపాయలు తక్కువ కొన లేకపోతున్నాము. ఈ డిఫరెన్స్ మార్కెటింగ్, బాకారింగ్, మధ్యవర్తికో పోతుంది. గ్రోయర్ షేగర్ కు వచ్చేవరికి మినిమమ్ రేట్ కు కొనండి అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారి

అదేశం ప్రకారంగా లేదు. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనామధేయులం అయి పోయినాము, ఏమి చేసుకోవాలి అంటే — We must take that risk and responsibility. మురిగిపోతుంది అనడానికి పాడైపోయిన ధాన్యం కాదు. ఏ గోడౌన్ లోనో పెట్టింది. సంవత్సరా తరబడి ఉంటుంది వివరితమైన రేట్ వస్తుంది రైతులను హింస పెట్టి వదిలించుకుంటుంది : ను కొనలేము అంటే యిది చాలా అన్యాయమైన విషయం. అన్ని ప్రమాదాలకు గురి అవుతున్నాయి. గ్రామాలు కాలిపోవడానికా కాంక్ష జ్యూట్. మినిమమ్ గా ఏ ప్రైస్ యిస్తే ఆ ప్రైస్ కు పర్ చేజ్ చేసి ప్రభుత్వం రేట్ చివర నాడ అమ్ముకొనే చర్య తీ చేయండి. ఇంకా చేయలేకపోతే గోడౌన్ ఫెసిలిటీని పెట్టి రైతులకు బ్యాంక్ లోన్స్ యిప్పించండి. ఏది చేయకుండా ఏది చేయలేని చేయడానికి చూస్తున్నాం అని చెప్పితే యిది తీవ్ర అన్యాయమని మ వి చేస్తూ మ తిగిగారిని స్టేట్ బ్యాంక్ యివ్వమని కోరుతున్నాను 9-50 a.m.

శ్రీ వై వెంకటరావు : — అధ్యక్షా, శ్రీయుతులు పరాంకుళంగారు, నరసింహంగారు గోగునూ మార్కెటింగ్ ప్రియంలో యిచ్చిన సావధాన తీర్మానాన్ని పురస్కరించుకొని యిదివరకు '80-81' ప తేదీన ఒక వివరణ యిచ్చి ఉన్నాము. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలో 1980 ఫిబ్రవరి 8వ తేదీ నుంచి కేంద్ర జనపనార సంస్థ గోగునూర కొనట మునిపేసినది. దీని మూలంగా కేంద్ర జనపనార కమిషనర్ నిర్ణయించిన కనీస ధరల కన్నీ పీటిధరలు అగ్గిన మాట నిజమే. లోగడ తెలియజేసిన విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వంతోను, కేంద్ర జనపనార సంస్థతోను ఈ విషయం ప్రస్తావనచేసి గోగునూర వెంటనే కొనుగోలు చేయించడానికి వీలైన చర్యలనన్నిటిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో దాదాపు 18 లక్షల క్వంటాల్స్ గోగునూర తయారు అవుతున్నది మన రాష్ట్రంలో ఉట్టవలన, వెల్లిమర్ల, వెస్ట్ బెంగాల్ లో 5 మిల్స్ ఉన్నాయి కొంతకాలంగా అక్కడ మిల్స్ లాక్ అవుట్. ఇక్కడి మిల్స్ స్ట్రయిక్ వల్ల ఛేక్ ఆఫ్ లేకుండా పోయింది. గత సంవత్సరం స్టాక్స్ కూడ యిచ్చే ఉంటే ఈనాడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల గురించి చెప్పాల్సిన బాధ్యత నా మీద వున్నది. గత సంవత్సరం డిశంబరు 18వ తారీఖున యిక్కడున్న స్టాక్స్ అంతా మూవ్ చేయవలసింది, క్రొత్త స్టాక్స్ ఎరైవ్ వల్ల మార్కెట్ లోకి వస్తున్నాయని తెలియజేయడం జరిగింది. తిరిగి 8వ తారీఖునుంచి జాట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ యిండియా కొనుగోలు అపివేళాము అని చెప్పినప్పుడు వెంటనే ఫిబ్రవరి ఆరవ తారీఖున జాట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ యిండియాకు యిట్లా ఆపడానికి వీలు లేదు, You must assume your operations అని తెలియజేళాము. స్టోరేజ్ స్పేస్ లేదు అంటే స్టేట్ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ నుంచి రెండువేల టన్నులకు స్టోరేజ్ స్పేస్ తీసుకొని వారికి ఎక్సలబుట్ చేళాము. కార్పొరేషన్ తరపున కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ కూడ మార్కెట్ లో ఎంటర్ జాయి కొంటూ ఉంటే వారికి మార్కెట్ యార్డ్ లోనే కాకుండా బైట కూడా కొనడానికి అవ

కాశం ఉండేటట్లుగా కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ కు ఎజ్జెంట్లు చేయడం జరిగింది. టి వలనే 21-2-80 తారీఖున గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా వారికి తెలికెన్ మేనేజ్ యిచ్చాము కొనాలని. వారు తిరిగి 29-2-80 న సమాధానం తెచ్చి జేశారు. ఆర్.బి.ఐ. వారు నిధులు సమకూర్చలేదని, మేము ఏమి చేయాలి అన్నప్పుడు చెప్పాము. 5 కోట్ల రూపాయలు అడిగాము. ఒక కోటి రూపాయలు యిచ్చారు ఇంకా కావాలని అడుగుతున్నాము నాలుగ్ కోట్ల రూపాయలు చాలవు. ఇప్పుడు యింకా రైతాంగం దగ్గర 8 లక్షల క్వింటాల్స్ ఉపసార వున్నది. వారు 5 కోట్లు అన్నారు గాని, రు.18 కోట్లు పిలువ గలిగిన ఉపసార వున్నది. అదనంగా నిధులు సమకూర్చమని ఆర్.బి.ఐ. వారికి అడిగి చేయాలిందని చెప్పాము. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఉపసార తక్కువ కొనుగోలు చేస్తున్నారు. ఓడ్ టాప్ అనేది స్పెషల్ క్యాలిటీ. 175 రూపాయలు వున్నది. ఒడ్ టాప్, స్పెషల్ మిడిల్ టాప్, మిడిల్ బాటమ్, బి. బాటమ్. ఎక్స్ బాటమ్ అని ఆరు రకాలు ఉన్నాయి. యావరేజీన రు.145 తీసుకొని యావరేజీన 15, 20 రూపాయలు తక్కువకు కొనడం జరుగుతున్నది. ప్రైవేటు వ్యాపారస్థులు బైట తక్కువకు కొంటూ ఉంచే వారి మీద కేసులు పెట్టడానికి కూడ మేము ఏర్పాట్లు చేస్తే పార్వతీపురం మార్కెటింగ్ సొసైటీవారు కొంత మంది సభ్యులు వారిమీద ప్రాసిక్యూషన్స్ లాంచ్ చేయడానికి వీలు లేదు అంటే వారిమీద షో కాజ్ నోటిసు యివ్వమని చెప్పాము. రైతాంగం యిబ్బంది పడకుండా డిస్ట్రెస్ సేల్ చేయకుండా ఏ విధంగా రైతాంగానికి తోడ్పడాలో అవన్ని జాత్రుగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. జ్యూట్ కార్పొరేషన్ వారితో నిన్న కూడ తెలికెన్ మేనేజ్ యిచ్చి ఈ విధంగా చెప్తే కుదరదు. ఎక్కువ నిధులు సమకూర్చుకొని రైతాంగం దగ్గర కొనాలని చెప్పాము. వారు జి. టి కార్పొరేషన్ పెడితే భారత దేశంలో ఎక్కువ పండిస్తున్నది-ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆ రెండు జిల్లాలే. వెస్ట్ బెంగాల్ కన్న ఎక్కువ పండిస్తున్నాము. ఒక మీల్ కూడ అవసరం. దానిని గురించి కూడ శ్రద్ధ చేసి రైతాంగానికి త్వరగా యివ్వబడున్న సరకు విడుదల అయ్యేటట్లు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము.

re : (2) Collection of loans forcibly from ryots of Parkal, Waranga District-Central Co-operative Bank.

(శ్రీ) సి. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం కరువు వున్నదని అందరు అంటున్నారు. కరువు పేరుతో కరువు పనులు యివ్వడం లేదు. మంత్రులు ముఖ్య మంత్రులు టూర్ చేస్తున్నప్పుడు కరువు వున్నది కాబట్టి డబ్బులు యిస్తాము అంటున్నారు. కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ వసూలు చేయాలిన్నట్లుంటాయి. ప్రభుత్వం యొక్క రెవెన్యూ వసూళ్ళలో రెమిషన్ యిస్తున్నారని చెబుతున్నారు. కాని యిక్కడ అసెంబ్లీ జరుగుతున్న సమయంలో వరంగల్ జిల్లాలో విపరీతంగా జప్తులు చేస్తూ అన్ని విధానాలు రైతులను యిబ్బంది పెడుతున్నారు. మేము ఎన్నో

సార్లు కలెక్టరుగారికి రిప్రజెంట్ చేసినప్పుడు నా చేతిలో ఏమీ వున్నది, I am forced to collect the money from the farmers, because the Government is forcing us అని మాధానం వారి దగ్గర నుంచి వస్తున్నది. మీరే చెప్పారుగదా మన దగ్గర కడుపు వున్నదని, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు కరువు వున్నదని డబ్బు కావాలని అడిగితే మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు అడిగితే వారు అప్పటి వప్పుడు యిచ్చారు. ఆ మూడున్నర కోట్లు అయిపోయినాయి. అంత తొందరగా జరిగింది. ఒక వైపు మంత్రులు చాగ్దానాలు చేస్తూ ఉంటే మరొక వైపు ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి వసూలు చేయడం అంటే ఏమిటి? దానికి సమాధానం లేదు. సిన్న గాక మొన్న ఇరిగేషన్ కెలెబ్రేషన్ బోర్డులో మీటింగ్ జరిగినప్పుడు ఈ విషయం లేవనెత్తితే మా చేతిలో ఏమీ లేదు అని వారు చేతులు ఎత్తుతున్నారు. బై ఫోర్స్ ఎడ్లు జవులు చేస్తూ, బండ్లను జవుచేస్తూ పంటను జవు చేస్తూ 15 రోజులు, 20 రోజులు ఆగకుండా రైతులను బాధపెడుతున్నారు. సి.సి. బ్యాంక్ వారే కాకుండా అగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ వారు కూడ బాధ పెడుతున్నారు. ఈ విధంగా కరువు పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఆదుకొనే బడులు ప్రభుత్వం నిర్దాక్షిణ్యంగా నిర్మోహమాటంగా జవులు చేసుకుంటూ పన్నులు పన్నులు చేయడం అనేది చాల విచారకరం. వెంటనే మంత్రిగారు దీనిని పోస్ట్ పోస్ట్ చేయకపోతే రైతులు తట్టుకొనే పరిస్థితి లేదు. రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకొనేందుకు దిగజారే పరిస్థితి వున్నది. వారు పశువులకు మేత లేక వాగు కాస్తో కూస్తో పండించడానికి విలువ లేకుండా వున్న ఈ పరిస్థితులలో ఏ పరిస్థితిలో కూడ డబ్బు కట్టేటట్లు లేదు. ఆ లోన్స్ వచ్చే సంవత్సరమునకు వాయిదా వేయాలి. పీనల్ యింటరెస్ట్ మాఫీ చేశారు. ఈ విధంగా నిర్దాక్షిణ్యంగా వసూలు చేస్తున్నదానిని నిలుపుదలి చేయకపోయినట్లయితే రైతుల పరిస్థితి మరింత ఆందోళనకరంగా తయారు అవుతుంది. కరువు పరిస్థితి నుండి ఆదుకొనే బడులు గొడ్డలితో సుత్తులతో గోట్లపైన కొప్పవద్దని మనవి చేస్తూ ప్రభుత్వం వెంటనే పీటీసి వాయిదా వేయవలెనని ఆ విధంగా స్టేట్ మెంట్ యిష్యూలని కోరుతున్నాను.

10-00 a.m.

(శ్రీ ఎన్. అమరనాధరెడ్డి—ఆధ్యక్షా, రిజర్వు బ్యాంకు నుంచి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు ద్వారా నిధులను సుంపాదించి వరంగల్ జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకు వ్యవసాయదారులకు ఆర్థిక సహాయం చేస్తున్నది. వరంగల్ జిల్లా సహకార బ్యాంకు రుణం అందించే వారిపట్ల తన భాధ్యతలను నెరవేర్చవలసి ఉంది. అంతేకాక, రిజర్వు బ్యాంకు నిర్ణయించిన వివిధ ఆర్థిక అంశాలను పాటించవలసి ఉంది, కరువు లేదా తుఫాను వచ్చినట్లయితే ఆనాడు వ్యవసాయ పరిస్థితి స్థిరీకరణ ఏధానం ద్వారా స్వల్పకాలిక రుణాలను మధ్య కాలిక రుణాలుగా మార్చవచ్చును. అయితే, రెవిన్యూ అధికారులు అనావారి ఫోర్ ఫిక్స్ ను ఇవ్వవలసి ఉంది.

వరంగలు జిల్లా సహకార కేంద్ర బ్యాంకు 1980 జనవరికి ముందుగా
తిరిగి వసూలు చేయవలసిన మొత్తం రు. 600.00 లక్షలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణసహకార బ్యాంకులకు తిరిగి చెల్లించవలసిన మొత్తం
రు. 167.32 లక్షలు.

రిజర్వుబ్యాంకు నిర్ణయించిన కాల సంబంధమైన క్రమశిక్షణకు 1980
మార్చి 31 తేదీలోగా పాటించవలసి ఉంది.

1980 సంవత్సరం ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీ నుంచి సొమ్మును తీసుకొనడానికి
ఆర్జిత పొంది తన అర్జులచ్చే కాన్వోలాపాను కొనసాగించాలంటే 51.11
లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని వసూలు చేయవలసి ఉంది.

1979 సంవత్సరం జూన్ నెలఖర్చుకు వాయిదా మీరిన బకాయాలను
వసూలు చేయడం వైసే బ్యాంకు కేంద్రీకరించింది, కాని, 79-80 సంవత్సరంలో
యిచ్చిన బకాయాల వసూళ్లపై కేంద్రీకరించలేదు. వాయిదా మీరిన పాత
బకాయాలను పెద్ద మొత్తాల్లో చెల్లించకుండా ఉన్న వారిపై బుద్ధిపూర్వకంగా
చెల్లించకుండా ఉన్నవారిపై బలవంతపు చర్యలను తీసుకొనవలసినదిగా క్షేత్ర
సిబ్బందికి బ్యాంకు ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

రెవిన్యూ అధికారులు జారీచేసిన అణావారి ధృవపత్రాల ఆధారంగా
రుణాలను మద్యకాలిక రుణాలుగా మార్చితప్ప సమాళ్లను వాయిదా వేయడం
కాని, నిలిపివేయడంకాదు. వీలు కాదు, ఆ విధంగా జరిగితే తప్ప ఆంధ్రప్రదేశ్
సహకార గ్రామీణ బ్యాంకుకు, రిజర్వుబ్యాంకుకు రుణాలను తిరిగి చెల్లించే విషయంలో
తనకుగల బాధ్యతలను చెరచేర్చడంలో బ్యాంకు విఫలమవుతుంది. కలెక్టరు నుండి
ఇంతవరకు అణావారి ధృవపత్రాలు అందలేదు.

ఆరులదాలు తక్కువగా దిగు డి వచ్చినట్లు, కరువు వచ్చిన ప్రాంతాలుగా
రెవిన్యూ అధికారులు ఆయా ప్రాంతాలను ప్రకటించేవరకు రిజర్వుబ్యాంకు వట్ల
తనకుగల బాధ్యతలను నిర్లక్ష్యించడానికి కేంద్ర సహకార బ్యాంకు వసూళ్లు
కార్యక్రమాన్ని కొనసాగించవలసిందే అంతేగాక, 1980 ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీ
బాటికి సార్వ పంటకు రుణాలుయిచ్చే పనిని ప్రారంభించడానికి తన యంత్రా
గాన్ని సమాయత్తం చేయవలసి ఉంటుంది. బుద్ధిపూర్వకంగా బాకీలు ఎగగొట్టే
వారిపై పెద్ద బాకీదార్ల విషయంలో మాత్రమే జప్తుకు పొనుకొంటుంది.

వర్కాల తాలూకా ప్రాంతాలలో వసూళ్ళు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి.
అతాలూకాలో 78,99,000 రు.లు వసూలు చేయవలసి ఉండగా 2,35,000 రు.లు
మాత్రమే వసూలై వాయి ఎక్సిక్యూషన్ ద్వారా 4 కేసులలో 4,000 రు.లు
వసూలు చేయడం అయినది.

రిజర్వుబ్యాంకు నుండి తీసుకున్న అప్పులు తిరిగి చెల్లించును వాయిదా
వేయడానికి వీలులేని కారణంగా బ్యాంకు వసూళ్లను వాయిదా వేయవలసివే
రుణాలు అందించే కార్యక్రమం నిలిచిపోతుంది.

అధ్యక్షా, ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడంలో జంగారెడ్డి గారి భావం పక్కాల తాలూకా గురించే అయివుంటుంది అనుకుంటున్నాను. వారి తాలూకాలో సుమారు 73 లక్షలు వసూలు చేయవలసి ఉంది. రెండులక్షలు మాత్రమే వసూలు కార్యక్రమం చేశారు. దీనిలో బలవంతపు పద్ధతిలో నాలుగు వేలు మాత్రమే వసూలు చేశారు. కనీసం 62 లక్షలు వసూలు చేస్తే తప్ప రెపటి నెలలో ఖరీఫ్ కి సంబంధించి మనం పెద్దయెత్తున పరపతి పహకారం అందించ లేము. ఇది రిజర్వు బ్యాంకు రెస్ట్రిక్టెడ్, ఎక్కుడయినా ఆరణా కు తక్కువ వుంటే ఆణావారి సర్టిఫికేట్స్ పంపించమని, ప్రోపోజిట్స్ పంపించమని కలెక్టర్స్ కి ఆదేశాలు పంపించాము, ఆరణాల పంట తక్కువ వుంటే తప్ప కన్వర్షన్ కు అవకాశం లేదు, రిజర్వు బ్యాంకు రిఫైనాన్సింగ్ కు, మళ్ళీ పరపతి సొర్యం కలిగించా అంటే మనం దీనిని వసూలు చేయాలి. సరియైన పంధాలో ఖరీఫ్ కార్యక్రమానికి ఇవ్వాలి. ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ఇంతకంటే దీనిలో చేసేదేమీ లేదు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, కలెక్టరుకు ఒక అభ్యంతరం వచ్చింది, కరువు అని డిక్లార్ చేస్తే తప్ప అందుకు వీలు కాదు. కరువు అని డిక్లార్ చేస్తే అందుకు సంబంధించి మిగతా పనులు కూడా చెయ్యాలి. కరువు పనులు చెయ్యకపోతే సామిన్ కోడ్ నే వయొలెట్ చేసినట్లు అవుతుంది. లెక్సికల్ కా యీ అభ్యంతరాలు వస్తాయి. అందువలన ఆయన కరువు అని చెప్పడానికి భయపడుతున్నాడు. ఎందుకంటే, చానితోబాటు కరువు పనులు కూడా ప్రారంభించాలి. తరువాత, యీ ఋణాలు బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు. బుద్ధిపూర్వకంగా బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు. పెద్దవారి నుండి మాత్రం వసూలు చేయడం లేదు. నేను వారికి, పెద్ద నవాల్ చేసి చెబుతున్నాను. మీరు జప్తు నోటీసులు ఎవరికి యిచ్చారో ఒకసారి లెక్కలు తీసి చూడండి. పెద్దవారికి, మధ్య తరగతి వారికి యిచ్చారా, లేక పెద్ద పెద్ద మొత్తాలలో బకాయాలు వున్నవారికి యిచ్చారా ఒకసారి లెక్కలు తీసి చూడండి, చిట్టాల తాలూకాలో మీరు ఎవరెవరికి ఇచ్చారో చూడండి, చెల్ల గ్రామం హరిజనుల విషయం కూడా చెప్పడం జరిగింది. కేవలం చిన్న, మధ్య తరగతి వారికే మీరు యిచ్చారు. పెద్దవారికి నోటీసులు యిచ్చే కావాకు, ధైర్యం మీకుగాని, మీ అధికారులకుగాని, మీ కలెక్టరుకుగాని లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను వారి ఇంటికి పోవడానికే భయపడుతున్నారు. మీరు లెక్కలు తీయండి, ఎవరెవరికి జప్తు నోటీసులు యిచ్చింది బయటపడుతుంది. అయిదువేలరూపాయలపైన వున్నవారెవరికి మీరు ఇవ్వలేదు. వెయ్యిరూపాయలు, అతకు తక్కువ వున్నవారికి మీరు యిచ్చారు. వారిని బాధ పెడుతున్నారు. కరువు క్రింద డిక్లార్ చెయ్యలేకపోవడం వలన మేమేమీ చెయ్యలేకపోతున్నామని వారంటున్నారు. ఈ పరిస్థితి చాలా ఘోరంగా ఉంది. దీని గురించి ఏమి చెయ్యబోతున్నది చెప్పవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమతనాథరెడ్డి :—కరువు క్రింద ప్రకటించడానికి, యీ ఆణా వారి సర్టిఫికేట్ కు సంబంధం లేదు. ఆరణాలకు లోపు వుంటే రెవెన్యూ

re : Non-payment of compensation to the ryots who lost their lands under Kakatiya Canal.

అధికారులే జారి చేయవచ్చు. ఏ గ్రామం అయినప్పటికీ, ఆరణాల లోపల వుంటే ఆ విధంగా చేయవలసిన అవసరం లేదని, ప్రోపోజులు వంపించమని జిల్లా కలెక్టర్కు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. సెంట్రల్ బ్యాంకు అధ్యక్షులుగా కూడా యీనాడు కలెక్టర్ను ఉన్నారు. అందువలన, అణావారి సర్టిఫికేట్లు కొరకు ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అవి వస్తే కన్వర్షన్కు ప్రభుత్వానికి, రిజర్వు బ్యాంకు అభ్యంతరం లేదు. పెద్ద వారికి నోటీసులు ఇవ్వడం లేదని, చిన్న వారి నుండి బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారని చెప్పారు అది సరికాదు. పెద్ద వారికే ముందు నోటీసులు ఇచ్చి, తరువాతనే చిన్న వారి నుండి వసూలు చేయాలని యీ ప్రభుత్వం ఆదేశాలు ఇచ్చింది. ఎక్కడ ఆ విధంగా జరిగిందో వారు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా, వాటిని నిలుపుదల చేయడం జరుగుతుంది. పెద్ద వారి నుండి ముందు వసూలుచేసి, పేర వారి నుండి నెమ్మదిగా వసూలు చేయమని ఆదేశాలు పంపించడం జరిగింది. అది యీ ప్రభుత్వ విధానమని మనవిజేస్తున్నాను. వరంగల్లు జిల్లా గురించి అక్కడ వసూలు కావలసిన బకాయాల గురించి నేను ఇంతకుముందు మనవిజేశాను. ఆ విధంగా జరిగితే తప్ప ఖరీఫ్ సీజనుకు మనం సహకారం అం జేయలేమని మనవిజేస్తున్నాను.

re: Indefinite strike by the employees of Andhra Pradesh and Indian Express.

శ్రీ ఎన్ జై పాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను యీ నోటీసు ఇచ్చిన తరువాత అక్కడ సమ్మె విరమించబడింది. చాలా సంతోషం కాని, వారి కోరికలు ఏమి వుండెనో, ఏవి ఎంతవరకు సాధింపబడ్డాయో తెలియజేయాలి. తరువాత, లాకౌట్ ప్రకటించిన తరువాత ఆ ఏడు రోజులు వారు ఆఫీసుకు పోలేకపోతే, ఆ ఏడు రోజులకు వారి వేజెస్ కట్ చేశారా? చేస్తే, ఎంతకు కట్ చేశారు? యీ ఏడు రోజుల వేజెస్ కూడా వారికి ఇప్పించడానికే ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—అధ్యక్షా, నొవర్క్ నొ వేజెస్ ప్రిన్సిపుల్ పైన అది నిర్ణయించబడింది. ఇక్కడ ఇస్తే ఇటువంటి సందర్భాలకు సంబంధించి రాష్ట్రంలో లాకౌట్స్ జరిగిన అన్నిచోట్లా అదేవిధంగా ఇవ్వవలసి వస్తుంది. నొ వర్క్ నొ వేజెస్ ప్రిన్సిపుల్ పైన ఇది నిర్ణయించడం జరిగింది.

Calling attention to matters of Urgent Public Importance.

re: (1) Non payment of Compensation to the ryots who lost their lands under Kakatiya Canal.

శ్రీ ఎం. బాగా రెడ్డి :—కాకతీయ కాలువ దిగువ మానేరు డాము నుండి ప్రారంభమై వరంగల్లు జిల్లాలో 28 కి.మీ. పొడవున ప్రవహిస్తుంది. పై భాగంలో ఈ కాలువను రూపొందించడానికి 988.22 ఎకరాల విస్తీర్ణం కావలసివున్నది. వేరూ ఖామివి సేకరించే కార్యక్రమం జరుగుతున్నది. 288 ఎకరాల 91 గుంటల

re: Non-payment of compensation to the
ryots who lost their lands under Kaka-
tiya Canal.

విస్తీర్ణానికై రూ. 21,58,500.00 మొత్తానికి అవార్డులు మంజూరు చేయబడ్డాయి. పై మొత్తంలో రూ. 15,44,708.00లు రైతులకు పంపిణీ చేయడం జరిగింది, మిగతా మొత్తం రూ. 6,13,792.00లు పంపిణీచేయ బడుతున్నది. 1980 మార్చి ఆఖరుకు మరో 172 ఎకరాల 15 గుంటల భూమికి రూ. 11,74,157.00 మేరకు పరిహారం చెల్లించబడుతుందని శ్రీరామరావు ప్రాజెక్టు స్పెషలు కలెక్టరు తెలియజేశారు. ఇకపోతే 52 ఎకరాల 16 గుంటలు మిగులు తుంది. ఇందులో 219 ఎకరాల 21 గుంటల విస్తీర్ణం వరంగల్లు పట్టణ ప్రాంతపు పరిధిలో ఉన్నది ఈ భూములకు 1976 పట్టణ భూమి (గరిష్ట పరిమితి, క్రమబద్ధీకరణ) చట్టం వర్తిస్తుంది. కనుక భూసేకరణ కాగ్యూలాపాలను పూర్తి చేయడానికి వీలవ్వలేదని స్పెషలు కలెక్టరు తెలియజేశారు. ఇప్పుడు ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలించి, 8-8-1980 తేదీగల నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి (ప్రాజెక్టు విభాగం) శాఖకు చెందిన నెం. 1052-ఎల్.ఎ.ఆర్. II (2)/79-5 మెమోను జారీ చేసింది. వరంగల్లు నగరానికి సంబంధించిన పట్టణ ప్రాంతం క్రిందికి వస్తూ భూసేకరణ చట్టంలోని 4 (1) మరియు 6 విభాగాముల క్రింద ప్రకటిత చబడినట్టి భూములను, సదరు చట్టంలోని 17(1) విభాగంతోజాటు 9(1) విభాగం ప్రకారం సాధారణ నోటీసును జారీ చేసిన విమ్మట, స్వాధీనం చేసుకొని వాటిని ప్రజాపనుల శాఖ అధికారులకు అప్పగించవలసిందిగా సదరు మెమోలో స్పెషలు కలెక్టరును, కోరడం జరిగింది. 1976 పట్టణ భూమి (గరిష్ట పరిమితి, క్రమబద్ధీకరణ) చట్టం; పరిధిలోనికి వచ్చు పట్టణ ప్రాంతంలోని భూములను భూసేకరణ చట్టం క్రింద సేకరించిడానికి సంబంధించి రెవిన్యూ శాఖ జారీ చేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలను ఆ మేరకు సడలించడం జరిగింది. వరంగల్లు పట్టణ ప్రాంత పరిధిలో సేకరించిన భూముల విషయంలో స్పెషలు కలెక్టరు అవార్డులను జారీ చేసి పరిహారం చెల్లించడానికి ఇది వీలు కల్గిస్తుంది. ఇందునిమిత్తం పరిహారం చెల్లించడానికై ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తం చాలదని స్పెషలు కలెక్టరు తెలియజేశారు. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో దీనికై అదనపు నిధుల కేటాయింపును కోరుతూ స్పెషలు కలెక్టరు పంపిన ప్రతిపాదన విడిగా పరిశీలనలో ఉంది.

మిగతా 288 ఎకరాల 27 గుంటల విస్తీర్ణానికి సుమారు 20,00 లక్షల మేరకు రాబోవు ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి మాసాల్లో పరిహారం చెల్లించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ప్రతి శాసనసభా సమావేశంలోనూ ఈ విషయం 10-10 a.m. వస్తూనే ఉంది నష్టపరిహారం ఇవ్వకుండా రైతులనుంచి భూములు తీసుకోవడం తరువాత అక్కడ పెద్ద ప్రాజెక్టు కావడం, తరువాత భూములు కొనుక్కోడానికి వెడితే ఇచ్చిన పైసలు ఎందుకు పరిపోకపోవడం. నాగావ్వునసాగర్ క్రింద ఇదే జరిగింది. పోచంపాడు క్రింద ఇదే జరుగుతున్నది. ఒకరు ముసగడం, మరొకరు తేలడం ఇదే నాచురల్ జస్టిస్ క్రింద ఉంది ఈ ప్రభుత్వంలో, లోయర్ మానేరు ప్రాజెక్టునుంచి 986 ఎకరాల భూమి వరంగల్లు వరకు సేకరించారు, అందులో

re: Non-payment of compensation to the ryots who lost their lands under Kakatiya canal.

235 ఎకరాలకు మాత్రమే డబ్బు ఇచ్చారు, 21 లక్షల రూపాయలు. అందులో 15 లక్షలు పే చేసారు. మిగతా 6 లక్షలు మార్చి లోపల ఇస్తాం అంటున్నారు. గత సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు 1979 మార్చి ఆఖరుకు మొత్తం పేమెంటు చేస్తాం అన్నారు. మిగతాది పట్టణ ప్రాంతంలో ఉంది. దానికేదో లెక్కికల్ గా చెబుతున్నారు. వరంగల్లు పట్టణానికి రెండు కి.మీ. నుంచి కాలువ వస్తుంది. మునిసిపల్ లిమిట్సు నుంచి ఒకటి, ఒకటిన్నర కి మీ దూరంలో పోతుంది. అక్కడ అంతా :న్నకారు రైతులు. డిక్లరేషను ఇచ్చినవారు కారు. డిక్లరేషన్ ఇస్తే ఎక్సెస్ లాండ్ ఉన్నప్పటికీ అర్బన్ సిలింగ్ చట్టం ప్రకారం మినిమమ్ గజానికి ఐదు రూపాయలు, మాగ్నిమం పది రూపాయలు ఇవ్వాలి, 288 ఎకరాలకు ఆ విధంగా పేమెంటు ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని కాబోలు ఎవాయిడ్ చేస్తున్నారు. రైతులు బాధ పడుతున్నారు. చిత్తగడ్డలోనే 150 ఇరిగేషన్ బావులు తీసుకున్నారు. వారికి ఇంతవరకు డబ్బు ఇవ్వలేదు. అదనంగా ఎలక్ట్రిసిటీ, టాక్సులు కట్టవలసి వస్తుంది. అయినప్పటికీ వరంగల్లు పట్టణానికి నీటి సౌకర్యం కోసం వారు కన్వెంట్ ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం వారు మందకొడిగా చేస్తున్నారు ఇచ్చిన పేమెంటు కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎక్కువగా ఇచ్చారు. వరంగల్లు తాలూకాలో డబ్బు ఇవ్వడం ప్రారంభించలేదు చిత్తగడ్డలో ఎరం 50 వేలు అయినది కనాల్ వచ్చేటప్పుడు రైతులకు ముందు డబ్బు ఇచ్చి తీసుకోవలసి ఉంది. ఇచ్చిన డబ్బుతో ఇంటికి జాగా వచ్చే పరిస్థితి వచ్చింది. సేకరించిన తరువాత వారు ఇచ్చేది నామినల్ గా రెండు మూడు వేలు ఇస్తున్నారు. దానితో నివాసానికి యోగ్యమైన స్థలం కూడా దొరకని పరిస్థితి వచ్చింది తొందరగా పేమెంటు చేయాలి. ఇందువల్ల నిరుద్యోగులైన వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించవలసిన బాధ్యత ఉన్నప్పటికీ వారు కల్పించడం లేదు. ఎవరో బంధువులకు ఇచ్చుకుంటారు. ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద పేమెంటుచేసే కార్యక్రమం పూర్తి చేయాలి. ఒకే స్పెషల్ కలెక్టరు ఉన్నారు. వారే చేయాలంటే ఆలస్యం అవుతున్నది కరీంనగర్ కు హుజూరాబాదుకు వరంగల్లుకు తహసిల్దారులను వేసి తక్షణం పేమెంటు చేయకపోతే ఆధ్వాన్నమైన పరిస్థితులు. వారికి పురరావాసం కల్పించవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. తక్షణం పేమెంటు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దానిపై క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే పేమెంటు ఇమీడియట్ గా దొరికేట్లు ఏర్పాటు చేస్తాం. లాండ్ ఎక్సిజిషన్ అఫీసర్లకు ఇంత ఇవ్వండి, అంత ఇవ్వండి అని చెప్పడం కాదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :—ఎక్కువ స్టాఫ్ వేస్తే తొందరగా అవుతుంది కదా. ఒకే స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు చేయాలంటే ఆలస్యం అవుతున్నది. వరంగల్లు ఏరియాకు ఒక తహసిల్దారు, హుజూరాబాదు ఏరియాకు ఒక తహసిల్దారు, కరీంనగర్ ఏరియాకు ఒక తహసిల్దారు వేస్తే ఇంకా తొందరగా అవుతుంది.

on : Scarcity of drinking water in Krishna
District upland area.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి:—మార్చిలో గారు, 11 లక్షలు పేమెంటు అవుతుంది వచ్చే సంవత్సరం మొదట్లో 6 లక్షలు పేమెంటు అవుతుంది. అర్బన్ టౌన్ విషయంలో కొంత ఆలస్యం అవుతుంది.

(2) Scarcity of Drinking Water in Krishna District Upland Area

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అనావృష్టి వర్షానికి వలన కృష్ణా జిల్లా మెరక ప్రాంతాలలో ఏర్పడుతున్న మంచినీటి సమస్యను పరిష్కరించడానికిగాను, ప్రస్తుతమున్న సౌకర్యాలకు అదనంగా, అనావృష్టి సమయ కార్యక్రమం క్రింద జిల్లా కలెక్టరు 117 బావులను శ్రవ్యదానికి, 13 బావులను లోతు చేయడానికి, 448 గొట్టపు బావులను తేయడానికి మంజూరు ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమానికి రూ. 59.91 లక్షలు ఖర్చు కాగలవని ఎంచునా తేయబడింది.

2. మంచినీటి సౌకర్యాల కోసం కృష్ణా జిల్లాకు 1979-80 కాలంలో అనావృష్టి కార్యక్రమం క్రింద రూ. 10 లక్షల మొత్తం, సాధారణ ప్రభుత్వ కార్యక్రమం క్రింద మరో రూ. 18 లక్షల మొత్తం (రూ. 18 లక్షలు గొట్టం బావులకు, రూ. లక్ష బావులకు) విడుదల చేయబడింది. ప్రస్తుత అర్థిక సంవత్సరం ముగిసే లోగా మంచినీటి సౌకర్యాల ఏర్పాటుకై అనావృష్టి కార్యక్రమం క్రింద మరి కొంత మొత్తాన్ని విడుదల చేయడానికి ప్రభుత్వం రెవెన్యూ కాఖ పరిశీలిస్తున్నది.

3. అనావృష్టి కార్యక్రమం క్రింద కృష్ణా జిల్లాలో ఇప్పటివరకు రూ. 18.98 లక్షల ఖర్చుతో 4 బావుల శ్రవ్యకం 28 బావులను లోతు చేసే పని, 184 గొట్టపు బావులను చేసే పని పూర్తయింది. ఈ రూ. 18.98 లక్షల ఖర్చు కాక రూ. 18 లక్షల మేరకు అయిన పనులకు చెల్లింపు జరగవలసి ఉంది. ఒక్క నూజిడు కాలూకాలోనే 11 బావులు శ్రవ్యకం 48 బావులను చేయడం, 98 గొట్టపు బావులను తేయడం మంజూరు చేయబడింది. ఈలో ఇప్పటివరకు 18 బావులను లోతు చేసేపని, 25 గొట్టపు బావులను చేసే పని పూర్తి అయింది.

4. రాష్ట్రంలోని మంచినీటి కొరతను ఎదుర్కొనడానికి గాను అంతర్జాతీయ నెట్వర్క్ రూ. 3 కోట్లు ఖర్చు కాగల పనులను, ప్రభుత్వం తీర్చిదిద్దునున్నది. శ్రావ్య ప్రభుత్వం తయారు చేయవలసిందిగా బిల్డ్ ఇంజనీర్లు (ఆర్. డబ్ల్యు.ఎస్. ఎ.డి.ఎం.ఎస్.) ను కోరడం జరిగింది. అది వచ్చిన వెంటనే ప్రభుత్వంచే అమలుచేయబడుతుంది.

5. ప్రభుత్వానికి ఈ పరిస్థితిని గురించి పూర్తిగా తెలుసుకుండా ఉండినందున ద్వారాను, మంచినీటి పథకాలను అమలు, పరచడం, ద్వారాను ప్రభుత్వం మంచినీటి సమస్యను పరిష్కరించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకొంటున్నది.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—మార్కు జిల్లా, రెవెన్యూ కమిటీలో చెప్పిన సమాఖ్య 10-20 a. m. మార్కు ముగిసిపోయింది. అది ఇంకా జరిగింది. 18 కోట్లు కొత్తగా యిచ్చే పథకం

**Calling Attention to Matters of Urgent
Public Importance.
re : Scarcity of drinking water in Krishna
District upland area.**

మంత్రిగారు చెప్పారు. 8 తాలూకాలలో వున్న 10 లక్షల ప్రజలలోను దాదాపు 5, 6 లక్షల మంది మంచినీటి ఎద్దడితో బాధ పడుతున్నారు. ఒక సంవత్సరం వర్షాలు పడకపోయినా గ్రౌండ్ వాటరును రైతులు ఎక్కువగా పైకి తీసుకొంటున్నందువల్ల నీరు లోపలకు పోతున్నది. బకెట్ తో తోడుకొనే అవకాశం వుండడం లేదు. 400 అడుగుల బోర్ వేసి 90 బావులు తవ్వినా నీరు కన్పించని పరిస్థితి వుంది. 40 బావులు బాగ్ చేసినా అక్కడ నీటి సమస్య అట్లాగే వుంది. రిగ్స్ గురించి చెప్పారు. ఒక్కొక్క రిగ్ కి 7 వేలు యిచ్చి 100, 120 అడుగుల బోర్ వేసి పాడ్ బిగించాలని చెప్పారు. పాడ్ వేసిన 8 రోజులకే చైన్ తెగిపోయింది. వాటిని బాగుచేసే వారు లేరు. కడవ నీరు కావాలంటే దాదాపు 10 నిమిషాలు పడుతున్నది. ఇప్పుడు ఒక కోటి యిచ్చారనుకోండి. మిగతా డబ్బు జాన్ నాటికియస్తే మంచినీటి సమస్య వెంటనే ఏ విధంగా పరిష్కార మవుతుందో తెలియకుండా వుంది. వెంటనే 8 కోట్లు కలెక్టరుకు యిచ్చి పరిష్కరిస్తే ఈ నీటి సమస్య తీరుతుంది సుందరయ్యగారి నియోజక వర్గములో 2 గ్రామాలకు, మా తాలూకాలో రెండు గ్రామాలు నంబరులో ట్రాక్స్ తో నీరు పంపించే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇప్పుడు అటువంటి పరిస్థితి వుండడానికి లేదు. ఇప్పటికే రెండు మైళ్ల దూరము పోయి నీరు తెచ్చుకొనే పరిస్థితి వుంది పశువుల పరిస్థితి ఆలోచించాలి? పంటల పరిస్థితి ఆలోచించాలి. వాటి మాట అట్లా వుంచి కనీసము మనిషి తాగడానికి నీరు స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి బాగు చేసుకొనే దానికి డబ్బు యివ్వాలి. బావి లోతు చేయడానికి డబ్బు యిస్తారు. బకెట్ కి డబ్బు యివ్వము. తుడుకు డబ్బు యివ్వము, మోటారుకు డబ్బు యివ్వము అంటున్నారు. లోతు చేసినంతమాత్రాన నీరు పైకి ఎట్లా వస్తాయి? గ్రామా లలో వున్న పరిస్థితులను అర్థము చేసుకొనడానికి మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలను టూర్ చేయాలి కలెక్టరు డబ్బు లేక చేతులెత్తేసిన పరిస్థితి వుంది. వారు తమ నిస్సహాయతను వెలిబుచ్చుతున్నారు. 8 కోట్లు రూపాయలు ఈ నెలలో జిల్లాల వారీగా యివ్వండి. తక్కువ అయితే మార్చి ఆఖరుకు రెవ్యూ చేసుకొని చూసు కొనవచ్చు, కేంద్రమునుంచి కూడ 8 కోట్ల రూపాయలు తీసుకునిరావడానికి ప్రయత్నంచేసి ఈ నీటి సమస్యను తీర్చవలసిన అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు వెంకటరావుగారు చెప్పినట్లు దినదినము గ్రౌండ్ వాటరు లేబుల్ క్రిందికి పోతున్న మాట వాస్తవము. ఎలక్ట్రీసిటీ గ్రామాలలో ఎక్కువగా విస్తరించింది. దీనివల్ల బావుల సంఖ్య పెరిగింది. వ్యవసాయ బావులక్రింద వున్న సాగు భూమి విస్తీర్ణము ఎక్కువయినది. దానితో వాటర్ లేబుల్ క్రిందకు పోతున్నది. ఈ సంవత్సరం వెల్సని డీపెన్ చేశాము. వచ్చే సంవత్సరం ఇంకా చేస్తాము. రెయిన్ ఫాల్ తగ్గుతున్న విషయాన్ని గమనిస్తున్నాం. దీనిని ఎదుర్కొనడానికి ఎన్నోవిధాలుగా స్కీములు చేయవలసినవస్తుంది. మహారాష్ట్రలో, గుజరాత్ లో, రాజస్థాన్ లో మన కంటే ఎక్కువ విషమంగా వుంది. వారు పెర్కోలేషన్

టాంక్‌లను కట్టి వాటర్ టేబుల్ పైకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేశారు. కనీసము వున్న చోట అయినా వాటర్ టేబుల్ వుండే ఏర్పాటు చేశారు. అది మనము కూడ స్టార్ చేశాము. అది లాంగ్ టరమ్ పాలసీ. వారు చెప్పినట్లు వెంటనే కొన్ని శావులను డీపెన్ చేయడం, కొన్ని బోర్స్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. కోటి రూపాయలు మార్పిలో రిలీజ్ చేస్తున్నాం. వర్క్ స్టారు అయితే బడ్జెటు కాంక్షన్ అయిన తరువాత ఏప్రిల్, మే నెలకు మిగతా 2 కోట్లు రిలీజ్ అవుతాయి కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తాం.

శ్రీ పి. వెంకటరావు :—స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి వెంటనే నీరు అందే చర్యలు తీసుకోవాలి. స్థానిక పరిస్థితులనుబట్టి అక్కడి ఇంజనీర్లు పని చేయడానికి అవకాశం వుందా లేదా? పెర్మిట్‌షన్ టాంక్స్ అంటే మంత్రిగారు చెప్పినట్లు లాంగ్ టరమ్ పాలసీ. వచ్చే సంవత్సరం డీపెన్ చేస్తే అయ్యే విషయం కాదు. మార్చి 15, 20 తేదీ లోపల పని జరిగితేనే సమస్యను తీర్చడానికి అవకాశం వుంటుంది. గ్రామాలలో వున్న అవసరాల దృష్ట్యా రు. 8 కోట్లు యిప్పుడే రిలీజ్ చేస్తే తప్ప వర్క్ చేయడానికి వీలుకాదు. వెంటనే గ్రామాలలో పని చేయడం ప్రారంభించాలి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఈ విషయం ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటుతో కన్సల్ట్ చేస్తాను.

Papers Laid On The Table.

G.O.Ms.No.663, G.A., (Elections—A) Dept. D/20-9-79.

Sri M. Baga Reddy:—I lay on the Table a copy of the Notification containing the Andhra Pradesh Legislative Assembly and Legislative Council Members (Free Transit by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation Buses) Rules, 1979 issued in G.O.Ms. No. 663, G.A., (Elections—A) Department dated 20-9-1979 published in the Andhra Pradesh Gazette Extraordinary at pages 1-5 (Rules supplement to Part-I) in accordance with sub-section (3) of section 13 of the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications Act, 1953.

Annual Report on Nizam Sugar Factory,

Sri G. Rajaram:—I lay on the Table a copy of the Annual Report on the working and affairs of the Nizam Sugar Factory Limited, Hyderabad for the year ended 31-9-1978 and the Audit Report with the comments thereon of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with section 619-A of the Companies Act, 1956.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

Government Bills :
**The Hyderabad Municipal Corporations
 (Second Amendment) Bill, 1980.**

Presentation of the Report of the Committee of Privileges.

Sri K. Bapiraju:—On behalf of the Chairman, Committee of Privileges, I beg to present the Third Report of the Committee of Privileges on the matter regarding permission to the Advocate Commissioner appointed by the Principal Munsiff Magistrate, Bhimavaram to receive authenticated copies of documents and to take evidence from the officers of Legislature Department.

Mr. Speaker :— Report presented.

Government Bills : .

**The Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment)
 Bill, 1980.**

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:—I beg to move for leave to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 1980.

Mr. Speaker:—Motion moved.

The question is:

“That leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Second Amendment) Bill, 1980.”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Local Authorities Loans Bill, 1980

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Local Authorities Loans Bill, 1980.

Mr. Speaker:—Motion moved.

Mr. Speaker:—The question is:

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Local Authorities Loans Bill, 1980.”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1980-81

Demands for Grants: Relief and Rehabilitation

Community Development

Housing

Urban Development

Labour and Employment.

Sri Ahmed Sharief :—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 1,17,75,000 under Demand No. XXXI—Relief and Rehabilitation.”

Sri M. Baga Reddy:—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 30,97,30,000 under Demand No. XL—Community Development.”

Sri K. Ranga Rao :—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 7,36,98,000 under Demand No. XXII—Housing.”

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 23,51,79,000 under Demand No. XXIII—Urban Development.”

Sri G. V nkat Swamy :—Sir, I beg to move:

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 5,31,02,000 under Demand No. XXV—Labour & Employment.”

Mr. Speaker:—Demands moved. Now the Members may move their cut motions.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

జేదలకు గృహ పనికి గాను, ప్రతి కుటుంబమునకు 5 సెంట్ల భూమి, 2000 రూపాయలను కేటాయించి యిబ్బిదుల పాలు చేస్తున్నందున నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

పేదల యిండ్లకు దగ్గరపై భూములను యిండ్ల స్థలాలుగా అక్వయిర్ చేయక గ్రామాలకు దూరముగా వున్న భూములను అక్వయిర్ చేస్తున్నందుకు నిరసనగా

Sri Ch. Vittal Reddy:— Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా సర్పాపూర్ తాలుకాలో గుడసెల నిర్మాణములకు మరియు
పక్కా గృహ నిర్మాణములకు సరిపడు డబ్బులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

Sri Poola Subbaih :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

తాలుకా సర్పాపూర్ లో గ్రామం కొడిపల్లి, హాళీనూరు, సర్పాపూర్
పాడ్ క్వార్టర్లపై సగుమ్మడదల. కొనుక్కుంటు పొంబండ మొదలగు గ్రామాదులలో
పక్కా గృహములు ఇం.వరకు నిర్మించటానికి పూనుకోనందుకు

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

గొగనగిరి, గౌర వెల్లి గ్రామ హరిజను. ఇండ్ల స్థలాలు, రేకొండ బి.సి.
ఇండ్ల స్థలాలు నా నియోజక వర్గములో 23 గ్రామాలలో ఇండ్ల స్థలాలు
ప్రింటింగ్ లో వున్నందుకు నిరసనగా

Sri K. Govinda Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

For having failed to reimburse excess amount collected from a
poor retired teacher regarding allotment of houses under L.I.G. in
Guntur Municipality.

Sri B. Macherder Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

Delay in grant the house site pattas by acquiring pattadar
lands and allotting the Government poramboke lands.

Sri V. Subharedreswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 7,36,98,000 for Housing
by Rs. 100/—

For the failure of the Government to provide substantial funds
to the Scheduled Caste Finance Corporation. The expenditure of
the Chairman cannot be taken, as financing the Harijans through out the
State.

Sri K. Govinda Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 23,51,79,000 for Urban
Development by Rs. 100/—

For failure of the Government proper drainage schemes in
Anakapalli Municipality, particularly in Narasir garaopeta and Gandhi-
nagaram localities with the result it has become unbearable for the
public to reside in the area.

Sri B. Machender Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment Rs. 23,51,79,000 for Urban Development by Rs. 100/—

Delay in taking up the slums clearance in twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

To reduce the allotment of Rs. 23,51,79,000 for Urban Development by Rs. 100/—

For not constructing Town Hall, Secunderabad. Foundation stone laid by VIP two years back. Delay in preparing the plans.

Sri V. Sobhanadraswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 23,51,79,000 for Urban Development by Rs. 100/—

For the failure of the Government to provide necessary funds for the development of Vijayawada Urban Area.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రములోని వ్యవసాయ కార్మికులకు కల్పించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రములోని నిరుద్యోగము బావుటకు మార్గముః నష్టపించక, చదువున్న వారు లక్షల సంఖ్యలో నిరుద్యోగులుగా నిలచిపోయినందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రములో వ్యవసాయ కార్మికులకు :నిలేక, జీవితము గడవక, బాధలు పడుతూ వున్నారు—అందుచేత వారికి కుటుంబమునకు 1 కిలో లియ్యము, ఒక రూపాయకు యిచ్చి వారి వారి పనిలేని తనము పరిష్కరించనందుకు బదులుగా

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

రాష్ట్రములోని నిరుద్యోగము, చదువుకున్న వారికి, పరిష్కరించుటకు మార్గముల నష్టపించక లక్షల సంఖ్యలో నిరుద్యోగులుగా నిలచిపోయేటట్లు ప్రభుత్వ విధానము తయారై నందుకు నిరసనగా

Sri K. Satyanarayana :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

వ్యవసాయ కార్మికులకు పెన్షన్ సౌకర్యము, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ సౌకర్యం కలిగించవలెను

వ్యవసాయ కార్మికుల కనీస వేతనాలను 1979 ఆగష్టులో నోటిఫై చేశారు. ఆ వేతనాలు నేటి ధరలకు కనీస అవసరాలకు అనుగుణ్యంగా లేనందుకు పాలేర్లకు పెంపులు లేనందుకు—వ్యవసాయ కార్మికుల కనీస వేతనాలను అమలుపరచటానికి యంత్రంలేనందుకు,

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

పొగాకు పరిశ్రమలో గుత్త కంపెనీ ఐ.ఎల్.టి.డి. విజయవాడ, కొప్పులూరు, భద్రాచలం డిపోలు మూసి వేశారు. మరొక గుత్త కంపెనీ ఐ.ఎ.ఐ.డి. యాక్ట్ క్రింద వేతనాలు తగ్గించటానికి పూనుకొంటుంది. ఇతర కంపెనీలు కూడా కనీస వేతనాలను అమలు జరుపుతున్నా ఏ చర్య తీసుకోవడం కు

Sri Poola Subbaih :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

వ్యవసాయ కార్మికుల దిన కూలీల వేతనాలు పెంచలేనందుకు నిరసనగా

Sri P. Janardhan Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment Rs. of 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

వీధిదళముతో బాధపడుతున్న యువకులకు నిరుద్యోగ భృతి కల్పించవలెను

Sri B. Machendra Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 5,31,02,000 for Labour and Employment by Rs. 100/—

For not providing quarters to the Industrial Labourers in Industrial area.

Sri M. Omkar :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

పంచాయతీ సమితి ప్రెసిడెంట్లు, కాన్సిల్ సభ్యులు పంచాయతీ సర్పంచ్ ల మెంబర్లు, మున్సిపల్ చైర్మన్ మెంబర్లు ఎన్నికలు ఒకసారి పెట్టకుండా వేరు చేస్తున్నందుకు నిరసనగా

Sri Poola Subbaiah :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

Voting of Demands for Grants.

For failure of the Government in including the protected water supply scheme at Kasimkota, Anakapalli Taluk, Vishapatnam District although the scarcity of Drinking water is acute.

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

నర్సాపూరు తాలూకాలో జిల్లా పరిషత్తు వైపునుండి ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రిందట తీసుకున్న రహదారులు అభివృద్ధి చేయుటకు విఫలమైనందుకు నిరసనగా రహదారుల బడేకాలలో (శ్రీరాంవల్లి బండిరెడ్డి వల్లి, పెపట్ట మొదలగు) అభివృద్ధి చేయటంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా—

Sri Ch. Vittal Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

రాష్ట్రములో పంచాయతీలు, పంచాయతీ సమితి కౌన్సిల్ లో నిరసనకు (లంబాడిలకు రిజర్వేషను) చేయనందుకు నిరసనగా—

Sri Poola Subbaih :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

తాలూకా నర్సాపూర్ లో కిష్టాయివల్లి, అన్నదగవరము, బండిపోతన, చిలపచెర న్యూ హరిజన వాడ, తులసి, బిలసులిబండ, లంబాడ తాండకు ముత్రాజి వల్లి అందరికీ, అండూరు మూలవాడకు, మూడూరు చాకలి వాడకు కొడకంచి మొదలగు గ్రామామలలో తీవ్రమైన నీటి కొరత వున్నది కాని ఇంతవరకు మంచినీటి కొరతను తీర్చటానికి బోరింగులు వెయ్యనందుకు నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ సమితి ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద ఇంతవరకు జనిపూర్తి అయినాకాని ఫుడ్ గ్రేస్ సరిపడనందున మరియు అవసరమైన ఫుడ్ గ్రేస్ కేటాయింపునందుకు నిరసనగా—

Sri D. Chinna Mallaih :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

1. బొమ్మల వల్లి 2. రేగొండ 3. చిగురు మామిడి 4. మహమ్మదావరం 5. రామవరం 6. లక్ష్మన్నపాడి 7. గంజి వల్లి 8. రేగొండ 9. బస్సాపుడం 10. కొయ్యర 11. తంగలి వల్లి 12. గుండారెడ్డి వల్లి 13. శనిగరం 14. బెప్పెరి 15. గన్నెరు వరము గ్రామామలలో కాశ్యత మంచి నీటి పథకాలు చేపట్టనందుకు నిరసనగా—

Sri Poola Subbaih :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

హుస్సాబాద సమితిలోని కష్టస్థి ఉవ్వోగుల జీతాలు పెంచనందుకు నెల నెలకు యివ్వనందులకు నిరసనగా—

Sr: Ch. Vittal Reddy :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

మెదక్ జిల్లా చర్నాపూర్ తాలూకాలో ఆ సమితిలో స్పష్టంగ, మాతికల్లు, సాతినూరు సమితి కేంద్రముగా ఇంతవరకు ప్రకటించనందుకు నిరసనగా

Sri B. Machender Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

For delay in not completing P.W. scheme in Macha Bolaram Rangareddy District. Not providing sufficient funds for 2nd phase work.

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

Not sanctioning the funds for implementing drinking water scheme to the Malkajgiri village, Hyderabad District.

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

For not providing funds for the completion of P.W. scheme at Old Bowen pally village, Rangareddy District.

Sri V. Sobhanadreswara Rao :—Sir, I beg to move :

To reduce the allotment of Rs. 30,97,30,000 for Community Development by Rs. 100/—

For not providing necessary amount towards comming Fanchayat Raj elections in this budget.

Mr. Speaker :—Cut motion moved.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

10-40 a.m. శ్రీ సి. హెచ్. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, అయిదుగురు మంత్రులు అయిదు డిమాండ్లను ప్రవేశపెట్టారు. ముందుగా పంచాయితీరాజ్ డిమాండ్ పై నేను మాట్లాడతాను. పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థ నాలుగు అంచెలుగా వుంది. ఈ నాలుగు అంచెలను నాలుగుసార్లు ఎన్నికలను వాయిదా వేశారు. ప్రతివక్సాలతో మాట్లాడడం, ఏవో కారణాలు చెప్పడం, తమకిష్టం వచ్చినట్లు వాయిదా వేయడం ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ప్రతివక్సాలవారితో మాట్లాడిన పిదపనే వాయిదా వేశామని ప్రజలకు చెప్పి వారితో ఒక దురభిప్రాయం కల్గించటానికి

అలా చేస్తున్నారు. 1979 లోనే గజర్రుగుగారి ప్రాంగంలో వీటికి ఎన్నికలను జరుపుతామని చెప్పారు. అయినా జరపకుండా వాయిదా వేశారు. ఒకసారి పద్దెనిమిది సంవత్సరాల వారికి టటు వేసే అవకాశం కల్పించటానికి వాయిదా వేస్తున్నామని, మరోసారి వారికి పరీక్షల మయం కనుక వాయిదా వేస్తున్నామని, మరోసారి రిట్ వుందని ఏదో తెక్నికల్ నాకు చెప్పి వాయిదా వేశారు. రిట్ చేసిన వారిలో వారి కేర్లు చూస్తే తెలుస్తుంది. వారు కాంగ్రెస్ ఐ. కి చెందిన వారు. ఇప్పుడు జరిపితే 200,400 సమితి ప్రెసిడెంట్స్ చెన్నారెడ్డి చేతుల్లో వుంటారు. ఇప్పుడు చెన్నారెడ్డికి దించటానికి వీలువుడదు అనే ఉద్దేశంతో, వారి ఇంటర్నల్ పాలిటిక్స్ లో థిల్లలో ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇండిరాగాంధీ ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత నుండి ఎన్నికలను వాయిదా వేయించటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తునే వున్నారు, ప్రభుత్వం నిజంగా ఎన్నికలు జరపాలంటే రిట్ అడ్డం వస్తుందా? ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకురావచ్చు కదా. రివ్యూ కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో ఎస్.సి. కాని. ఎస్.టి. కాని సమితి ప్రెసిడెంటు కావాలని పెట్టినప్పుడు అక్కడి వారు మరోచోట కంటెంట్ చేయటానికి వీలులేదని చెప్పడం ఏమి సబబు? దొర తలచుకుంటే దెబ్బలకు కాదనా అన్నట్లు ప్రభుత్వం ఎన్నికలు జరపదలచుకుంటే జరపడం అసాధ్యం కాదు. కేవలం తమ పార్టీలోని ఇంటర్నల్ రాజకీయాల వల్లనే వాయిదా వేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నారు. బాబా నాయక్ అంటే గతసారి మహబూబాబాద్ నుండి కాంగ్రెస్ (ఐ) తరపున పోటీ చేసిన వ్యక్తి, రిట్ వేసిన వారిలో ఆయన పేరు వుంది. రిట్ లో వారందరూ కాంగ్రెస్ ఐ భక్తులు, వీరికి పార్టీ ఆదేశాలు వర్తించవా అని అడుగుతున్నాను. గ్రామ పంచాయతీలు, సమితులు, కాన్సిల్, జిల్లా పరిషత్తులు అని నాలుగు అంచెలుగ పెట్టారు. అన్నిటికీ ఒకసారి ఎన్నికలు జరిపించడం, మంచి ఎక్కువ అయిన కొద్ది మజ్జిగ పల్నవపుండన్నట్లు ఎవరికి సీటు ఇస్తే తమ గ్రామపు బలవతులందరే గ్రామపు తగాదాలో పని వాయిదా వేస్తున్నారు. ఎన్నికలు జరపటానికి మీరు సిద్ధంగా లేరని మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికలు అన్ని ఒకసారి జరపడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఎన్నికలు ఎవరి కొరకు? సమితులు ఎవరి కొరకు గ్రామ పంచాయతీలు ఎవరి కొరకు? ప్రజల కొరకు. ప్రజలకు సేవలు చేయడానికి ఎన్నికలు. ప్రజల సేవ చేయడానికి బి.డి.ఓ.లు, పంచాయతీ సమితులు. ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధిని పెంచడానికి పంచాయతీ సమితులు అని మన ఏమ్స్ అండ్ ఆబ్జెక్ట్స్ లో వ్రాసుకున్నాము. ఎంతవరకు నెరవేర్చామని గుండె మీద చేయి వేసుకోని ఆత్మ పరీక్షలన చేసుకోండి. ఆత్మ వంచన మహాపాతకం. ఆత్మ దైర్యముతో చేయండి. కాని ఆత్మ వంచన చేసుకుంటే తమకు తామే మోసము చేసుకున్నట్లువుతుందని మీరు అందరు గ్రహించాలి. అని మనవి చేస్తున్నాను ఇవాళ ఒక కారణం చెబుతున్నాను. పంచాయతీ సమితుల పునర్వ్యవస్థీకరణ అని, గెజిట్ పబ్లిష్ చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు సమితులను రెడ్యూస్ చేసి తాలూకా స్థాయికి తెస్తామన్నారు, జ్ఞాకు స్థాయిలో అన్ని తాలూకాలు పెడుతామన్నారు.

ఇష్టం వచ్చినట్లు పునర్వ్యవస్థీకరణ చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే ఎన్నికలు పోస్టు పోస్ట్ చేయడానికి. ఇప్పుడు ఎందుకు చేస్తున్నారు, ఇదివరకు చేయాలని ఆలోచన ఎందుకు చాలేదు? ఎందుకు యీ పునర్వ్యవస్థీకరణ, ఎవరి కొరకు? వారిలో వంద మంది ఎక్కువ అయితే మిగిలి ఒక వదలి కావాలి, తెల్లరితే చెన్నారెడ్డిని సంచాయితీ రాజ్ మినిస్టరుగారిని తిడుతున్నారు. మనం చూస్తున్నాం, ప్లీర్ ఆఫ్ ది హౌస్ లో నిడుతున్నారు. సమితి పేరనో నామినేటెడ్ పేరనో కొంత మందికి కల్పించాలి, అందుకని సమితులు ఎక్కువ చేస్తున్నారు. సమితులు ప్రజల కొరకు. ప్రజల ఖర్చు కొరకు, వారు కేవలం యాక్చువల్ యిన్ స్ట్రుమెంటు. మన వుద్దేశము ప్రజలకు సేవ చేయాలని. ఈ అసెంబ్లీ మంజూరు చేసిన డబ్బును ప్రజల కొరకు ఉద్యోగస్తుల ద్వారా ఖర్చు పెట్టడానికి యీ సమితులు వున్నవి. అయితే ఉద్యోగస్తులకు యిచ్చే డబ్బు ఎంత? ప్రజల కొరకు ఖర్చు పెట్టే డబ్బు ఎంత అనేది కఠినమైన చేస్తే పుద్యోగస్తుల మీద ఖర్చు పెట్టే డబ్బు ప్రజల యాక్టివైజేషన్ కొరకు ఖర్చు పెట్టేదానికంటే చాలా ఎక్కువ వుంది. అందుకనే ఆరవ ఫైనాన్స్ కమిషను రిపోర్టు చేసింది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో మొత్తం భారత దేశములో వున్న అన్ని రాష్ట్రాల అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎక్స్ పెండిచరు కంటే ఎక్కువగా వుంది అని కాబట్టి తగ్గి చుకోవాలన్నారు, పరిపాలనా ఖర్చులు తగ్గించాలి. కొత్త తాలూకాలు, సమితులు పెట్టుకోవద్దు, యీ ఆలోచన మానుకోవాలని ఆరవ ఫైనాన్స్ కమిషను రిపోర్టులో చెప్పింది. ఆరవ ఫైనాన్స్ కమిషను ప్రజల సౌకర్యాల కంటే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎక్స్ పెండిచరు ఎక్కువగా వుందని చెప్పిన తరువాత కూడా ఏడవ ఫైనాన్స్ కమిషను వచ్చిన తరువాత తిరిగి తాలూకాల పునర్వ్యవస్థీకరణ చేస్తున్నారు. ఎం.ఎల్.ఎ.లు ముఖ్యమంత్రిగారిని మంత్రులను ఆయనకు తండ్రిలాగా ఆకర్షిస్తున్నారు, ఎందుకు? మిగిలి ఒక తాలూకా కావాలి. వెనకటి నిజాం పరిపాలన పోయింది, కాని ఇప్పుడు నిజాం పరిపాలనలాగే వదులున్నది. మా పూరికి నిజాం వచ్చాడు. ఎవరు ఎక్కువగా రావతు యిచ్చి సత్కరిస్తే వాడిని జాగీర్ దారు చేసి 50 ఎకరాలు యిచ్చి ఏలుకో అనే వాడు. ఆయన వచ్చినప్పుడు ఆ పూరిలో ఎవరైనా ప్రసవిస్తే నిజాంరెడ్డి, మహబూబ్ రెడ్డి, యాకూబ్ రెడ్డి అని యిట్లా పేర్లు పెట్టుక నేవారు. ఎప్పుడైనా నిజాం పికాగుకు వచ్చినప్పుడు ఎవరైనా దండం పెట్టి అన్ని సవరణలు చేస్తే వారికి జాగీరు ఇచ్చేవాడు. అట్లాగే మా వెంట పున్నవారికి మిగిలి తాలూకా యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు, తాగారెడ్డిగారు జనారామ్ రెడ్డిగారు లాలూచీ చూపిస్తున్నారు. దానిలో ఏమాత్రం అనత్యంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇటీవల మీటింగులు జరిగినప్పుడు ఆవులను పంచినట్లు తాలూకాలను పంచారు. ఆరు తాలూకాలను 20 చేశారు ఆరు తాలూకాల అప్పుద్ది 20 తాలూకాలో చేస్తారా? Quality is not required, but quantity is required. There is no quality in the Panchayat Raj. We are only increasing the quantity of samithis; we are only increasing the quantity of Chairman for political reorganisation అది తప్ప చేరే కాదని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు 5లో పంచాయితీ రాజ్ వచ్చింది 21 సంవత్సరాలు అయింది. ఈ రాజ్ లో కట్టిన బిల్డింగులు

వున్నవా? లేవు. నేను పుట్టక ముందు నైజాము కాలములో కట్టిన బిల్డింగ్సు యింకా వున్నవి. మన అసెంబ్లీ కట్టి ఎన్నాళ్లు అయిందో చూడండి. చక్కగా వుంది. అదే విధంగా గ్రామాల్లోకి వెళ్ళి చూడండి, ఆ రోజుల్లో కట్టిన గ్రామ చావిడిలు, తహసిల్ కచేరీలు, స్కూల్ బిల్డింగ్సు చూడండి, అవి అన్నీ బాగానే వున్నవి. పంచాయతీరాజ్ వచ్చిన తరువాత కట్టిన బిల్డింగ్సు కూలి పోయినవి. ఎన్నిసార్లు రిపోర్టు చేసినా పట్టించుకునే దిక్కు లేదు. 15 సంవత్సరాలు కూడ వుండడం లేదు. ఇంజనీర్లు ఎస్టిమేట్ చేసి వంద సంవత్సరాలు వుంటాయంటే 15 సంవత్సరాలు కూడ వుండడం లేదంటే we have reduced to 85% of our age మిషివయస్సు పెరుగుతున్నకొద్దీ వీటి ఓజ్ తగ్గిపోతున్నది. కారణం ఏమిటి? మీ వెంట వున్న కాంట్రాక్టర్లు. మీరు ఎలక్షన్లలో డబ్బు ఇచ్చినటువంటి కంట్రాక్టర్లు. నాలుగు పాళ్ళ ఇసుక కలపు మంటే అయిదు పాళ్ళ యిసుక లుపుతారు. మీరు పెట్టే సిమెంటులో అంతా బూడిద వుంది. చూసే నాథుడు లేదు. నేరడవల్లి గ్రామ సర్పంచు 200 సిమెంటు బస్తాలను 80 రూపాయలకు ఒకటి చొప్పున అమ్ముకుంటే రికవరీ పెట్ట లేదు. అడిగితే చెప్పిన సమాధానము

హాసింగు బోర్డు చైర్మన్ కు దగ్గర ఆయన అని. ఇప్పటికే నా రికవరీ పెట్టండి. అదే విధముగా నాగారములో 500 రూపాయల వని జరుగ లేదు పంచాయతీలో, 2700 రూపాయలు ఎ త్తాడు. బ్లాకు కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటు Mendu Kanakaiah is the Block Congress President of Parkal. దానికి మేమంతా పోకషి వేసిన తరువాత 1900 రూపాయలు కాంట్రాక్టరు నుండి వసూలు చేశారు. సర్పంచు యిచ్చాడా. ఇ.ట. సంతకం పెట్టాడా, వని చేసింది పేరులేనివ్యక్తి. సర్పంచుకు తెలియదా ఆ విషయం. సర్పంచుతోకలిసి పంచుకుని తిన్నారనేది స్పష్టం. ఆఫీసర్లు వద్దకు పోయి రిపోర్టు చేస్తే మమ్ములను ఏమి చేయమంటారు. ఎం.ఎల్.ఎ. వెనుకవున్నాడు అని నెత్తిన చేతులు పెట్టుకుంటారు. జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులో అడిగితే ఎంక్వయరీ పెడుతామన్నారు. మూడు సంవత్సరాలు అయింది, కాని ఎంక్వయరీ పెట్టలేదు ఎందుకు? ఒకసారి కదిలిస్తే అంతా బయటపడుతుంది. జిల్లా పరిషత్తు, పంచాయతీ సమితులు వున్నవి. స్కూల్ బిల్డింగ్సు కట్టారు. అవి ఉన్నవా? గోవిందాపురం, కావారెడ్డివల్లిలో పంచాయతీ రాజ్ వచ్చిన తరువాత కట్టిన బిల్డింగ్సు కూలిపోయినవి. క్వాలిటీ లేదు, క్వాలిటీ వుంది. సున్నం బదులు మట్టిపోసి కట్టారు. సర్పంచులు ఏమి చేశారు? మనిషికి యింత అని అందరు పంచుకొనితన్నారు. కాంట్రాక్టర్లు లక్షలు సంపాదిస్తున్నారు. అందుకని వ్యవసాయం మానుకుని కాంట్రాక్టర్లుగా అయితే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నారు. జిల్లాపరిషత్తు, పంచాయతీ సమితుల కాంట్రాక్టర్స్ కావాలని ఆంటున్నారు. ఇవి అన్నీ ఆలోచన చేస్తే ఎవరి కొంకు? ఇవి అన్నీ డేవికొరకు చేస్తున్నట్లు? ప్రజల సౌకర్యం కొరకా? కాదు. మండగి కృష్ణారావుగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. మొన్నటి మంత్రి యిప్పుడు కాంగ్రెస్ (ఐ) లో వుండి చెప్పారు—యీ డబ్బు అంతా కాంట్రాక్టర్లు వద్దకు పోతున్నదని, యిన్ ఫ్లేషను పెరుగుతుందని. డబ్బు ఎట్లా యిస్తున్నారు, పంచాయతీ సమితులద్వారా జరుగు

కున్నటువంటి పనుల తీరుతెన్నులు చూస్తే తెలుస్తుంది. మూడు రకాల పనులు వున్నవి. గామీ పంచాయతీ పనులు, పంచాయతీ సమితి పనులు, జిల్లాపరిషత్తు పనులు. వారికి కోఆర్డినేషను వుండదు. కొప్పాల నుండి వసంతాశ్రమముకు రోడ్ ఆర్ అండ్ బి వారు వేశారని బిల్లు యిచ్చారు, అదే పేరుతో సమితివారు యిచ్చారు, అదే రోడ్ పేరు మీద జిల్లాపరిషత్తు వారు యిచ్చారు. ఎంక్వైరెస్ వెట్టిస్తే అక్సెస్ మీద రాలేదు. కవరీ చేశారు కాంట్రాక్టర్లు నుండి ఆర్ అండ్ బి చేసినా మరొకటి చేసినా డాక్టర్ వుండాలిగా. హిస్టరీ ఆఫ్ ది రోడ్ వుంటుంది ఎప్పుడు ఎస్టిమేట్ చేశారు, ఎప్పుడు కట్టారు, ఎక్కడి నుండి రోడ్ వచ్చింది, ఎంత డబ్బు వట్టింది అనే వివరాలు తెలిపే డాక్టర్ సిస్టం పెట్టాలి అది లేకపోతే ఆ రోడ్ వైన పలుగురు కాంట్రాక్టర్లు తీసుకునే ప్రమాదం వుంది. వీరందరూ కాంట్రాక్టర్లు ఎవరు? కాంగ్రెస్ (ఐ) ఎం.ఎల్.ఎ.ల తమ్ముళ్ళు, బావమరుదులు, మిత్రులు అంతా కాంగ్రెస్ (ఐ) వారే. తమ్ముడి పేరనో బావమరిది పేరనో వుంటుంది. స్పెషల్ గా పోయి సంతకాలు పెట్టినారు వారి పేర్లు యిప్పుడు చెప్పడం మంచిది కాదు, ఎందుకంటే వారు సోదర సభ్యులు. ఆవసరం అయినప్పుడు చెబుతాను. తమ్ముళ్ళ పేరు పెట్టుకొని వీరు ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ యి-జనీరు వద్దకు పోయినప్పుడు దొంగ బిల్లు చేస్తారా లేదా అని అడుగుతున్నాను ***

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ (పెందుర్తి) :—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.
***అది విత్ డౌన్ చేసుకుంటేగాని తాళం లేదు.

Mr. Deputy Speaker :—It is not proper. Mr. Janga Reddy you cannot level charges against other Members. It will be expunged.

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ:—థాంక్స్.

10-50 a. m. శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:—ఉన్నది ఉన్నట్లు చెప్పడం అసెంబ్లీలో మంచిదికాదన్న మాట. అయితే వీటిన్నింటికీ నేను కారణాలు చెబుతున్నాను. దీనిపైన మీరు విచారణ చేయించండి. ప్రత్యేకంగా పరంగల్ జిల్లాను మచ్చుకునకగా తీసుకొని మీరు పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మర కళ్ళముందు కట్టిన బిల్లింగులు కూలి పోతున్నాయి. వీటికి డాక్టర్ సిస్టం పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. బిల్లింగుల చరిత్ర కాని రోడ్ల చరిత్ర కాని చూడండి. రకరకాల పనులు చేయవద్దు. రక రకాలుగా మీరు ఆలోచించండి. ఒక పబ్లిక్ రోడ్ జిల్లాలోని రోడ్లు అన్నీ నడ పాతి. దూరల్ రోడ్లు అన్నీ జిల్లాపరిషత్ కాంట్రాక్టులో పెట్టండి. ఆ రోడ్ల యొక్క హిస్టరీ అంతా ఒక్కడ పెట్టండి ఇప్పుడు ఐ.బి.లో కాని ఆర్ అండ్ బి.లో కాని పెడుతున్నారు. ఒకచోట పెడితే ఒక రోడ్డు పేరనప్పుడు ప.ప కాంట్రాక్టర్లు ఎంతెంత పేసినది జ్ఞాపకం, వస్తుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితి ప్రకారం ఎప్పుటిది అప్పుడే ఈచేక ఎన్నిమేటు అయింది అంటే అది కోట్ల. శరువాక దానికి

***Expunged as ordered by the Chair.

క నెక్స్టు ఉండదు. వరంగల్ జిల్లాలోని రోడ్లకు యావరేజీన కిలో మీటరుకు 3 లక్షల రూపాయలు పెట్టాము. యావరేజీన 3 లక్షలు పెట్టినప్పటికీ ఈనాడు ఆ రోడ్లపై మోటారు వెహికల్స్ పోయే పరిస్థితి లేదు. That roads are not motorable. ఆ రోడ్లపై చెండు రోజులు పాహనాలు పోతే మూడవ రోజు బండ్ అవుతాయి. వాటి పైర్లు పోతాయి. పిడబ్ల్యు.డిలో ప్రస్తుతపు రేట్ల ప్రకారం 2 లక్షలు పెడితే డ్రాబర్ రోడ్లు అవుతుంది. కిలోమీటరుకు 3 లక్షలు పెట్టినప్పటికీ ఎందుకు కావడం లేదంటే సమితివారు ఇచ్చేది అందులో ఉంటుంది, జిలాపరిషత్ వారు ఇచ్చేది అందులో ఉంటుంది. ఈ అందరి చేతులు పడడంవల్ల అసలు పని జరుగకుండా పోతున్నది. కనుక quantity of money we are spending but quality of work we are not getting because of the people that are involved are from the Ruling Party. ఈనాడు పంచాయతీరాట్ వ్యవస్థ ఈ పరిస్థితిలో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు కేంద్రప్రభుత్వం ఇచ్చే ఫుడ్ ఫర్ వర్క్స్ మినహాయిస్తే మిగిలిన పనులు ఏమీ జరగడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వం కనుక ఫుడ్ ఫర్ వర్క్స్ పోగ్రాం బండ్ చేస్తే పంచాయతీరాట్ బాక్ డెవలప్ మెంటు ఆఫీసరు, మిగిలిన వారంతా ఈగలు కొట్టుకుంటూ కూర్చోనాలి వారికి ఏమీ పనిలేదు. ఈనాడు మన దగ్గర పన్నులు వసూలు చేయడం లేదు, వసూలు కావడం లేదు. కారణం ఎమంటే పంచాయతీ సర్పంచి ఎన్నికలు లేవో, మాఫో రావచ్చు. పన్నులు వసూలు చేస్తే అసలు టెక్సు పడవని సర్పంచ్ లు అంగరూ ఫయపడి ఊరుకొంటున్నారు. పన్నులు 50% వసూలు చేయకపోతే పోకాట్ నోటీసు ఇచ్చి రిమూవ్ చేసేటట్లు యాక్టులో పెట్టండి. లేకపోతే వసూలు కావు. పన్నులు వసూలు చేస్తే టెక్సు పడవనే ఉద్దేశంతో వారు పన్నులు వసూలు చేయడంలేదు.

ఈనాడు గ్రామ పంచాయతీలకు రిసోర్సెస్ చాలా తక్కువ ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ రిసోర్సెస్ ను పెంచాలి. గ్రామాలలో తమ్ములు, చెరువులు, చెరువు కట్టలు ఉన్నాయి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించినవి అయినా, పంచాయతీ రాజ్ కు సంబంధించినవి అయినా, ఐ.టి.కి సంబంధించినవి అయినా ఈ తమ్ము చెట్లమీద సంవత్సరానికి 5, 10 వేలు వస్తుంది. ఈనాడు పంట చెరకు కూడా కరువుపోయింది కనుక దీనిమీద బాగా ఆదాయం వస్తుంది. కాబట్టి వీటిని ఆదాను పెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ తమ్ముచెట్లను గ్రామ పంచాయతీకి హ్యాండ్ ఓవర్ చేసి వాటి రిసోర్సెస్ ను పెంచాలి మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు వారికి వచ్చే రిసోర్సెస్ ఏమిటంటే లోకల్ ఫండు. లోకల్ ఫండులో రెండు రకాలు ఉన్నాయి. అంధ్ర, తెలంగాణా విభేదాలు పోవాలని అంటే ఎక్కడపోతాయి? అంధ్రలో ఒక రకమైన లోకల్ పెన్, తెలంగాణాలో ఒక రకమైన లోకల్ పెన్, ఇద్దరికీ న్యాయం? 1980లో అంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడింది. We are not in a position to equalise the people which we can understand. But we are not able to equalise taxation. తెలంగాణాలో

25 పైసలు ఉంటే ఆంధ్రలో మీరు కేవలం 18 పైసలు లోకల్ సెస్ వసూలు చేస్తున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయమని అడుగుతున్నాను. స్టేట్ కమిటీ పంచాయత్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లు వారు ఇచ్చిన రిపోర్టులోని ఒక భాగమును చదివి వినిపిస్తాను. "The local cess is being collected along with the land revenue by the Revenue Department and credited to the State funds in the first instance. Later it is being adjusted to the Panchayat Raj Institutions in the following ratio by the concerned Tahsildar periodically." ఆంధ్ర పరియోలో గ్రామ పంచాయతీకి 7 పైసలు తెలంగాణాలో 12 పైసలు. ఆంధ్ర పరియోలో గ్రామ పంచాయతీకి 7 పైసలు, పంచాయతీ సమితికి 6 పైసలు, జిల్లా పరిషత్తుకు 5 పైసలు అంటే మొత్తం 18 పైసలు అవుతుంది. తెలంగాణా పరియోలో 12 పైసలు గ్రామ పంచాయతీకి, పంచాయతీ సమితికి 7 పైసలు, జిల్లా పరిషత్తుకు 5 పైసలు, అంటే మొత్తం 25 పైసలు అవుతుంది. You are collecting local cess in the Telangana area to the extent of 25% and you are collecting 18% in the Andhra area. Is it the justification for the people of Telangana? మీరు ఈ రెండింటిని సమానం చేయలేకపోతున్నారు. అటువంటప్పుడు ఇంటిగ్రేషన్ ఎక్కడినుంచి వస్తుంది? దీనిని ఎందుకు అమెండు చేయరు? దీనిని ఎవరు ఆటంకపరిచారు? ఆంధ్రలో 18 పైసలు, తెలంగాణాలో 25 పైసలు లోకల్ సెస్ కలెక్టు చేస్తున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయం? ఈ రకంగా లోకల్ సెస్ ఎడెస్టు అవుతుంది. అయిన తరువాత సర్పంచి ఏమి చేస్తాడు? నెలకు 150 రూపాయలు ఎత్తుకుంటాడు మట్టిపోసామని, గోడలు పోయాయని చ్రాసి తీసుకొనడం తప్ప వేరొకటి లేదు. దీనిపైన పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు వారిని లెక్కచేయరు. ఇది పరిస్థితి. ఇవి తప్ప రిసోర్సెస్ ఏమి పెంచారు? ఏమీ పెంచలేదు. కాబట్టి పంచాయతీలకు తమ్ములు ఇవ్వండి. కలెక్టున్న చేయకపోతే మీరు ఇష్ట పెట్టండి. డబ్బు కట్టకపోతే పంచాయతీ బోర్డు మెంబరు ఏ విధంగా డిస్ క్వాలిఫై అవుతాడో అదేవిధంగా పన్నులు కలెక్టు చేయకపోతే సర్పంచిని డిస్ క్వాలిఫై చేయండి. దానికి యాక్టులో పోలికను కల్పించండి. పరకాల పంచాయతీ సమితిలోని నార్లాపురం గ్రామం లోని సర్పంచి కారోబార్ అని వ్యాసుకుంటూ నెలకు 150 రూపాయల చొప్పున 10 సంవత్సరాలనుంచి ఎత్తుకొంటున్నాడు. దానిమీద ఎంక్వయిరీ పెట్టించమని అంటే ఇంతవరకు పెట్టించిన నాధుడు లేడు. అక్కడ వనిచేసే కారోబార్ వారు తమకు జీతం ముట్టవట్లు మొత్తుకుంటున్నారు. అందరి పేరులు అట్లాగే ఉంటాయి. ఇదేమిటని అడిగితే దీనిపైన విచారణ జరిపే నాధుడు లేడు. సర్పంచిల డ్యూటీ ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. దీనిని మీరు రెక్టిఫై చేయాలి. పంచాయతీ సమితుల రిసోర్సెస్ నంగతిచూస్తే కేవలం 6 ప్రైవేట్ సెక్షన్ ఆధారపడి ఉండాలి. లేకపోతే 20% పెర్ కాపీటా ఈ స్టేట్ గవర్నమెంటు ఇచ్చే గ్రాంటుపైన ఆధారపడి ఉండాలి. ఇది తప్ప వారికి వేరొక మార్గం లేదు. పంచాయతీ సమితులలో ఫుడ్ ఫర్ వర్క్స్ లేకపోతే ఈ పంతులను అక్కడికి, ఆ పంతులను ఇక్కడికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తూ కూర్చుంటారు. తెలంగాణా పరియోలో హైస్కూల్స్ పెట్టినప్పుడు,

జిల్లా పరిషత్ ఎలమెంటరీ స్కూల్స్ పెట్టినప్పుడు 3 సంవత్సరాల వరకు టీచర్లను ఇవ్వము అని పంచాయతీరాజ్ వారు ప్రాయంచుకుంటారు. అదేరకంగా మీరు అర్బన్ పరియాలో స్కూలు పెడితే మొత్తం స్టాఫ్ ను గవర్నమెంటు ఇస్తుంది. మూర్తిరాజుగారి స్కూల్ ను, వాకాడు స్కూల్ ను లేక ఇక్కడ నడిపే ప్రయివేటు మేనేజిమెంటును చూసినట్లు చూస్తున్నారు తప్ప ఏమీ లేదు. మీరు నడువండి, మూడు సంవత్సరాల తరువాత మీకు గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తామని అన్నారు. ఇంతకుముందు తెలంగాణా పరియాలో ఈ పంచాయతీరాజ్ స్కూల్స్ లేవు. అన్నీ గవర్నమెంటు స్కూల్స్. అన్నీ ప్రభుత్వం నడిపేవే. ప్రయివేటీ ఎడ్యుకేషను, నెకండరీ ఎడ్యుకేషను, కాలేజీ ఎడ్యుకేషను—ప్రతి ఎడ్యుకేషను Every education was under the control of the Government. పంచాయతీరాజ్ వచ్చిన తరువాత ప్రయివేటీ ఎడ్యుకేషను పంచాయతీ సమితికి అన్నారు. నెకండరీ ఎడ్యుకేషను జిల్లా పరిషత్తుకు అన్నారు ఆంధ్రా పరియాలో నెకండరీ ఎడ్యుకేషను మునిసిపాలిటీలకు ఇచ్చారు. అక్కడ మునిసిపాలిటీ తీసుకుంటే ఇక్కడ కూడా మునిసిపాలిటీ తీసుకోవాలంటే తీసుకొనడానికి వీరికి ధైర్యం చాలడం లేదు. తీసుకోకుండా వీరంతా వ్యతిరేకిస్తున్నారు. ఎడ్యుకేషనులో 4, 5 రకాలుగా ఉండడంవల్ల చాల ఇబ్బందిగా ఉంది. ఈనాడు హైస్కూల్స్ లో 5 గురు పంతుళ్ళు, ఎలమెంటరీ స్కూల్స్ లో ముగ్గురు పంతుళ్ళు ఉన్నారు. దానికి కారణం ఏమిటంటే మేము గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ మూడు సంవత్సరాల వరకు ఇవ్వము అని చెప్పాము, మీరు వాగ్దాని ఇచ్చారు అని అంటున్నారు. కేవలం మేము వాగ్దాని ఇచ్చామని ఇచ్చారు కాని Is it not the duty of the Government or the Panchayat Raj Department to give to the Teachers where we have opened schools in urban areas; we have given full staff, L.D.C., U. D. C. and chaprasis, గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లో ఎల్. డి. సి. యు. డి. సి. చవాగ్దాని మొదలైన ఎన్ని హాంగులు కావాలన్నా ఇస్తారు. గ్రామాలు అభివృద్ధి కావాలన్న ఈ తరుణంలో, అర్బన్ డెవలప్ మెంటు కన్నా రూరల్ డెవలప్ మెంటు చాలా ముఖ్యమని అనుకున్న పరిస్థితులలో మీరు ఏమి చేస్తున్నారు? అచ్చటి స్కూల్స్ పరిస్థితి చాలా ఆధ్వాన్నంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. గవర్నమెంటు గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ ఇవ్వాలని అంటే ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుమీద ఆధారపడి ఉండాలి. పంచాయితీ సమితుల పరిస్థితి ఏమిటంటే 9, 10 డిపార్టుమెంటు మీద ఆధారపడవలసి ఉంది. అక్కడ జవాబు చెప్పేది బి.డి.ఒ గారు, సమితి పెసినడెంటు గారు. ఎడ్యుకేషనుకు సంబంధించి ఇ.ఒ.ను అడిగితే స్కూలు గాంటు రాలేదు, మాచింగు గాంటు రాలేదు, నేనేమిచేయను అంటాడు. వెటర్నరీ వారిని అడిగితే నేనేమిచేయను మా డిపార్టుమెంటు నుండి డబ్బులు రాలేదని అంటారు. చాకలివాడి గాడిదకు ఆకలి అయినా మంచినీళ్ళే, దూప అయినా మంచినీళ్ళే అన్నట్లుగా ఈ జిల్లా పరిషత్ లో, పంచాయతీ సమితులలో ఏమీ లేకపోయినా జనరల్ ఫండ్ నుంచి ఇవ్వాలని అంటారు. జనరల్ ఫండు వచ్చేది ఎంత? పంచాయతీ సమితిలో ఉన్న లక్ష పావులెవముకు 20 పైసల చొప్పున ఎంత వస్తుంది? అలోచించండి. దానిలో నుంచి ఇమ్మని తీర్మానము చేస్తారు. వారు అన్ని డిపార్టుమెంటుల మీద

ఆధారపడాలి. వీటన్నింటికీ అక్కడ కూర్చున్నవాడు సమాధానము చెప్పాలి. ఇది ఎట్లాగ సాధ్యమవుతుంది? అది ఎట్లా సాధ్యం అవుతుంది? దీనికి రిపోర్ట్స్ పెంచడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించి దై రెట్టుగా రిపోర్ట్స్ చేయాలి. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో ఈవేళ డి.ఎస్.సి సెలక్షను జరుగుతుంది. వారు ఎప్లై చేయాలి. ఆ డిపార్టుమెంటు మోనాపలి. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే ఈ పరిస్థితిలో పూర్వపు తెలంగాణాలో ఉన్నట్లుగానే మొత్తం ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటును పంచాయతీరాజ్ నుంచి తీసివేయండి. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకి కలవండి. గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తే మీరు ఫుల్ ఎయిడ్ ఇవ్వండి. హైస్కూల్స్ కావాలని కోరుకోవడం తప్పా? గవర్నమెంటు స్కూల్స్ కి ఒకసారే స్టాఫ్ ని ఇవ్వండి. మీరు న్యూతి స్కూల్స్ లో నవతి తల్లి ప్రేమ చూపిస్తున్నారు. అర్బనులో ఉచ్చినట్లు ఇక్కడ ఇవ్వడము లేదు. ఈ పంచాయతీ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కూడా గవర్నమెంటులో ఒక భాగమని మీరు అనుకోవడం లేదు. ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకి పోయి అడిగితే మా స్కూల్స్ కి ఇవ్వగా మిగిలితే ఇస్తాము అంటారు. ఎవరిని అయినా బువ్వ అడిగితే మేము తిన్నాక మిగిలితే ఇస్తాము అన్నట్లు. అది మా పరిస్థితి. మేము కేవలము ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటు మీద ఆధారపడి ఉండాలి. గ్రామీణ వ్యవస్థ మాకు పునాది అంటారు. రూరల్ డెవలప్ మెంటు అని పేరు. ఇట్లా అయితే గ్రామాల అభివృద్ధి ఎట్లా జరుగుతుంది? మీరు ఆలోచించి ఈ వ్యవస్థను మార్చక పోయినట్లయితే సరిపోదు అని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రాంట్స్ ఇన్ ఎయిడ్ సరిపోవడంలేదు. విద్యకు సంబంధించి చూస్తే ఇట్లా. పంచాయతీ సమితుల పరిస్థితి అట్లా ఉంది. ఈ పంచాయతీ సమితి ఎందుకొరకు? ప్రజల క్రేయస్సు కొరకు. ఇటీవల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు ఒక తెటరు వ్రాశారు. వారు ఆ తెటరులో ఏమి వ్రాశారు. పంచాయతీరాజ్ రెండు సెన్సైట్వ్ లో పని చేయాలి. గ్రామాల్లో అభివృద్ధి చేయాలి. సామాజికంగా ప్రజలయొక్క స్థితిగతులను మెరుగుపరచాలి. దాని కొరకు కార్యక్రమాలు ఏమిటి అని అడిగితే దానికొరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు

11:00 a.m. ఏమి చెప్పారు అంటే

"We are already aware of the new development on making a direct attack on the employees that the rural families are below the poverty line. they had been identified and helped to get over the poverty line."

బిలోపావర్గీ లై నులో ఉండే పేదవారిని ఐడెంటిఫై చేసి వారికి ఆర్థిక లాభం కలిగించేయాలని అంటున్నారు. రాజస్థాన్ లో జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత వారు అంతోదయ కార్యక్రమం పెట్టారు. ఇక్కడ మన వారికి అంతోదయమంటేనే తెలియదు అంతా గాంధీగారు శిష్యులమని చెబుతారు. కాని అంతోదయ కార్యక్రమం అంటే అర్థం మాత్రం వారికి తెలియదు. ఈ తెటరు రామమూర్తిగారికి ఎడ్రెస్ చేయబడినది. బిలోపావర్గీ లై ను క్రిందనున్న వారికి చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే పై నలు తప్ప రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చేది పై సా

లేదు. రకారకాలుగా డి.పి.ఏ.పి. అని ఐ.ఆర్.బి. ఈ ప్రాగ్రాములకు అన్నిటికీ చక్కని ముద్దుపేర్లు మాత్రం పెట్టుకున్నారు. వారు ఇచ్చినది ఏమీ లేదు. షెడ్యూల్లుకాస్త వారికి, ఇసి.బి.సి.కి ఫీడ్ మనీ 20 వర్సంటు ఇవ్వలేదు. ఇ సి.బి.సి. వరంట్లు జిల్లాలో 6 మాసాలు అయింది పెట్టుకొని పైసా ఇవ్వలేదు. ఇటీవల ఇందిరాగాంధీకి వోట్లు వేసినాక ఇచ్చినారు. అందుచేత ఈ అంత్యోదయ కార్యక్రమం ని పెట్టి అమలు జరపమని కోరుతున్నాను. ఇక ఇక్కడ స్థలాల విషయము లాంఘనం వ్యతిరేకమని పంపించినాము అంటారు. ఈ లాండు ఎక్విజిషన్ బి.డి.ఓ కంట్రోలు పెట్టండి డిప్యూటీ కాన్స్టేబులుని కూడా ఆ బి.డి.ఓ కి లాండు ఎక్విజిషన్ కలెక్టరుకి ఉన్న పవర్ను ఇచ్చి పెడితే ఈ ప్రాజెక్టు ఇమీడియట్ గా సాల్వు అవుతుంది నాగరము అనే గ్రామంలో హరిజనులకు భూమికోసం పెడితే 1972లో పెడితే ఇప్పుడు మనం 1980లో ఉన్నాము ఏమీ జరగలేదు.

శ్రీ కె. రంగారావు:— వారు సోపల్ వెల్ఫేరు సబ్జెక్టుమీద మాట్లాడుతున్నారు.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— లేదు. వారికి తెలియదు తెండి. వారికి సోపల్ చేల్సేరే తెలుసు—

శ్రీ కె. రంగారావు:— తెలియకనే వారు సోపల్ వెల్ఫేరు సబ్జెక్టుమీద మాట్లాడుతున్నారని చెబుతున్నారని చెబుతున్నాను. తెలుసుకొని మాట్లాడడం మంచిది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— మన ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రావాలి. రంగారావుగారికి నేను అంటే ఎల్లీ లెండి. ఆయన పో ఇందిరాగాంధీ నేను ఏంటి ఇందిరా గాంధీ అందుకని నేను మాట్లాడితే ఆయన లేస్తారు.

శ్రీ కె. రంగారావు:— కాచండి జంగారెడ్డిగారు పెద్దలు వారు సబ్జెక్టు డివిజన్ చేసి మాట్లాడుతారు—

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి:— ఇకపోతే బి. డి. ఓ. కి ఒక డిప్యూటీ కాన్స్టేబులుని పెట్టి అంత్యోదయ కార్యక్రమాన్ని చేయాలని కోరుతున్నాను, బలహీన వర్గాల పేర్లు మాత్రము చెబుతాము. వారికి చేసేది మాత్రం సున్న, వారి పరిస్థితులు మెరుగు పరచమని మంచి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నేను చెప్పినది దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయాలి. వ్యవసాయ కూలీలు గ్రామాలలో ఎక్కువ ఉంటారు. వారికి పైసలు కన్న ధాన్యం ఎక్కువ ఇంపార్టెన్సు ఉంటుంది. కాని వారికి రకరకాల పేరుతో వడ్డీలు కట్టమని అప్పులు కట్టమని రకరకాల చట్టాలు తెచ్చాము. ఎక్కడనుంచి కడతారు వారు పండించే ధాన్యానికి ధర రాదు ఇక్కడ జాగా కాజా అంటే గజం 200 కి పోతుంది అక్కడ పొలానికి ఎకరానికి 4 వేలు రాదు అందుచేత విలేజ్ లో కూమిరేటు పెరగదు, వారు పండించే ధాన్యానికి రేటు రాదు అక్యువ్ డెవలప్ మెంటు ఫరేషియోలో లాండు విలువ పెరుగుతోందో చూడండి రైతు

పండించిన పంటలో సగము ఇస్తాను అంటున్నాడు. పిట్టి పిట్టి అంటున్నాడు. వారు పండించిన పంటకు ధరలేదు. ఇండస్ట్రిస్ కి ఈ సదుపాయం ఉంది, నాలుగు రకాలుగా అవస్థ పడి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఏమన్నా అంటే వెట్టి చాకిరి క్రింద క్షేత్రంలో పెడుతున్నారు. నిజానికి వెట్టిచాకిరి ఎక్కడ ఉంది? మీ దగ్గరే ఉంది. కలెక్టర్ దగ్గర వంట వండేవాడు వెట్టిచాకిరివాడు. మంత్రిని ఇళ్ళలో పోవేస్తారు. వాళ్ళ పిల్లల్ని బడికి తీసుకువెళ్లాలి, పిల్లలకు ముద్దు కడగాలి. స్కూల్ కి తీసుకువెళ్లాలి. వెట్టిచాకిరి అనేది మీ పార్టీలోనే ఉంది, మీలోనే ఉంది ఈ వెట్టిచాకిరి పేరుతో రైతులు చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. రైతులు అగ్గనై జడుగా లేరు కాబట్టి వారిని దీనికి బలిపెడుతున్నారు. ఎడ్యూక్షన్ ఇస్తే తప్పా? సంవత్సరం జీతం ఒకేసారి ఇస్తామంటే తప్పా? రైతులు అంతా ఈ తాధలు పడలేక నూకు ఈ భూములు వద్దూ, వ్యవసాయం వద్దూ, పట్టణాలలో పానునాపు పెట్టుకుంటాము అంటున్నారు. ఒక అమ్మాయి ప్యూనును అయినా చేసుకుంటా గానీ 20, 30 ఎకరాలు ఉన్న వాడై వానరే రైతును మాత్రం చేసుకోను అందంటే రైతుల పరిస్థితి ఎలా ఉందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. రైతులలో ఈనాడు నిర్లిప్తత వ్యాపించి ఉంది. రైతు ఉన్న దుస్థితి నుంచి రైతును కాపాడితే గానీ దేశం బాగుపడదు. అర్కన్ పరియాలు బాగా పెరుగుతున్నాయి. చట్టా నుంచి ఎక్జెక్షన్లు తీసుకుని దోఖాచేసి భూస్వాములు లాభం పొందుతున్నారు. పరింగల్లులో ఆ విధంగా చేసిన భూమి ఎంతో ఉంది. కాబట్టి దీని గురించి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని చట్టం కట్టుదిట్టంగా అమలు జరిగేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. గ్రామాలను అభివృద్ధి చేయకపోతే, పట్టణాలు బాగా అభివృద్ధి అయిపోయి, చివరికి గ్రామాలు నిర్మానుష్యం అయిపోతాయని మనవిచేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

11-10 a.m.

Sri G.V. Anjaneya Sarma:—Mr. Speaker, Sir, while supporting the demands, I would like to bring to the notice of the Hon'ble Minister for Labour certain matters relating to the industrial relations. It can be seen from the note prepared by the Department that this department has to administer about 16 Acts, maintain industrial relations and also administer the Workmen's compensation, Industrial Housing, Inspection of Factories, so on and so forth. I want to ask the Hon'ble Minister whether his department has got sufficient personnel and resources to tackle the tasks entrusted to the department. In my opinion, it is absolutely inadequate. The department has neither personnel nor the resources. Even the wing at the Secretariat is inadequate. The personnel strength at Secretariat is inadequate. The personnel strength at Secretariat is there as it was in the days of Kurnool Government. So, this is very inadequate staff resources and the budgetary allocation is hopelessly poor. Unless it is improved, there is no satisfactory functioning of the Department. Apart from that even the existing posts were not filled in. When there are

2 Joint Labour Commissioners posts, you are not in a position to fill them up. Even the Assistant Commissioners' posts at district level numbering 16 are unfilled. All these things of inadequacy of the personnel should be seen by the Government and adequate steps be taken for proper functioning of the department.

There is a great crisis facing the working class in Tobacco industry in the State of Andhra Pradesh. The Tobacco industry employees are not less than 3 lakhs. The implementation part of the minimum wage in this industry is far from satisfactory and it is a recognised fact that 80% of the employers are showing false wage registers. They pay less than the minimum wage and take the receipts for higher amounts. Thus, the employees or workers are deprived of the minimum wages. The Income Tax authorities are also deprived of their legitimate revenues. I request you to get the payment of Wages Act suitably amended. Wherever the Government directs, all employers of that particular industry should get the wages distributed through Banks by way of Cheques. There is an enabling provision and it must be made obligatory. So, by setting an amendment to the Act, we can do this without any trouble. Some Crushing Plants are being introduced in the Tobacco industry. If they are introduced, lakhs of people would be thrown out of jobs, and it would be a problem to the Government of Andhra Pradesh. One Plant has been installed and 2 more Plants have been sanctioned and when they are installed, it will create a social problem when lakhs of workers would be thrown out of their jobs.

Another point, Sir that the adjudication machinery is far from satisfactory, Mr. Gajendragadkar has gone into this matter and recommended 6 years back for creation of industrial relations commission to solve the industrial disputes, restore confidence among the employees and for maintaining good and peaceful relationship between the employers and the employees. This has to be taken into consideration.

Regarding the House sites the previous Government has done a lot to make the Land Acquisition Act simple. But still, there is lot to be done. There is no need for the Government to wait to know the eligible house-less people for whom the house-sites should be allotted. The Government itself can survey in a systematic manner and allot house sites to the houseless people simultaneously paying proper compensation.

The distribution of house-sites should be done in a fast and systematic manner. They can have the specific targets of number of villages and the time of certain months and can cover each taluk.

Within 10 years they should be in a position to solve the problem to the satisfaction of the people. There are still certain cases pending without finalisation of the compensation, etc for the last so many years. The cases are unsettled because of some technical reasons and procedural delays. There is lot of public dissatisfaction over these affairs and the Government should come forward to solve the problems. With these few words, I resume my seat. Thank you, Sir.

11-20 a.m.

శ్రీ పి. నోవ్వరెడ్డి (పొగొండె) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రత్యేకంగా డిమాండ్లను కేసుల ద్వారా పూర్వకంగా ప్రవేశిస్తున్నాను. మొత్తం 10 మంది ప్రజలు గ్రామాల్లో నివసిస్తున్నారు. వారి బాబోగుల విషయంలో ప్రభుత్వం అన్ని కార్యాచరణలు వారికి అవకాశాలు కల్పించి దానికి సంబంధించిన పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు-కది ఈ రాష్ట్రంలో చాలా ప్రముఖ పాత్ర మొదటి నుంచీ వహిస్తున్నది. డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ శాఖకు ఎంతయితే ఇంపార్టెన్సు ఉండేదో, ఆ మధ్యన పూర్తిగా డీనికి ఇంపార్టెన్సు తగ్గిపోయి కనీసం 100 పంచాయతీ బోర్డుల రెవెన్యూ పోయింది. కాని మరల మన ప్రభుత్వం ద్వారా చెన్నారెడ్డిగారు పదవీ స్వీకారం చేసిన తరువాత డీనిని వారు బాగా రెడ్డిగారికి ఇవ్వడం బాగా రెడ్డిగారికి పంచాయతీ మితి అయ్యింది. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ గా ఉన్న అనుభవముతో వారు ఈ శాఖను తీర్చిదిద్దడానికి అన్ని విధాలుగా బాగా సరి చేస్తున్నారన్న విషయం ముందరికీ తెలుసు. ముఖ్యమైన ఈ డిపార్టుమెంటు కంకా ఎంతయినా సేవ చేయవలసి ఉంది. ఇంకా ఈ శాఖ బలాన్ని పుంజుకోలేదు. ఈ రోజు డీనికి కేటాయిచిన డబ్బు చాలా తక్కువ ఎందుకంటే మొత్తం 90 శాతం ప్రజలు గ్రామాలలో ఉన్నారు. వారికి సౌకర్యాలు కల్పించడంలో ఈ శాఖ అన్ని కార్యక్రమాలు నిర్వహించవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ కేటాయిపుచాగా తక్కువని నేను భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఎలక్షన్ల విషయంలో ఎప్పటికీ చాలా కాలము ఆయిపోయింది. ఎన్నికలు జరపాలని మన ప్రభుత్వం చాలా ఆసక్తితో ఉంది. కాని అనుకోకుండా కొన్ని అవాంతరాలు వచ్చివస్తున్నాయి. మనము పంచాయతీ సమితులు, తాలూకాలు అన్నీ కూడా కో-ఆర్డినేట్ గా చేసుకోవాని చెప్పి ఒక సదుద్దేశము పెట్టుకొన్నాము. అది చాలా ముఖ్యము కూడా. ఎందుకంటే ఇప్పుడు మా నల్లగొండ జిల్లాలో మొత్తము 500 తాలూకాలు ఉన్నాయి. ఒక్క నల్లగొండ తాలూకాలో మూడు పంచాయతీ సమితులు ఉంటే, దేవరకొండలోను, మిగతా అన్ని తాలూకాలోను రెండు రెండు పంచాయతీ సమితులు ఉన్నాయి. ఒక్కొక్క పంచాయతీ సమితిలో 120 మంది నుంచి 180 గ్రామాల చాకా ఉన్నవి. విడిచిపో అన్ని గ్రామాలలోను తిరగడానికి అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి వీటిని పెంచాలని, ఇంకా బాగా ఎక్కువ చేస్తే బాగుంటుందని, కనీసం 15 పంచాయతీ సమితులను తాలూకాలుగా చేసినట్లయితే పరిపాలనా సౌలభ్యం ఏర్పడి ప్రజలకు అందుబాటులో ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. పంచాయతీ ఎన్నికలు విషయంలో పైకొద్ద ఆర్డరు ఇచ్చింది. దానిని అధిగమించి పెంటనే పంచాయతీ

సమితులకు ఎన్నికలు జరపాలని కోరుతున్నాను. అయితే కోర్టు విషయములో మనము చేసేది ఏమీ లేదు. ఈ విషయము వెంటనే మూప్ చేసి అతి త్వరలో ఎన్నికలు జరపాలని కోరుతున్నాను

ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత ఫుల్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాము చాలా బాగా చేసింది. ఈ ప్రోగ్రాము ఇందిరాగాంధీగారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ కార్యక్రమాన్ని తలపెట్టారు. కాని ఎందుకనాకు అర్థంకాలేదు, మన రాష్ట్రంలో చెన్నా రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాతనే మన దగ్గర ఈ కార్యక్రమం తెలిసింది. మన పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారు దీనిని బాగా వాడుకొన్నారు. ఇప్పుడు ఈ హావుసులో ఫుల్ ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాం విషయములో కొంత క్రిటిసిజమ్ వస్తూ ఉంటే వారు బాధ కలుగుతూ ఉంది. దీనిని సక్రమముగా, సమర్థవంతముగా వాడుకొని గ్రామాలలోని అన్ని కార్యక్రమాలు రోడ్లు, మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులు, స్కూలు బిల్డింగ్స్, ఇంకా ఇతర భవనాలు కట్టుకొనే దానికి ఉపయోగించుకోవాలి. మా పంచాయతీ సమితిలో మేము దాదాపు రూ. 90 లక్షల నుంచి రూ. 10 లక్షల వరకు విలువైన ఆవార ధాన్యాలను మేము వాడుకొని 50, 60 కిలోమీటర్ల దూరము రోడ్లు వేకాము. దానిపైన ఒప్పులు నడిపించే కార్యక్రమం మొదలైంది. ఇది మిస్ యూజ్ అవుతోందని చెబుతూ ఉంటే, ఇప్పుడు యం.యల్.ఏలు, అడ్వయిజరీ కమిటీ చైర్మన్లుగా ఉండి ఇవి మిస్ యూజ్ అవుతున్నాయి అంటే అది మనము ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాలి. మనము ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎంతవరకు వాడుకుంటే అంతమేరకు లాభపడతామని సభ్యులంతా గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇదివరకు చెన్నా రెడ్డిగారు పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు పంచాయతీ సమితులకు అన్ని డిపార్టుమెంట్ల కోఆర్డినేషన్ ఉండేది. కాని ఇప్పుడు ఏమీ జరిగింది అంటే పంచాయతీ సమితులపై మిగతా డిపార్టుమెంట్లు ప్రత్యేకమై పోయాయి. ఇప్పుడు డిపార్టుమెంట్లకు పంచాయతీ సమితులకు సంబంధము లేకుండా ఉంది. కోఆర్డినేషన్ సక్రమముగా లేదు. దీనివల్ల చాలా యిబ్బందులు కలుగుతూ ఉన్నాయి కాబట్టి అగ్రికల్చర్, వెటెరినరీ, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్లు పూర్తిగా పంచాయతీ సమితుల ఆధీనములో ఉంటే ఆ కార్యక్రమాలను అన్నిటిని పంచాయతీ సమితులు త్వరగా అమలు చేయడానికి బాగా ఉంటుందని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్లో అప్పాయింట్మెంట్లు జిల్లాపరిషత్తు చేస్తూ ఉంది. ఇన్స్పెక్టర్లు ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ చేస్తూ ఉంది. ఎడిషనల్ టీచర్లని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ వేస్తుంది, పనిష్ మెంట్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్ చేస్తూ ఉంది కాని సేలెర్స్ ఇచ్చేది పంచాయతీ సమితి, గ్రాంట్లు ఇచ్చేది ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంట్. ఇది ఏ విధంగా సాధ్యమవుతుంది? దీనివల్ల ఎన్నో ఇబ్బందులు కలుగుతూ ఉన్నాయి. చాలా గ్రామాలలో ఉన్న స్కూల్స్లో టీచర్లు లేరు. ఒక్క టీచర్ ఉన్న స్కూల్స్ అసలు నడవడంలేదు. 10 మంది టీచర్లు ఉండేచోట కేవలం నలుగు

రైతుగారు మాత్రమే ఉన్నారు. దీనిని మాత్రం ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు సరిగా అంశం చేసుకోలేకపోతున్నారు. కాబట్టి నెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ వరకు ఎడ్యుకేషన్ పంచాయతీ సమితుల ఆధీనములో ఉండాలి. ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు, పంచాయతీరాజ్ శాఖకు బాధ్యత పెడితే అది మంచిదికాదు, పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు, ఎడ్యుకేషన్ మంత్రిగారు మాట్లాడకొని కుణ్ణముగా అర్థంచేసుకొని అగిన ఏర్పాట్లు కేయాలని కోరుతున్నాను.

లాండు ఎక్విజిషను విషయమలో పంచాయతీ సమితులు పార్టీసిపేట్ చేసినప్పుడు కార్యక్రమాలు ఎంతో త్వరగా జరిగి, హవుస్ సైట్లు ఇచ్చాము. ఈ రోజు ఏమి జరిగింది అంటే ఆర్డినో అకు కొన్ని గ్రామాలు, సోషల్ వెల్ఫేర్ ఆఫీసుకి కొన్ని గ్రామాలు తహసిల్దార్లకు కొన్ని గ్రామాలు ఇవ్వడం వల్ల అసలు లాండు ఎక్విజిషన్ న్యాయంగా జరగడం లేదు. Land acquisition should go back to Panchayat Raj institutions అని కొరుతున్నాను.

పిహెచ్ సిలు ఉన్నాయి, ఈ పిహెచ్ సిలలో డాక్టర్లు రెండు నెలలకు ఒకసారి పోయినా అడిగే వారు లేదు. నాకు బాగా తెలుసు, మన బాగారెడ్డి గారి కిల్లాలో ఒక డాక్టరు రెండు నెలలు పోయిందా జీ.ము తీసుకొన్నాడు. తరువాత ఎవ్వరినీ చేయడం జరిగింది. ఇటువంటి అవకాశాలు జరుగుతున్నాయి. రూరల్ హెల్త్ ప్రొగ్రాము క్రింద ఈ పిహెచ్ సిల, పంచాయతీ రాజ్ అధ్వర్యములో ఉండాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

రూరల్ వాటర్ శుద్ధి ఉంది. బోర్ వెల్స్ వేస్తున్నాము కాని మెయిన్ టినెస్ చాలా ఇబ్బందికరముగా ఉంది. స్టాఫ్ ను కూడా సరయిన పద్ధతిలో మెయిన్ టెనెస్ చేయడం లేదు ఈ బోర్ వెల్స్ వేసి సరిగ్గా మెయిన్ టెనెస్ చేయకపోతే చాలా ఇబ్బంది రంగా ఉంటుంది. నల్గొండ జిల్లా కేవలమునే అనావృత్తికి గురైంది. త్రాగే నీరు చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. అక్కడ ఉండే చేదు బావులను డీపెన్ చేసే అవకాశాలు ఇవ్వలేవు. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి వద్దకి చేపట్టిన తరువాత పీడబ్యూయస్ స్కిముకు ఇంపార్టెన్సు వచ్చింది. గ్రామాలలో దీనికి ప్యామిసెన్సు ఇస్తున్నాము. బాగా జరుగుతూ ఉంది. ఈ స్కిము ఉన్నప్పుడు వెల్స్ ను డీపెన్ చేయడం అనేది చాలా ముఖ్యం. పంచాయతీ బోర్డులకు డబ్బు లేదు. రు 30 వేలు, 40 వేలు పెట్టి డీపెన్ చేసే అవకాశం వారికి లేదు. గ్రామాలు పెరిగిపోతున్నాయి, పైప్ లైన్ ను వేసి మెయిన్ టెనెస్ చేసే అవకాశాలు లేవు. కాబట్టి ఈ విషయములో ప్రభుత్వం వెంటనే దీనిపై చర్య తీసుకొని డీపెనింగు టేప్ వెల్స్, పైప్ లైన్స్ మెయిన్ టెనెస్ డిపార్టుమెంటు ద్వారానే చేయించాలని కోరుతున్నాను.

మున్సిపాలిటీలలో హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ మన రాష్ట్రంలో చాలా పెద్దది, కాని ఇక్కడ ఉన్న పార్కులు రోజురోజుకు అదృశ్యమై పోతున్నాయి. పార్కులు పెరగడం లేదు. పార్కులలో, స్టోర్సు గ్రౌండులలో విల్లింగ్సు కడుతూ ఉన్నారు. ఇంత పెద్ద పబ్లిక్ గార్డెన్స్ ఉంటే తెలుగు

సంస్కృతి విభింకు ఇక్కడే ఎంపకు కట్టలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇందులో కట్టే నన్ను ఏదైనా వేరే ప్లేస్ ఎక్స్‌క్యూర్ చేసి కడితే వాడుంటుంది. ఉన్న పార్కులో ఉక్కువ. ఈ పార్కులలో కూడా విభింకు కడితే చాలా ఇబ్బంది కరంగా ఉంటుంది ఇది అలోచన చేయాని కోరుతున్నాను. చెట్లు నాటే కార్యక్రమం ముఖ్యముగా ప్రాదరాబాదులో చాలా జేగంగా చేపట్టాలి, ఎక్కువ చెట్లు ఇక్కడ ఉండాలి. రేడియేషన్ పెరిగిపోతూ ఉంది. రోజురోజుకు వాతావరణం కాలుష్యం అయిపోతూ ఉంది. ఇటువంటప్పుడు చెట్లు ఎక్కువ నాటే కార్యక్రమం తీసుకోవాని ప్రాదరాబాదు మ్యూన్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారిని కోరుతున్నాను.

ప్రాదరాబాదునుండి సికిందరాబాదుకు పోవాలంటే టాంక్ బండ్ ఒక రహంగారి, ఆ దారిమీద నుంచి ఉదయం పోయినా, మిథ్యాన్నాం పోయినా ఎప్పుడు పోయినా 11-30 a.m. కూడా భరించరాని వాసన వస్తుంది వాటర్ అంశా కంటామి నేషన్ అయ్యి చెడిపోయింది. ఆ వాటర్ ను క్లీన్ చేయమని నేను కోరుతున్నాను. అది మీకు చాతకాదు అంటే టాంక్ బండ్ ను బ్రిచ్ చేసి అందులో వాటర్ లేకుండాచేయండి. టాంక్ బండు వాటరువల్ల దోమలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి అందువల్ల దానిని బాగా మెయింటెయిన్ చేస్తారో లేక వాటర్ ను విడిచిపెడదాలో అలోచించండి. డ్రైన్స్ వాటరు ఫ్యాక్టరీవాటరు అందులోకి వస్తుంది. మీరు ఒక్కసారి పోయి చూస్తే తెలుస్తుంది వరంగల్లుకు పోతుంటే మధ్యలో ఉప్పల్ వద్ద ఏ విధంగా వాసన వస్తుందో అదే విధంగా ఇక్కడ కూడా వస్తుంది, దీనిని వెంటనే కంట్రోలు చేయండి. ఇ తకంటే ఎక్కువగా చెప్పడం జాగుండదు కాబట్టి ఈ విషయాన్ని మీరు గమనించి తగు చర్యలు తీసుకోవాని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా! కార్మిక శాఖా మాతృలు డిమాండును ప్రోవేక్ పెట్టారు. దానిలో 'in order to sustain industrial peace and welfare of the workers the department has to administer the following enactments.. అని ఈ సందర్భంగా కార్మిక సంక్షేమం కోసం ఆమలు జరపాలన్నారు. ఈ కార్మిక సంక్షేమం ఎట్లా ఉంది అంటే ఏ విధంగా ఉందో, నేతి మీరకాయలో నేయి ఎంతఉందో అదే విధంగా ఈ కార్మిక సంక్షేమంలో కూడా కార్మికుల సంక్షేమం అతవుంది. దీనిని మీరు ఏ విధంగా జరుపుకారు అంటే ఇప్పుడు అటువైపు విత్తులు చెప్పినట్టు అధికారాలు లేవు ఈ శాఖకు, ప్లాఫ్ లేదు, డబ్బు లేదు, కాబట్టి కార్మిక సంక్షేమాన్ని ఎట్లా సాధిస్తుందో నాకు అర్థంకాలేదు. మంత్రిగారు దానికి సూటిగా చెప్పాలి.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :—అదే చమత్కారం.

శ్రీ అపూ సుబ్బయ్య :—అంటే మాటలతో కాలం గడపడమే సంక్షేమమా? మాటలనే మీరు సంక్షేమం అనుకోండి అని కార్మికులకు చెప్పండి. సంతోషం. అధ్యక్షా! కార్మిక సంక్షేమం ఏ విధంగా ఉందో నేను ఉదాహరణలు చెబుతాను. మొట్టమొదటి విషయం ఏమిటంటే కార్మిక వివాదాలు వస్తున్నాయి. కార్మిక వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ఏండ్లు పొండ్లు పడితే వాళ్లు ఏంకావాలి?

అన్యాయంగా ఉద్యోగాల నుంచి తొలగించబడ్డ కార్మికుల కేసులు ఏండ్లకొద్ది పరిష్కారం కాకండా ఉంటే అది కార్మిక సంఘానికి దారితీస్తుందో లేక కార్మిక సంఘమే వ్యతిరేక విధానానికి దారితీస్తుందో మంత్రిగారు చెప్పాలి. ఎప్పుడు సేను పెన్సిఫిక్ గా చెబుతున్నాను. శ్రీకైలం లో కార్మికులను టర్నిసెట్ చేశారు ఎ.పి. డి.స్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ వాళ్ళు. దానిపై 1976-77 లో కన్సిలియేషన్ ఆఫీసు ముందు పెట్టుకుంటే దానిని రిఫర్ చేసేందుకే 2 సంవత్సరాలు పట్టింది. మన రాష్ట్రంలో ఇట్లాంటి ఘటనలు ఎన్ని వున్నాయని అడుగుతున్నాను? మంత్రిగారికి తెలుసా? మరి చట్టంలో మార్పు తీసుకురాకుండా ఈ టర్నిసెట్ చేయబడిన కార్మికుల సంఘమం కాపాడడం జరుగుతుందా, ఇది కార్మిక సంఘానికి దారితీస్తుందా, ఇండస్ట్రియల్ పీస్ కు దారితీస్తుందా అని అడుగుతున్నాను? అంతేకాకుండా మీరు జి. ఓ. పోకారం ప్రాదరాజాదులో ఎడిషనల్ లేబర్ కోర్టును వేశారు. దానికి జురీస్ డిక్షన్ ఏదైనా ఏర్పాటు చేశారా? లేదు. వారికి తెలుసు, స్వేచ్ఛె రిజి (సి) (2) ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్ యాక్టు క్రింద మిసలేనియస్ పిటిషన్ ను ఎంటర్ తెయిన్ చేయడం లేదు. మరి ఎట్లా కార్మిక సంఘమం సాధించారు? వందల సంఖ్యలో కార్మికులు యజమానుల అన్యాయాలకు బలియైపోయి అవస్థలు పడుతుంటే ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్ యాక్టు వుంది, అది కాపాడుతుంది అని చెప్పడం సబబు కాదు. ఏదైనా ఒక వివాదం వస్తే అది ఎక్కువలో ఎక్కువ ఆరు మాసాలలో పరిష్కారం అయ్యే విధంగా ఇండస్ట్రియల్ డిస్ ప్యూట్ యాక్టులో సవరణలు తీసుకువచ్చి న్యాయితే కార్మికుల సంఘాన్ని కాపాడినట్లవుతుంది కాబట్టి ఆ విషయం ఆలోచించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అంతేకాదు కాంట్రాక్టు లేబరు విషయంలో చాలా పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన చేశాము. ఈ కాంట్రాక్టు లేబర్ ను దోపిడిస్తున్నారు కాబట్టి కాంట్రాక్టు లేబరును అబాలిష్ చేయండి అన్నాం. కాంట్రాక్టు లేబర్ అబాలిష్ రెగ్యులషన్ యాక్టు తీసుకువచ్చారు. కాని ఆ చట్టావల్ల కార్మికులను కాంట్రాక్టు చేసే దానిని అబాలిష్ చేయడం జరిగిందా అని అడుగుతున్నాను? ఆ విధంగా రెగ్యులేట్ కాబడిందా? ఏదో అరకొరగా అమలు జరుగుతున్న చట్టంగా, కాంట్రాక్టు లేబరు పరిస్థితి అధ్వాన్నం చేసే చట్టంగా తయారైంది ఇది. దానికి కావాల్సినటువంటి బ్లడ్ అండ్ ప్లమ్ చట్టంలో లేని కారణంచేత ఇది లోప భూయిష్టంగా తయారైంది దానిని అర్థం చేసుకోవాలి. పోనీ లేబర్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు వారు చేసిన సిఫార్సులైనా అమలు జరిగిందా? దానికి ఒక రూపం కల్పించారా? అది కూడా లేకుండాపోయింది. అది ఆ పరిస్థితులలో ఉంది. ఇకపోతే మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు ఉంది. ఇది ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా ఉంది. ఎందుకు మినిమమ్ వేజెస్ ను కంజ్యూమర్ వైస్ ఇండెక్సు లింకప్ చేయరు? ఎప్పుడైతే ఈ ఎసెస్ మెయింట్ కమిటీ థరలు పెరిగాయో అప్పుడు పెరిగినటువంటి ధరల సూచికి అనుకూలంగా కార్మికుల జీతాలు పెరగాలా, పెరక్కుండా ఉండాలా? పెరక్కుండా ఉండాలని అదే సంఘాన్ని కోరితే అది కార్మిక సంఘమే కాదు. కన్స్యూమర్

ప్రైస్ ఇండెక్సుకు అనుగుణంగా ఎసెస్మెంట్ యాక్ట్. మొడిటీస్ ధరలు పెరుగుతున్నాయి కాబట్టి వారి వేతనాలలో కూడా సవరణలు జరగాలి, వేతనాలు పెరగాలి అని కోరడం చాలా సబబు. కాబట్టి మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టులో సవరణ తీసుకు రావాలి. అప్పుడే సంతేమించుకుంటుంది. ఇది కేరళ మొదలైన ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉంది. మనం కూడా ఎందుకు దాని అనుసరించకూడదు? కార్మిక సంతేమితిని కాపాడకూడదు? పెరిగే ధరలకు అనుగుణంగా మినిమమ్ వేజెస్ ను పెంచడం చాలా సబబు, చాలా సహేతుకమైన విషయం కాబట్టి దానిని మంత్రి వర్గం చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. నేను ఇక్కడ చెబుతున్నాను. మన ప్రాధికారాదులో కేన్స్ యాక్టు ప్రైస్ ఇండెక్సు 1977లో 21 ఉంటే 1979 నాటికి 388 కి అంటే 21 శాతం పెరిగింది. కానీ కార్మిక వేతనాలలో పెరుగుదల కనబడడంలేదు. కార్మికులలో శాంతి కావాలంటున్నారు. కానీ అది శాంతి? దానితీస్తుందా? వారి కోరికలు నెరవేర్చిన పక్షంలో శాంతి ఉంటుంది లేకుంటే అది అశాంతికి దారి తీస్తుంది. అశాంతికి దారితీసే తరువాత మేము పోలీసులకు ఉపయోగించాం అంటే అది లాభంలేదు. కార్మిక ఉద్యమాలను పోలీసుల తూటాలతో పరిష్కారం చేయలేమనేది మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. ఇది ప్రభుత్వం తెలుసుకోవాలి. ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచనా విధానంలో మార్పు రావాలి. కార్మికుల సంతేమితిని కాపాడడానికి మినిమమ్ వేజెస్ ను పెంచే సవరణ తీసుకు రావాని కోరుతున్నాను. ఈ చట్టాల అమలు ఐలా ఉన్నదో, శాంతి ఎట్లా చేకూర్చుతుందో నాకు అర్థం కాలేదు. పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యాక్టు 1946 1979 టీకా నంబర్ ఆఫ్ క్లెయిమ్స్ పెండింగ్-378. నంబర్ ఆఫ్ క్లెయిమ్స్ ఫైల్డ్-347 మొత్తం 775. పరిష్కారం కాబడిన క్లెయిమ్స్-357. 1979 సంవత్సరం నాటికి పెండింగ్ గా ఉన్న క్లెయిమ్స్ 418. ఈ జాక్ లాగ్ ను కూడా పరిష్కారం చేయలేక అ తరువాత అది 119కి పెరిగింది. పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ యాక్టు క్రింద వచ్చిన క్లెయిమ్స్ నే మనం పరిష్కారం చేయలేకుండా ఉన్నాము. శాంతిని కోరుతామా, ఇది సబబా? ఆచరణీయమా, సమ జరమా? ఇది జరగా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను. పేమెంట్ ఆఫ్ బోనస్ యాక్టు. బోనస్ అంటే తెలుసు డెఫరెడ్ వేజెస్. వాస్తవమైన వేతనాలు కార్మికులకు యివ్వడం లేదు కాబట్టి బోనస్ యాక్టు వచ్చినది. During the period 28 prosecutions were filed. ప్రాసిక్యూషన్స్ పరిష్కారం అయినవా? 5,545 రూపాయలు ఆన్నారు. బోనస్ విషయం తిరిగి ఆలోచనచేయాలి. బోనస్ డిఫరెడ్ పేమెంట్. కార్మికుల యొక్క వేతనానికి సప్లి మెంట్ చేసేది. అది యివ్వకపోతే యివ్వవలసిన యజమానులచే తప్పకుండా వారికి యిప్పించాలి. వర్కింగ్ జర్నలిస్టు ఉన్నారు. వారికి గృహాల పరిస్థితి చూస్తే వారికి యిచ్చి నటువంటిది ఎంత? 458 వర్కింగ్ జర్నలిస్టు ఉంటే ఇచ్చినది 75 వర్కింగ్ జర్నలిస్టుకు. వీరుగాక ప్రైవేటుగా ఉండే వారు ఉన్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలు 75 మందికి యిచ్చారు. ఈ యూనియన్స్ లో లేనటువంటివానికి యితర

11-40 a.m.

యూనియన్ లో ఉన్నటువంటివారికి కూడ యిక్కవలసి వున్నదిగదా? వానికూడ సంతృప్తి వరచాలినదా? కంపెన్ సేస్ యాక్టులో వున్నటువంటి దానిని అమలు జరపగలిగారా? పేమెంట్ ఆఫ్ గ్రాంటు టి యాక్ట్. అది కూడ చాల ప్రధానమైనది కార్మికవర్గాని. 1584 ఆఫ్ కేపెన్స్ పెండింగ్ గా ఉన్నాయి అది ఎప్పుడు సరిష్కారం చేయగలగి అడుగుతున్నాను. ఏ. పి లిగల్ ఎయిడ్ టు లేబర్స్, 1971. During the period 1979 legal aid was sanctioned in 11 deserving cases. కార్మిక వర్గానికి లిగల్ ఎయిడ్ క్రింద 11 కేసులు మాత్రం యిచ్చి మేము లిగల్ ఎయిడ్ చేశాము అని చెప్పితే న్యాయంకాదు. ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చిన జి.ఓ.లపైన ఈ ప్రభుత్వానికి అమలు జరిపేటటువంటి చిత్తం ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. జి. ఓ. నం. 212 నిడుగు చేశారు. వర్క్ చార్జెడ్, ఎస్. ఎమ్. ఆర్. ఎంప్లాయిస్ కు సంబంధించినది ఆ రోజున యిక్కడ పెద్ద ఎత్తున ప్రకటన జరిగింది. 10 సంవత్సరాలు వర్క్ చార్జెడ్ ఎంప్లాయిస్ గా ఉన్నటువంటి వాని రెగ్యులరైజ్ చేశాలి. పెన్షన్ వసతులు కల్పింప చేయాలి అన్నారు. ఈ రోజున ఏమి చెప్పారు ఆకాశం ఇంత పెద్దది అని చెబుతూ ఆఖరికి సున్న పెట్టి చూపించాడట. ఆ రకంగా వర్క్ చార్జెడ్ ఎంప్లాయిస్ గురించి తేలింది ఏమంటే కన్ స్ట్రక్షన్ లో ఉన్న ప్రాజెక్టులు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆ ప్రాజెక్టు అంతం అయ్యేదానికి ఎంతమంది సిబ్బంది కావాలో, ఎంతమందికి పెన్షన్ యివ్వాలో నిర్ధారణ చెబుతూ ఇ జనీర్స్ లో కమిటీ వేసి నివరకు కన్ స్ట్రక్షన్ లో ఉండే ప్రాజెక్టులలో వానిని నిర్ణయించడం అనేది, ఆఖరికి పెన్షన్ యివ్వడం అనేది సాధ్యం కాదు అని చెబుతున్నారు. జి. ఓ. కు భిన్నంగా అది నడుస్తున్నది. రిటైరంట్ ఎంతో మంది పని నుంచి మానుకున్నారు. రెగ్యులరైజేషన్ చేయడం సినవారు, పెన్షన్ రావలసినవారు వారి పరిస్థితి ఏమిటి? వారు చేశానికి ప్రాజెక్టు కట్టారు. సౌఖ్యాగ్యాన్ని చేకూర్చేదానికి ఎంతో కృషి చేశారు. వారి బిడ్డలకు ఏవి కావాలి. వారు పని మానుకున్న శరువాద వారి యొక్క జీవన పరిస్థితులు ఎట్లా కొనసాగాలి. ఈ పరిస్థితి ఏ విధంగా ఆలోచన చేస్తున్నది? ఇండస్ట్రియల్ పీస్ కావాలంటే ఎలా చేశారుమండ? ఇట్లాంటివి పరిష్కారం కాకుండా అని అడుగుతున్నాను ఇక నాయుడుగారి నాయకత్వాన వేసిన కమిటీ యిచ్చిన సిఫార్సులపై నా అసలు జరపండి చీఫ్ సెక్రటరీగారు గదా ఆయన. ఆయన యిచ్చినటువంటి డిక మెండేషన్స్ ఉన్నాయి వర్క్ చార్జెడ్ కు సంబంధించి. దానిని అమలు జరిపి మీ సహాయకీని కాగ్మికుల ఎడల అమలు పరచండి. హమాలీలు ఉన్నారు. హమాలీస్ యాక్టును ఆదోని. హైదరాబాద్, విజయవాడ, అట్లాగే యితర ప్రాంతాలకు కూడ విస్తరింప చేశాము అన్నారు. చేశారు. హమాలీలకు సంబంధించి వేరవాలు నిర్ధారణ చేశారా? వారికి పి.ఎఫ్, నిర్ధారణ చేశారా? వాటికి రావలసినటువంటిది నిర్ధారణ చేసి అమలు జరుపుతున్నారా అంటే అది చేయడా వున్నది.

అన్నిటికంటే కార్మికులకు వారి యొక్క ఆరోగ్యం ప్రధానము. దేశానికి సంపదను సృష్టించేటటువంటి కార్మిక వర్గానికి మనం ఆరోగ్య వసతులను చేపూర్వ లేకపోత ఎంతో అన్యాయం చేసినవాళ్ళం అవుతాము. సంపదను కోల్పోతాము. దానిని గమనిస్తే మనకు అర్థం అవుతుంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఎంత మ దులు యిస్తున్నారు ? ఇ.ఎస్.ఐ యొక్క డ్రాఫ్ట్ పొలిషన్ చూస్తే బేస్ స్టాండర్డుగా వారు మందులు యిస్తున్నారు. ఎట్లా కార్మికుడు బాగుపడాలి. అంటులెన్స్ సర్టిఫైడ్ కోసు — అతనికి దెబ్బ తగిలితే వెంటనే టీసుకొని వెళ్ళగలిగేది అంటులెన్స్. ఆరునపోయి వాయిించాలి. అధికారిలేకపోతే అధికారి వచ్చేవరకు ఆగాలి. ఈకోవల దెబ్బతిన్నటువంటివాని పరిస్థితి ఏమిట ? అతని జీవితానికి రక్షణ ఉండాలి గదా ? దానికి సంబంధించిన రూల్స్ నివరించాలి. కార్మికుల యొక్క పరిస్థితులు బాగుపడాలి అంటే కార్మికులు మెమోరాండం యిచ్చారు. ఆ కార్మికులు యిచ్చిన మెమోరాండంలోని విషయాలకు మంత్రిగారు సమాధానం యివ్వలేదు. ఆ డిపార్టుమెంట్ సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఏమి కావాలి వారి యొక్క పరిస్థితి అని అడుగుతున్నాను. ఎన్ ఆర్ గ్రనైజ్డ్ లేబర్ దాదాపు 60, 70 అక్షలు ఉన్నారు. వారికి ఏదో కొద్ది మందికి రెండు వందల రూపాయలు పోటీటెండరు గాని తక్కిన ఎక్కువ సంఖ్యలో అతలకో వున్న ఎన్ ఆర్ గ్రనైజ్డ్ లేబర్ పరిస్థితి ఏమి చేయాలి ?

[ప్రజలంతా రాష్ట్రమంతా ఈ రోజున స్థానిక సంస్థలకు ఎన్నికలు వస్తాయని ఆశిస్తున్నారు. కాని ఈరోజున పేవరులో చూస్తే వారంతా నిరాశపాలు అయినారు. ఈ ఎన్నికలు మరల వాయిదా పడుతున్నాయి అన్నారు. దీనికి జనంలో వస్తున్న మాటలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్రభుత్వ పక్షంలోని అసమ్మతీయులు, సమ్మతీయులలో వచ్చిన భేదాలు, అట్లాగే పార్లమెంట్ సభ్యులు వారంతా కూడ వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు.

Sri K. Venkataramayya :—Sir, he is making allegations...

(Interruptions) (Bell)

Sri P. Subbaiah :—Sir, I am not opposing Mr. Venkataramayya, nor I am violating any rules...

Sri K. Venkataramayya :—Sir, it is not fair and proper to make any comments against the people...

Sri P. Subbaiah :—Sir, I am telling what has been told by people in streets.

Mr. Deputy Speaker :—You need not repeat the same here in this House. Those talks cannot be part of the proceedings. I am sorry, you are a responsible Member and you cannot take the liberty like that. Street talks need not be mentioned here.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy:—Sir, he is making vague allegations and it is most un-fair on the part of the Hon'ble Member.

(Bell)

Sri P. Subbaiah:—No, Sir, I am not telling anything and I am not repeating anything and what was there to be withdrawn or what is there to be expunged.

ప్రజలలో ఉన్నటువంటి భావం చెపుతున్నాను ఇక్కడ జరిగేటటువంటి స్థానిక సంస్థలు ఎన్నికలు వ్యతిరేకం అని చెపుతున్నాను. నేను చెప్పేదేమంటే గ్రామీ రూట్ లెవల్ లో వున్న యీ ప్రజాస్వామిక సంస్థలకు ఎన్నికలు జరగకుండా వాయిదా వేసుకుంటూ పోవడాన్ని ప్రజలు హర్షించరు. త్వరగా ఎన్నికలు జరిపి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని రక్షించమని కోరుతున్నాను. సెలవు.....

శ్రీ సిపాచ్. వరకురామనాయుడు (పార్టీతీపురం):—అధ్యక్షా. ఈ రోజు పంచాయితీరాజ్ సంస్థలకు ఎన్నికలు జరగటానికి అనేది ఒక్క అపోజిషన్ పార్టీ వారే కాదు, అదరూ కూడా విచారించవలసిన విషయం. అది ప్రత్యేకం వారి యొక్క భావమే అనుకుంటే అది సరికాదని మనవిజేస్తున్నాను. పంచాయితీ రాజ్ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్, డిసెంట్రిలైజ్డ్ డెమోక్రసీ అన్నీ కూడా ప్రాణం వుండి లేక బీతకుతూ వుంటే, ఇప్పుడది దీనివలన పూర్తిగా శవాకారం పొందిందని మనవిజేస్తున్నాను. అందులో సందేహమేమీ లేదు. ఈనాడు ప్రభుత్వము వారు తీసుకున్న నిర్ణయం సామాన్య రాజకీయ నిర్ణయం కాదని నేను మనవి జేస్తున్నాను. ప్రజల అభ్యుదయానికి ఏ సిద్ధాంతం అవలంబించామో ఆ సిద్ధాంతానికి నెత్తిపై పెద్ద దెబ్బ తగులుతుందని చెప్పకతప్పదు. వాయిదా వేస్తూ దానికోక కారణం ముడిపెట్టారు. ప్రాజెక్టు తీర్పు ఫైనల్ అయ్యేంత వరకు—యీ రిజర్వేషన్ విషయం—సంశయాస్పదం కాబట్టి వాయిదా వేస్తున్నామన్నారు. ఈ కలెక్టివ్ డెసిషన్ మేంజ్, కలెక్టివ్ విజ్డమ్ యివన్నీ ఏమై పోయినవి? ప్రాజెక్టు తీర్పు అంటే—అది సింగిల్ జెంచ్ డెసిషన్. దానిపై ముగ్గురు జడ్జిస్ గల జెంచ్ డెసిషన్ కు వెళ్ళాలి ఆ తరువాత, సుప్రీం కోర్టుకు పోవాలి. సుప్రీం కోర్టు జెంచ్ డెసిషన్ కు వెళ్ళాలి ఇట్లా, ఎన్నిసంవత్సరాలు వదులుకుంది? ఈ రిజర్వేషన్ విషయంపై ఒక ఫైనల్ ప్రాసెస్ మెంట్ రాలేదు కాబట్టి మేము ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తున్నాం అని అంటే, అసలు యిప్పటిలో ఎన్నికలు జరగడానికి అవకాశం ఉంటుందా? ఎన్నెన్నో రాజకీయల్లో సండిపోయాం కాబట్టి, రాజకీయవాదులు ఎప్పటికప్పుడు సమయానుకూలంగా మార్పిడి వచ్చునంటే నేనేమీ చెప్పలేనుగాని. ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతానికి, పంచాయితీరాజ్ అనే సిద్ధాంతానికి యీ నిర్ణయం ఒక గొడ్డలిపెట్టుగా పరిణమించిందని మనవిజేస్తున్నాను. ఇది ఇలా వుండగా, ఇక్కడ బి.డి.బి.గారి రాజ్యం సాగుతున్నది. ఆయన అక్కడ స్పెషల్ అఫీసర్, ఎం.ఎల్.ఏ.స్ ను కూడా పెట్టారు. ఆ బాధ నేను చెప్పలేదు, వాలంటీ వాడికే అక్కట దిక్కు లేదు, ఇంక మామూలు వారి

పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంటుందో ఆలోచించండి. నేన్ననే నాకు జరిగింది. సబ్ కలెక్టరుగారు పార్వతీపురం పంచాయితీ ఆఫీసుకు వచ్చి, ఒక్కడండి ఒక ఫైలును స్వయంగా తీసుకుని, తన ఆఫీసుకు బి.డి.బి. ను రమ్మనమని, ఒక్కడ కూర్చోబెట్టుకుని ఒక టీచరు ట్రాన్స్ ఫర్ వేయించాడు. ఒక టీచర్ ట్రాన్స్ ఫర్ కు అంత శ్రద్ధ తీసుకున్నారు సబ్ కలెక్టర్ గారు. అది కలెక్టరు ఆదేశం అంటున్నారు. ఈ సబ్ కలెక్టర్లు ఏదీ వచ్చిరాని వారు, ఎక్కడో చదువుకుని వస్తారు. వారి నోటి నుంచి సరిగా మాటలైనా రావు. వారు వచ్చి ఒక్కడ అధికారాన్ని చలాయిస్తున్నారు.

వీరి నుంచి పంచాయతీరాజ్ తీసివెయ్యాలని నిర్ణయించాము, ఉమ్మడిదాసుగారు మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఎంతో డిస్కస్ చేసి, నిర్ణయించాము, కలెక్టరును ఒక సూపర్ జీనియన్ కింద తయారుచేశాము. కలెక్టరు ఫర్ జనరల్ ఎడిమినిస్ట్రేషన్, కలెక్టర్ ఫర్ సోషల్ వెల్ ఫేర్, కలెక్టర్ ఆఫ్ పంచాయతీరాజ్, కలెక్టర్ ఫర్ ఇంజనీరింగ్, కలెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్, ఇట్లా ప్రతి విషయమూ కలెక్టరుకు అప్పగించాము, కలెక్టరుకును ఒక సర్వశక్తి సంపన్నుడిగా తయారుచేశాము. అతను నిజంగా అ త సమర్థుడా? వారికంటే సమర్థులు ఇంకెవరూ లేరా? సజీవ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఒక డెసిషన్ తీసుకున్నారు. పదేళ్ళలోపు సర్వీసు వున్నవారిని కలెక్టరుగా వెయ్యి కూడదు-అని. ప్రజలతో సంబంధం వుండి, పరిపాలనానుభవం వచ్చి, విషయం తెలిసివు డి. సరియైన నిర్ణయాలు అప్పుడు మాత్రమే తీసుకోగలరని ఆ విధంగా అప్పుడు డెసిషన్ తీసుకోవడం జరిగింది, ఇప్పుడు ఐదేళ్ళకి వచ్చేస్తున్నారు. ఎం. ఎల్. ఎస్ ఎక్స్ ట్రాన్స్ ఫర్ తీసుకుని చెయ్యమని ఒక ప్రక్కన గవర్నమెంటు ఆర్డరు వుంది. కానీ, దానిని ఎవరు పాటిస్తున్నారు? ఏ బి.డి.బి లు కూడా దానిని పాటించడం లేదు. ఎందుకంటే అతని పై రెస్పాన్సిబిలిటీ డిస్ మిస్సియూషన్ తీసుకో దానికి మరొకరికి అవకాశం లేకపోవడం వలన వారిష్టం వచ్చినట్లుగా వారు చేస్తున్నారు, ఇదివరకు ప్రెసిడెంటు వుంటే రెస్పాన్సిబిలిటీ అధికారం వుండేది. ఇప్పుడు దీనికి సంబంధించి దిక్కులేదు.

ఇంక, పంచాయతీరాజు ఫండ్స్ ఏవిధంగా ఖర్చు అవుతున్నాయో, యీ రూరల్ కార్యక్రమాలు ఏ విధంగా అమలు జరుగుతున్నాయో కూడా ఒకసారి గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను, రోడ్ల విషయమే ఉన్నది. 1981 లో పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుగా నేను ఇనిషియేట్ చేసిన రోడ్లు ఇంతవరకూ కంప్లీట్ కాలేదు. ఈవిధంగా వుంది పంచాయతీరాజ్ కాలూకు ప్రభావం. 20 ఏళ్లు అయినాకూడా రోడ్లు పూర్తి కాకపోతే ఏమిటి చెయ్యాలి? అట్లాగే రైతు దేశానికి వెన్నెముక అంటున్నారు. ఎన్నో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చాము. అతను పండి చేడా కి సో అయివ ధర లభించేట్లు చూస్తున్నామా? అతని అవసరాలు తీర్చి, అతను ఉన్నతిని పె చేందుకు అందరిమైన చక్కలన్నీ తీసుకుని, అతని ముగడను దేశ్ తేమానికి వుపయోగించుకొని అతని సుఖాధ్యానాన్ని పొందడానికి ఎదుకు ప్రయత్నించడం లేదు?

(శ్రీ పి. గో. రెడ్డి ఎన్ డి చెన్)

12-00 Noon

పంచాయతీ రాజ్ ఎన్నికలకు ఎట్లాగూ టైం తీసుకుంటున్నాము. పంచాయతీల విభజన అనేది ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా పడుతోంది. ఎప్పటికప్పుడు ఎలక్షన్లు అయిపోయిన తరువాత చేస్తాం అంటూంటారు కలెక్టర్లు. ఆ పందిగ్గావస్తో పోయింది. కొన్ని సంవత్సరాలు పోతే కాని పంచాయతీ రాజ్ ఎన్నికలు పెట్టకోలేము. పంచాయతీల విభజన చక్కగా చేయించి తాలూకాలు జాగ్రత్తగా ఏర్పాటు చేయడానికి కలెక్టర్లకు ఆర్డర్లు పంపితే బాగుంటుంది. దీనిని గురించి ఎంతోమంది చెప్పారు. ఎన్నోప్రతిపాదనలున్నాయి. ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. ఇది మాత్రం వాయిదా వేసుకుంటూ వస్తున్నారు. సరైన ఇన్ స్పెక్షన్స్ పంపుతారని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల క్రింద కలెక్టర్లు హరిజన కాలనీలని రోడ్లు అని డ్రాట్ స్కీములని చేస్తున్నారు. ఇవన్నీ కలెక్టర్లకు తహసిల్దారులకు అప్పగించిన తరువాత సమితిలు ఎందుకు? పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ ఎందుకు? అక్కడ ఉండే శాసన సభ్యుని ఊసుకాని పంచాయతీ ప్రసిడెంటు ఊసు కాని ఎవరికి అక్కర లేదు. ఇంతగా రీరిక గ్రైడ్ ఐపోయిన పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ ఎందుకు? కాగారెడ్డి గారు మంచివారే. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ కావాలనే వారే. ఆయన చేతులలోనే ఇటువంటి పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయంటే విచారకరమైన విషయం. ఆయన కోరి పొరపాట్లు చేస్తారని అనుకోను పొరపాట్లు ఒరిగే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. ఎన్నికలు పొడిగించడం అనేది చెన్నారెడ్డి గారికి ఇష్టం లేనిదే కావచ్చు. ఇష్టం లేనివి చేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు ఎట్లా తప్పించుకోవాలో తెలియదా? తప్పించుకోనే శక్తి లేదా? ఆ శక్తి ఏమయిపోయింది? ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. ఇటువంటి ముఖ్యమైన విషయాలలోనే పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయి. ఇప్పుడైనా ఆవసరమైన సవరణలు చేయాలని కోరుతున్నాను. మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయం క్రైకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలకు ఇవి బ్రహ్మాండమైన విషయం, పారిశుధ్యమయిన విషయం. అక్కడ వేలాది చెరువులుంటే సంవత్సరానికి 50 చెరువులు రెస్టోర్ చేస్తుంటారు. ఇదే లెక్కన తప్పకుండా 100 సంవత్సరాలలో ఆ మూడు జిల్లాలలోని చెరువులు రెస్టోర్ చేస్తారు? ఈ విషయమై ఎన్ని సార్లు గోల పెట్టాం? ఇప్పుడు మా వారికి మైనర్ ఇరిగేషన్ యిచ్చారు. ఆయన కాలంలోనే నా చెరువులు రెస్టోరేషన్ వార్ ఫుటింగ్ మీద జరగాలి. తెలంగాణా ప్యాంతం కూడా చెరువులపై ఆధారపడిన ప్యాంతమని తమకు తెలిసినదే. ఇక మున్సిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ — చక్కగా చట్టం చేసి అక్కడ డిక్టేటర్లను పెట్టారు. 20 సంవత్సరాల కాలంగా డిక్టేటర్ల పరిపాలన సాగుతోంది. ఇక మున్సిపల్ మంత్రి గారు చేయవలసిన పనేముంది ఇక్కడ? అక్కడ నిరంకుశమైన ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ద్వారా పరిపాలన చేయించడానికి ఇక్కడ మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి గారు అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. పంచాయతీ రాజ్ ఎన్నికలు వాయిదా వేసినప్పటికీ మున్సిపల్ ఎన్నికలైనా జరిపించడానికి ఆటంకం ఏమి ఉంది? 19 సంవత్సరాలైనది. కాలదోషం వట్టిపోయింది. మంత్రి గారు అవునన్నా కాదన్నా

వాయిదా పడేది పడుతుంది. నా సలహా ఒకటి— విధంగా సమితి కోసము ఎడ్యుకేరి కమిటీను ఏర్పాటు చేసి వాటితో కానన సభ్యులను ఎంపికచేయడం చేసారో అదే విధంగా మునిసిపల్ ప్రాంతాలకు ఎడ్యుకేరి కమిటీలను వేసి కానన సభ్యులను అక్కడ చైర్మన్ గా వేస్తే గుడ్డితో మెల్ల అనుకోవచ్చు. ఈ మాత్రమైన ప్రజాస్వామ్యానికైనా అవకాశం ఉంటుంది. నేను ఈ సలహాను చాలా కాలంగా చెబుతున్నాను. చేస్తాం అన్నారు. చేస్తామని చెప్పి ఎప్పటి కప్పుడు మరచిపోయే ధోరణి ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. చెబుతుంటే మరల మరచిపోతూంటే ఎన్ని సార్లు చెప్పాలి? చెప్పిన విషయాలు ఎవో అరుపులు అనుకోకుండా అమలు చేసే ప్రయత్నం చేయాలని చెబుతూ తమకు థాంక్స్ చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, పంచాయతి రాజ్ మంత్రి గారు వారి డిమాండులో డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కెంపిటీ గురించి చెప్పారు. మన రాష్ట్రంలో 83813 గ్రామాలుంటే ఇప్పటి వరకు, 20 సంవత్సరాలు గడిచి నప్పటికీ, 57212 గ్రామాలకే నీరు సరఫరా చేయగలిగామని వారి లెక్కల బట్టి చెప్పారు. వారిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం బోర్ వెల్ను కాని ఓపెన్ వెల్ను కాని ఇంకా 6580 గ్రామాలకు ఇవ్వవలసిన బాధ్యత వ్యభిక్షం పై ఉంది. కేంద్ర వ్యభిక్షం వారు గ్రామాలలో నీటి సప్లయ కోసం కేంద్ర సంవత్సరం కొంత డబ్బు ఇస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ఆంధ్ర, తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో ఎక్కడ ఓపెన్ వెల్ కావాలి, ఎక్కడ బోర్ వెల్ కావాలి, ఎక్కడ డేని వల్ల నీరు వస్తుంది అనేది చూడవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లా కాక ఇదిగో, మేము పదికోట్లు ఇస్తున్నాము బోర్ వెల్ను తర్వాతివివండి అంటే దానినే ఆధారంగా చేసుకుని కలెక్టర్లు ఆదేశాలు ఇస్తే నీరు రాదని తెలిసి బోర్ వెల్ను వెనక్కుడం అవుతుంది. లెక్కకు ఇక్కడ అంకెలు పెరిగినా మంచి నీళ్లు సవ్యంగా రాని కేసులు చాలా ఉన్నాయని చెబుతున్నాను. గ్రామాలలోని పరిస్థితులను బట్టి ఓపెన్ వెల్ వీలైతే ఓపెన్ వెల్, బోర్ వెల్ వీలైతే బోర్ వెల్ వేయించడం అవసరం. దురదృష్టవశాత్తూ అదృష్టవశాత్తూ కాని మన ప్రభుత్వానికి ఉండే రిగ్గులు తక్కువ అందువల్ల బి.డి.వో. లు పోవేటు కాంట్రాక్టర్లకు ఇస్తున్నారు పనులు. ఇచ్చిన తరువాత 150 అడుగులు పోయినాయి. నీరు వస్తున్నది అని చెప్పి మరొక చోటికి వెళ్లిపోతారు మరొక పాయంటు వేయడానికి. దీని వల్ల ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఖర్చు. అక్కడ మంచి నీళ్లు కూడా ఉండవు. దీనిపై మనకు అజమాయిషీ లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ర్ వెల్నుకే ఇచ్చారు. కనుక బోర్ వెల్నుకే మేము ఇస్తాము అంటారు. ఇది ప్రజలకు నీరు అందించే స్కీము, ఏది ప్రజలకు అవసరమో, బోర్ వెల్ అవసరమో ఓపెన్ వెల్ అవసరమో అనేది చూచి చేయాలని మంత్రి గారికి మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలకు రక్షిత నీటి సరఫరా వధికాలున్నాయి. బాగారెడ్డి గారు శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వచ్చినప్పుడు ఆముదాలవలస రక్షిత నీటి సరఫరా

సభకం ఇనాగరేట్ చేశారు. ఆ రోజున వారు ఓపెన్ చేయడానికి వచ్చినప్పుడే రిక్వెస్టు చేశాం—ఈ రోజు మీరు ఓపెన్ చేసి వెళ్లిపోతే తిరిగి చూచే అధికారులందరు కనుక దీనిని కంప్లీటుగా నీరు వచ్చే స్థితి ఉండేట్లా చేసి ఇనాగరేట్ చేయండి అన్నాము. అధికారులతో డిస్కస్ చేసిని తరువాత నెల రోజులు తైం ఇస్తే అముదాలవలన మంచి నీళ్లు ఇస్తామని మంత్రీగారి బంగళాలో అంగీకరించారు సంతోషం కావస్తున్నది. మంచి నీరు లేదు సరిగా ఒక్క ఆఫీసరు ముఖం చూడాలన్నా దొరకడం లేదు. 10 లక్షలు ఖర్చు చేసి వైపు లైన్లు వేసి టవర్—పాడ్ టాంకు కన్స్ట్రక్షన్ చేసి ఈ విధంగా చివరకు జరిగితే ఎక్కడ ఉంది డిఫెక్టు? మోటార్లు కాలిపోయాయి, ఫీల్ ఇంజనీరు గారు ప్రైవేటు వాడుతో మోటారు కొని ఇక్కడకు వచ్చేసరికి తగలబోయింది అంటున్నారు.

సి. ఇ. గాని, యస్. ఇ. కాని దీనికి వాహనాలు ఎవరు? మంత్రిగారికి 12-10 p.m. మంచి చేరుప్రతిష్టలు వున్నాయి. చాల హుందాసంగా, గౌరవంగా వున్న మంత్రి. ఎవరైనా తప్పు చేస్తే ఎందుకు డమించాలి? ఇది ప్రజల డబ్బు. వెంగళరావుగారి గవర్నమెంటులో వున్న పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారు 4 సార్లు ఇక్కడ హామీ ఇచ్చారు. 4 సంవత్సరాలైనది. మంచి నీరు లేదు. ఇది ఎవరి లోపము? నేను కాల్ అటెన్షన్ యిస్తే స్పీకరుగారు రిజిక్ట్ చేశారు. కమక బడ్జెటు చర్చ సందర్భంలో మనవిచేస్తున్నాను. పాలకొండ వాటర్ వర్క్స్. 14 లక్షల స్కీము ప్లానును తయారుచేశారు. డబ్బు లేదు. పంచాయతీకి డబ్బు లేకపోవడంవల్ల ప్రైవేటర్లకు పోయి కన్వెక్షన్ రు. 200 లు, రు. 400 లు చొప్పున వసూలుచేసి లక్ష రూపాయలు కడితే పంచాయతీ అవూరిల్ లేకండా అక్కడున్న రాజాకీయాలను పురస్కరించుకొని ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటు ఒక డిజైన్ వేసుకొని వీధిలలో లైను తీసుకువెళ్లారు పంచాయ రిజిస్ట్రార్లను లేకుండా ఇంజనీరింగ్ డిపార్టుమెంటు యిష్టము వచ్చినట్లు లైను వేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఎన్నో జి. ఓ. లు ఇచ్చింది. పంచాయతీ సమితులను శాసనసభ్యులు పీసైడ్ చేయాలి అన్నారు. రోజువారీ పరిపాలనగురించి శాసన సభ్యులతో సంప్రదించాలని అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏ సమితిలో ఆయిన జి. ఓ. ఓ. లు శాసన సభ్యులతో సంప్రదిస్తున్నారేమో ఏ శాసనసభ్యుడైనా గర్వముగా చెప్పగలరేమో చెప్పమనండి. లాండ్ అక్విజిషన్ ప్రాజెక్ట్స్ వున్నాయి. హాసింగ్ కాలనీలు వున్నాయి. వాటర్ వర్క్ డిఫికల్టీస్ వున్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటీ డిఫికల్టీస్ వున్నాయి. వాటన్నిటికి కో ఆర్డినేషన్ కావాలి. సమితులలో మంచి గాని, చెడుగాని ఏ విధంగా జరుగుతోందని చూడడానికి శాసన సభ్యులు పీసైడ్ చేయాలన్నారు. ఈ ఆర్డరు ఇచ్చి సంవత్సరమున్నర అయింది. రిజిస్ట్రార్లన్నీ వ్రాసి పంపితే అవి కలెక్టరుకు పోతాయి అయితే అంతే మేము ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నాము. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వుండి సమాధానం చెబితే బాగుండేది. అసలు శాసనసభ్యుల వాదనలు ఏమిటి? లక్షా 50 వేల జనాభాచేత ఎన్నుకోబడి శాసనసభ్యుడైన

తరువాత ప్రజలకు ఏమి చెప్పుకోవాలి? వీరి కార్యక్రమాలు ఏమిటి? అనేది చెప్పాలి. తప్పు చేస్తే మమ్ములను తమించవద్దు. మా పనులు ఏమిటో మాకు తెలియదు. ఇక్కడకు వచ్చి ఏదో అరుస్తాము. మాకు యిచ్చే రూ. 1000 లు తీసుకొని ఉద్యోగులవలె పడి వుంటున్నాము. చేతకానివారివలె తిరుగుతున్నాము. అటునంటి పరిస్థితులలో ఇక్కడ శాసనసభ్యులను పెట్టవద్దు. వంచాన ప్రీ రాజ్ క్రింద ముఖ్యమైన శాఖలు ఎన్నో వున్నాయి. వ్యవసాయం వుంది, ఇరిగేషన్ వుంది మరియు తిగారి మన సత్వము వుంది. ఏమి కావాలన్నా చేయగలదు. అందువలన ఉన్న లోపాలను సరిదిద్దడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఎడ్యుకేషన్ కూడా వంచాయతీ వ్యవస్థలో వుంది. జూనియర్ కాలేజిస్ గవర్నమెంటు కంట్రోల్ హైస్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ జిల్లా పరిషత్తుల కంట్రోల్. డ్యూయల్ రోల్ నడుస్తున్నది. బిల్డింగ్ పడిపోతే దానిని రిపేరుచేసే పరిస్థితిలేదు. ఏమైనా చేయాలంటే గవర్నమెంటుకు సెండ్ ఓవర్ చేశాము. జిల్లాపరిషత్తుకు సంబంధం లేదంటారు. హ్యూయర్ ఎడ్యుకేషన్ కి వెళ్లి ఈ రకంగా గ్రాంటు యివ్వాలి అంటే 10 వ క్లాస్ వరకు జిల్లాపరిషత్తువారిది అంటారు. డ్యూయల్ రోల్ నడుస్తూవుంది. జిల్లాపరిషత్తులకు ఐ ఎ. ఎ. సి. కేజర్ వారిలో ఎవరో చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లుగా వేస్తామన్నారు. తేకపోతే స్టేటు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీస్ వారిని వేయండి ఒక ఇండి విడ్యువల్ పెర్సనల్ తేకపోతే ఫైల్స్ ని జిల్లాపరిషత్తు సెక్రటరీ కలెక్టరుదగ్గరకు తీసుకుపోతాడు. కలెక్టరు అవకాశంవుంటే చూస్తారు. తేకపోతే లేదు. ప్రజా పరిపాలన వుండాలని వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను పెట్టుకొన్నాము. 5 సంవత్సరాల క్రితం జరగజరిగిన ఎన్నికలు యంతరకు జరగలేదే. అప్పుడు మార్చినందువల్ల కొంతమంది కోర్టుకు పోవడంవంటి అటంకాలు వచ్చినందువల్ల ఎన్నికలు వాయిదా పడినాయి. ఎన్నికలు జరిపించలేని పరిస్థితులలో నాస్ అఫీషియల్స్ తో అడ్వైజరీ బాడీలను వేయకపోతే కచ్చడున్న వంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ పూర్తిగా దెబ్బతింటుంది ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ఛేంజెస్ లోవున్న రోల్ తెలుసు. కొన్ని ప్రైవేటు అండర్ టేకింగ్స్ వున్నాయి. మా జిల్లాలో గరివిడి ఫ్యాక్టరీ, డుగర్ ఫ్యాక్టరీ వుండేవి. గరివిడి యిప్పుడు విజయనగరం జిల్లాకు పోయిందనుకోండి. వారు ఎవరైనా ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ఛేంజికి తెలియ చేస్తున్నారా? ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ ఛేంజినుంచి పెళ్లి పిలిచి అప్పాయింట్ చేసే పరిస్థితి లేదు మా సంస్థ ప్రైవేటు సంస్థ. గవర్నమెంటుకు కంట్రోల్ లేదంటారు. వారి యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రొమోషన్స్ అని చెప్పి యిస్తున్నారు. అది తప్పు. విశాఖపట్టణం, విజయనగరం. శ్రీకాకుళం జోన్ ఒకటి క్రింద వున్నాయి. పరిశ్రమలలో ఉద్యోగం కావాలంటే శ్రీకాకుళం, విజయనగరం లకు శూన్యము. ఈ జిల్లాలకు ఒక రీజిన్ ల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ ఛేంజి ఒకటి పెట్టి అన్ని ప్రాంతాలవారిని పిలవాలి అంటే రు. 500 ల లోపు బేసిక్ వున్న పోస్టుకి అక్కడవాని పిలుస్తారు. సమానావకాళాలు 3 జిల్లాలకు దొరకక పోతే పెద్ద చిక్కు సమస్యలు వస్తాయి.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశర్వరరావు—అధ్యక్షా, కార్మికశాఖమంత్రిగారిచ్చిన వివరణలో 82 రోజుల పని నిలుపుదల జరిగిందని, 2,82,951 మ్యాన్ డేస్ పోయాయి అని వుంది. ఈ సమస్య ఈనాటిదికాదు. ప్రతి సంవత్సరం అనేక లక్షల పని గంటలు నష్టమవుతున్నాయి. మన రాష్ట్రములో పరిశ్రమలను పెట్టడానికి తగిన పెట్టుబడి లేక ఇతర దేశాలనుంచి అనేకవేల కొట్ల రూపాయలు తెచ్చి పరిశ్రమలు పెడితే ఆ మెషిన్లని ఉపయోగించి ఉత్పత్తిని పెంచడంలో తీవ్రమైన అటంకాలు ఎదురవున్నాయి. యజమానలకు, కార్మికులకు మధ్య నిఁకరం జరుగుతున్న సామర్థ్యము చూస్తూనే వున్నాం. కొన్ని రోజులపాటు కంపెనీకి నష్టం వచ్చినా లాభం వచ్చినా దానిలో నిమిత్తం లేకుండా 8,88 కౌతము బోనసు ఇచ్చిన రోజులను చూశాం. అత్యవసర పరిస్థితి కాలములో బోనస్ కాన్ సెప్టు తాత్కాలికంగా సకకుపెట్టి కార్మికుల హక్కులను మొత్తము కాలరాచిన నియంతృత్వ పరిస్థితులను చూశాం, తిరిగి కేంద్రములో సతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత తిరిగి బోనసును కార్మికులకు ప్రసాదించడం, వారి ప్రేమ్ యూనియన్ హక్కులను రెస్టోర్ చేయడం చూశాం. ప్రైవేటు యాజమాన్యము కాని అనేక ఇతరదేశాలలోవలె మన రాష్ట్రములో 5 డ ఉత్పత్తితో ముడిపెట్టుకొని బోనసును ఇచ్చే పాలసీని చేపట్టి ముందుకు తీసుకువెళ్ళుతున్నామని దీనికి పరిష్కారం లభిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. ఎందుకంటే కార్మికుడు ఎక్కువగా కృషి చేసి ఉత్పత్తి తోడుపడితే తనకు ఆ లాభంలో భాగం వుంటుందనుకొంటాడు. అలాంటి అవకాశం వున్నప్పుడే అతడు శక్తిని, సామర్థ్యాన్ని ఎక్కువగా ఉపయోగించగలుగుతాడు. చౌదరి చరణ్ సింగ్ అవద్దర్మ ప్రభుత్వంలో ప్రధానమంత్రిగా వున్న కొద్ది మాసాలలోనే ఈ దేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా ప్రాడక్టివిటీ లింక్ బోనస్ను రైల్వే కార్మికుల యూనియన్తో చూట్లాడి, వారికి వర్తిం చేసి తరువాత పి.అండ్.టి వారికి కూడా వర్తిం చేశారు. తరువాత అధికార లోకి వచ్చిన ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వం కూడా అది అమలు చేయటానికి నిర్ణయించింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా మన ప్రభుత్వ అండర్ లేకింగ్స్లో కాని, ప్రైవేటు అండర్ లేకింగ్స్లో కాని, ప్రాడక్టివిటీ లింక్ బోనస్ను ప్రవేశపెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. వాటిలో పనిచేసే కార్మికులకు ప్రత్యేకంగా సెమినార్స్, క్లాసెస్ నడిపి వారికి అలాంటి భావాలు కల్పించే బోధనలు చేయించాలి. మన రాష్ట్రంలో ఎడ్యుకేటెడ్ అనే పాయింట్ 12 లక్షల మంది వున్నట్లు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ఛేంజ్ ద్వారా తెలుస్తున్నది. వారి సామర్థ్యాన్ని పరిశ్రమలలో ఉపయోగించుకొంటే దేశం ఆర్థికంగా, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి కావటానికి వీలంటుంది.

(బెల్)

12-20 p. m. అధ్యక్షా. ఒక్క విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. ఉయ్యూరులో ఆడుసుమిల్లి గోపాలకృష్ణ మగర్ కేసీఎస్ గోగియర్స్ తరపున ఐ.టి.ఐ ప్రారంభించటానికి 5 సంవత్సరాల క్రితం పర్మిషన్ ఇచ్చారు. కాని ఇంతవరకు అది ప్రారంభం కాలేదు

కె.సి.పి. ఫ్యాక్టరీ వారు మిషనరీ ఇచ్చారు, వెంటనే ఐ.టి.ఐ. ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఎవరు ప్రారంభించాలి ?

Sri V. Sobhanadreswara Rao:—Government has given permission to start an I.T.I. or Polytechnic in A.G. and S.G. College, but the classes were not started.

(శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఐ.టి.ఐ. కాదు, పాలిటెక్నిక్ అయితే అది నాకు సంబంధించినది కాదు.

(శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు :—కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ విషయం చూస్తే గ్రామాలలో ఒక్కొక్క ఇంటిపై వసూలు చేసే రెండు రూపాయలు పంచాయితీ లోని గుమస్తాల జీతాలకు సరిపోవటం లేదు. కనీసం రజిష్ట్ర పోయ్ టూనికి కూడా డబ్బు వుండటం లేదు. పెద్దపెద్ద పంచాయితీలలో మున్సిపాలిటీలలో 80% of the Panchayat income or Municipal income is being spent towards expenditure to be met on the staff దానిలో మార్పు రావాలి. అవసరమైన సిబ్బందిని తొలగించండి. ఆ సిబ్బందిని వేరొక డిపార్టుమెంటుకు పంపండి. పంచాయితీలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టటానికి రాష్ట్ర మొత్తం మీద 8 లక్షలు కేటాయించారు. ఇంతకన్న దురదృష్టకరమైన విషయం మరొకటి లేదు. గ్రామాలలో స్త్రీలు మరుగుదొడ్లు లేక అవస్థపడుతున్నారని స్వరాజ్యం గారు, ధనసూర్యవతిగారు చెప్పారు. మంత్రిగారు తప్పక మరుగుదొడ్ల సౌకర్యం కలుగజేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు కేటాయించిన 8 లక్షలలో పంచాయితీ భవనాల నిర్మాణం కూడా ఇంక్లూడ్ అయివున్నది. కనుక ఆ కేటాయింపు ఏ అభివృద్ధి కార్యక్రమం అమలుజరపాలన్నా చాలదు. కనుక ఆ మొత్తాన్ని పె చాలని కోరుతున్నాను.

ఇక మంచినీటి సౌకర్యాల విషయం చూస్తే హైదరాబాదు పట్టణానికి మంచినీటి సౌకర్యం కలుగజేసుటానికి కొన్ని కోట్లు ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఇంకా కొన్ని కోట్లు ఖర్చు చేయటానికి వధికాలు కూడా వేళారు. వరంగల్లు పట్టణానికి మంచినీటి పథకం గవర్నమెంటు వర్కగా టేకప్ చేశారు. విజయవాడ చేసుకొన్న పాపం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. మచిలీపట్నం చేసుకొన్న దౌర్భాగ్యం ఏమిటని అడుగుతున్నాను. వరంగల్లు పట్టణానికి మునిసిపాలిటీ తో నిమిత్తం లేకండా గవర్నమెంటు వర్కగా టేకప్ చేశారు కదా, అలాంటి సదుపాయం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏ పట్టణానికి కల్గించారని అడుగుతున్నాను. ప్రతి గ్రామంలోనూ మంచినీటి సౌకర్యం కల్గజేయడం ఏ నాగరికత ప్రభుత్వమైనా అది దాని ప్రధమ కర్తవ్యం. హిమాచల్ ప్రదేశ్ లో 80 నెలలలో మంచినీటి కార్యక్రమం పూర్తి చేశారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా త్వరగానే పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. విజయవాడ, గుంటూరు, తెనాలి, మంగళగిరికి సంబంధించిన పట్టణాభివృద్ధి సంస్థకు కేవలం 25 లక్షలు కేటాయించారు. ఈ డబ్బు ఎలా సరిపోతుందో

అలోచించాలి. అక్కడ వేసిన చైర్ మన్, వైస్ చైర్ మన్, ఆ ఆఫీసులో పని చేసే సిబ్బంది జీతాలకే ఆ డబ్బు సరిపోతుంది. ప్రభుత్వం ఏ ఆశయంతో కేటాయింపు చేశారో, ఆ ఆశయం తక్కువ కేటాయించినందువల్ల నెరవేరదని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇది చాలదు. ఇండాక సాటి మిథుగ్గుడు దోంగారాజు సత్యనారాయణ గారు మాటల సదర్శములో చెప్పారు. ఆయన విశాఖపట్నం అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీ చైర్మన్ గా వుండ బట్టి కేంద్రములో దానికి సంబంధించిన వారితో మాట్లాడి కోట్లు తెచ్చుకున్నారు. ఈ ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేదా అని అడుగుతున్నాను. రెండు సంవత్సరాలు అయింది విజయవాడ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీ ఏర్పాటు చేసి. కేంద్ర సంతో మాట్లాడి స్టేటు గవర్నమెంటు నెహ్రూరిటీగా వుండి విజయవాడ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీకి కనీసం నాలుగు కోట్లు శాంక్షన్ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

12-30 p.m. ఈ సమాసింగు విషయం చూస్తే 25, 694 యిండ్లు కట్టామన్నారు. ఎవరైతే నివసించాలని కోరుకుంటున్నారో ఆ కట్టిన యిండ్లలో వారు కాపురాలు చేయడం లేదు. కృష్ణా జిల్లాలో కొన్ని యిండ్లు చూశాము. ఎవరు వుండడం లేదు. క్రింద గగ్గినైట్ రాయితో కట్టిన పైన ఆకులు పెట్టారు, ఆ ఆకులు గాలికి తేచిపోతున్నాయి. నల్లగొండ జిల్లా అట్లాగే వుంది. క్రింద గగ్గినైట్ పైన కాటాకులు కప్పి వున్నాయి, ఎవరు లేరు. ఇంకొక వేయి రూపాయలు ఖర్చు అయినా ప్రజలకు నివాసయోగ్యంగా వుండేట్లు కట్టించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వేను మంత్రీగారికి మనవి చేసేది, ప్రత్యేకంగా ఎక్కడెక్కడైతే పెద్ద పెద్ద వర్షములు వున్నవో—ఎవి పట్టాణాలు కాని, పంచాయతీలు గాని—ఆ యిండ్ల స్ట్రీట్ ప్రైవేటు కానివ్వండి, వర్లిక్ సెక్టారులో కానివ్వండి—వాటిలో పని చేసే కార్మికులకు కావలసిన యిండ్లు నిర్మించేదానికి చర్య తీసుకోవాలి. వారికి వస్తున్న లాభాల నుండి యిండ్లు కట్టించాలని కోరుతున్నాను. ఉయ్యూరు మగరు ఫ్యాక్టరీ క్రింద 20 ఏండ్ల నుండి లేబరు కాలనీ వుంది. 20 ఎకరాల భూమి వుంది. సంవత్సరానికి నాలుగు కోట్ల రూపాయల భాగం సాపాదిస్తున్నది. ప్రభుత్వానికి యిన్కం టాక్స్ వస్తున్నది. Kindly you make them spend a part of their profit for the construction of houses for their own industrial labour by which pressure on the housing in the concerned areas will be reduced.

శ్రీ కె. వి. పతి :—అధ్యక్షా, పైట్స్ అండ్ సర్వీసెస్ క్రింద ఒడుగు వర్గాలకు యిండ్లు కట్టడామనే పథకాన్ని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో చేపట్టినందుకు అభినందిస్తున్నాను. స్థల కేటాయింపులలో అవసరమైన నిధులు ఏర్పాటు చేయడంలో ప్రభుత్వం చూరవ చూపడం లేదని తొందరగా నిధులు ఏర్పాటు చేయాలని జిల్లా కేంద్రాల్లో ఎక్కవ ప్రెజ్చర్ పెండింగ్ లో వున్నవి, వాటి విషయములో కృద్ధ తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇండ్లు కట్టడం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం వుండి 200 రూపాయలు పనికి అవారం పథకముక్రింద భాగ్యం

యిచ్చే ఏర్పాటు చేశారు. దాని ప్రకారం కొన్ని యిండ్లు కట్టారు. మిగతావి కట్టే ఏర్పాటు చేస్తూ వుంటే కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి యివ్వడానికి లేదని ఆదేశాలు వచ్చాయన్నారు. ఆ రెండు వందల రూపాయలు యివ్వకపోతే నాలుగు వందల రూపాయల స్కిము జరవడానికి వీలుండదు. కాని బడ్జెటులో వుండన్నారు, అర్థం కావడం లేదు. జిల్లా కేంద్రాల్లో అడిగితే రెండు వందల రూపాయల ధాన్యం లేదు, నగదు మాత్రం యిస్తారని ఆదేశాలు వచ్చాయని చెబుతున్నారు. అందరు అయోమయ పరిస్థితిలో వున్నారు. దాని విషయము ప్రభుత్వం క్లారిఫై చేయాలి. బడుగు వర్గాలకొరకే కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు వుంది. కాబట్టి ఆ కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు క్రింద పనికి ఆహారం పథకాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి, రెండు వందల రూపాయలు వుచితంగా యిచ్చి అయినా చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నచ్చ చెప్పాలి.

ఇక రూరల్ డెవలప్ మెంటు. ఈ కాఖ చాలా మంచి కార్యదర్శుల క్రింద వుండడం వల్ల కేంద్రానికి అన్నీ సవివరంగా చెప్పి నచ్చ చెప్పే పరిస్థితి లేదు. అందుకని ఒకే కాఖాధిపతిని ఏర్పాటు చేసి తద్వారా గ్రామీణాభివృద్ధి పథకాలు చేపట్టేట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇటీవల కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి రూరల్ డెవలప్ మెంటు కాఖకు సంబంధించిన అధికార్లు వచ్చినప్పుడు ఏ విషయం గురించి ఏ కాఖ కార్యదర్శితో మాట్లాడాలో, ఏ విధంగా తెలుసుకో వాలో అర్థం కాక ఇబ్బందుల పాలు అయినారు. అందుకని ఒకే కాఖ క్రింద యీ రూరల్ డెవలప్ మెంటును ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. పనికి ఆహారం పథకం క్రింద యితరవరకు ఏర్పాటు చేసినటువంటి కార్యక్రమాలలో కొత్తవి తీసుకోవడాడు పాతవే చేయాలని జి. ఓ. యిస్యూ చేశారు. పైడి శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినట్లు కొత్త గాచేపట్టిన జూనియర్ కళాశాలల భవనాలకు ఎస్టిమేటు వేయడంలో ఆర్ అండ్ బి సహకారం లేనందున అవి ఏర్పాటు చేయలేక పోయాము. అట్లాగే సమితి భవనాల నిర్మాణం ఆగిపోయింది. అందుకని పనికి ఆహారం విషయములో పెట్టిన ఆంక్షను తీసివేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్ అండ్ బి అయినా ఎస్టిమేటు తయారు చేయాలి లేకపోతే జిల్లాపరిషత్తు అయినా తయారు చేయాలి. తొందరగా భవనాల వసతి ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. పనికి ఆహారం పథకం క్రింద మనకు అవసరమైన జిల్లావారీ టీటాయింపులు చేసి, సమితివారీ టీటాయింపులు చేసి వాటిద్వారా జరిగే ఏర్పాటు చేయాలి. కలక్టర్లకు యిచ్చామంటే వారికి పని భారం ఎక్కువగా వుంటుంది, విరామం వుండదు. యుటిలైజేషను సర్టిఫికేటు కావాలన్నా మరొకటి కావాలన్నా అలస్థ్యం జరుగుతున్నది. అందుకని పని తొందరగా సాగాలంటే అయో సమితులకు టీటాయింపులు చేయాలి. కలక్టర్లకు యిస్తే పని తొందరగా జరుగదు. మనం అనుకున్న నిర్మాణాత్మకమైన కార్యక్రమం చెరవేరదు, ఇక యీ కార్యక్రమాలు కొనసాగించడానికి అవసరమైన సీమెంటు గురించి ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదు. జిల్లా పరిషత్తులకు గాని సమితులకు గాని సీమెంటు నష్టయి చేయనిదే భవనాలు కట్టే దానికి లేదు. ప్రభుత్వం వాటికి

సప్లయ చేయాలి. పనికి ఆహారం వళకం క్రింద ప్రత్యేకంగా యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక జీపుల, పెట్రోలు ఖర్చును యీ పంచాయతీ సమితులు భరించలేనటువంటి పరిస్థితిలో వున్నాయి. ఏ కాలములోనో యిచ్చిన జీపులు వున్నవి, వాటికి ఎప్పుడూ రిపేర్లు వస్తున్నాయి. అందుకని పంచాయతీల జనరల్ ఫండు నుండి డిజిల్ యింజన్ల జీపు కార్లు మంజూరు చేయాలని గత బడ్జెట్ సమావేశములో కోరాను, కాని దాని గురించి చర్య తీసుకోలేదు. దాని మీద చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

పోతే పట్టణ పాఠశాలలో బాలవాడీలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. పత్రే పాఠశాలములో చేయడం లేదు. ఎ తో మంచి కూలి చేసుకునే వ్యవసాయ కూలీల మరి సన్నకారు రైతుల బిడ్డలు అభివృద్ధి కావలసి వుంది కాని ఏ మాత్రం జాగ్రత్త చూపించే పరిస్థితి లేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో గ్రామాలలో తప్పని సరిగా బాలవాడీలు పెట్టాలని, పట్టణ పాఠశాలలో పెట్టినంత మాత్రాన ప్రజల అవసరాలు తీరవని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో తప్పకుండా పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక బోరింగు బావులు వేస్తున్నారు. కాని వేసేప్పుడు గట్టి నేలవరకు కేకింగు పైపులు వేయనందున వేసిన బోరింగు బావులు పూడిపోతున్నాయి. అవి వేసేప్పుడు తనిఖీ చేసి గట్టి ప్రాంతము మేరకు ఆ పైపులు వేసి అవి పూడి పోకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. జిల్లాలో ఏ డడానికి రిగ్స్ ను తెచ్చారు. కాని వాటికి సంబంధించిన డిజిల్, పెట్రోలు పేమెంటు జరుగలేదు. వైదరాబాదు నుంచి డిజిల్ తీసుకపోయే అవసరం ఏర్పడుతున్నది.

అందుచేత వారికి ఎక్కువగా డిజిల్ సప్లయ చేయాలి. ఇప్పుడు కరువు పరిస్థితి ఏర్పడిన సమయంలో మంచినిటి ఎక్కడి లేకుండా చేయకానికి బోర్ వెల్స్ వేసి వాటికి డిజిల్ సరఫరా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. పి. డబ్ల్యు. డి. స్కిములకు కావలసినటువంటి సిమెంటు, స్టీలు మొదలైన వస్తువులను వెంటనే సరఫరా చేయాలి. ఈనాడు పి. డబ్ల్యు. డి. పనలు ఎన్నో ఆగిపోయి ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం వాటిని వెంటనే సప్లయ చేసి ఆ కార్యక్రమాలు జరిగేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు ఎన్నికల గురించి చెప్పారు. అటు ప్రతి పక్షాల వారు కాని ఇటు ప్రజలు కాని, ప్రభుత్వం కాని ఎన్నికలు కావాలని అంటున్నారు. కాని కొంతమంది కోర్టులకు వెళ్ళి కోర్టులలో కేసులు వేయడం వల్ల ప్రభుత్వం ముందుకు పోయి ఎన్నికలు జరుపడానికి ఇబ్బందిగా ఉంది, కాని ఇక్కడ ఎన్నికలు జరిపేదానిలో ఎవరూ వెనుకంజ వేయడం లేదు. ఎన్నికలలో ఎంత ముందుకు పోయినా విలువైన పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కనుక ఈ ప్రభుత్వం గురించి ఎవరూ ఆపోహ పడకూడదని మనవిచేస్తూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

12-40 p.m.

శ్రీ ద్రోణరాజు సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రధానమైన డిమాండుల మీద మనం చర్చ జరుపుతున్నాము, అందులో పురపాలక సంఘాలు,

నగరాభివృద్ధి సంస్థలకు సంబంధించినటువంటి వివరణాత్మకమైన పట్టిక చూసిన తరువాత కొంత ఆశాజనకంగా ఉన్నప్పటికీ ఇవి ఆచరణలో ఎంతవరకు అమలు జరుగుతున్నాయని చూసినప్పుడు నిరాశ కలుగకతప్పదని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రధానంగా విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, ప్రైదరాజాద్ నగరాలయొక్క నగరాభివృద్ధి సంస్థలకు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు దీనికి ప్రభుత్వవరంగా మూల్యం అంటూ ఏమీ లేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఎంతో పెరుగుతున్నటువంటి జనాభాతో బాటు వారికి అవసరమైన కనీస సౌకర్యాలను చేకూర్చవలసిన బాధ్యత ఈ సంస్థల మీద ఉంది. అంతేకాదు ఈ మహత్తరమైన నగరాలను ఒక ప్రతిబద్ధమైన పద్ధతులలో అభివృద్ధి చేయడానికి అన్ని శాఖలను సమన్వయపరచే బాధ్యత ఈ సంస్థలమీద ఉంది. అందుచేత దీనికి ప్రత్యేకంగా కొంత మూల్యం ఇచ్చి దానితోబాటు మిగిలిన సంస్థల తాలూకు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేసే ఒక క్రమ పద్ధతిలో ఈ పట్టణాలను అభివృద్ధి చేయలేకపోతే ఈ సంస్థల తాలూకు ప్రధానమైనటువంటి లక్ష్యానికి విఘాతం కలుగుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కేవలం భూములు కొనడం, ఇళ్ల స్థలాలు మంజూరు చేయడం అనే పద్ధతిమీద ఆధారపడితే ఇది కేవలం వ్యాపారపరమైనదిగా మారుతుంది. ఈనాడు విశాఖపట్టణంలో 6½ లక్షల జనాభా ఉంది. అందులో దాదాపు 4 లక్షల జనాభా మురికి వాడలలో నివసిస్తున్నారు అని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. విశాఖపట్టణంలో 125 మురికి వాడలలో నివస్తున్న ప్రజలకు కనీస సౌకర్యాలు మనం చేకూర్చవలసి ఉంటుంది. వారికి రహదారి సౌకర్యం కాని విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం కాని డ్రైయింగ్ సౌకర్యం కాని, నివసించడానికి చిన్నచిన్న గృహాల నిర్మాణ కార్యక్రమం కాని మనం ప్రారంభించవలసి ఉంటుంది. ఇప్పటికే విశాఖపట్టణంలో 6 వేల గృహాల నిర్మాణం ప్రారంభమైనాయి. వాటితోబాటు మిగిలిన ప్రాంతాలలో కూడా ఈ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమాలు అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వ వరంగా ఆర్థిక సహాయం అందజేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఈ గృహ నిర్మాణ కార్యక్రమానికి ప్రధానంగా ఆర్థిక సహాయం చేసినటువంటి సంస్థ ఢిల్లీలో ఉన్న హడ్కో సంస్థ. వారికి కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. ఆ నిబంధనలను తొలగించడానికి వారు ముందుకు రావడం లేదు. ఇన్ని గణాంక స్థలములో మాత్రమే కట్టలి. అంటున్నారు. స్థలం ఎక్కువ ఉండి సామాన్యమైన గృహం కట్టుకొనడానికి వారు అనుమతి ఇవ్వడం లేదు. ఆర్థికమైన అడ్డంకులవల్ల మనం ముందుకు పోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ పట్టణాలలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం తాలూకు భూములను ఈ నగరాభివృద్ధి సంస్థలకు అప్పగించకపోతే ఇవి ఆక్రమించి ఎదుగుబోదుగు లేనటువంటి పద్ధతులలో, ఒక అంధవికారమైన పద్ధతులలో పూరి గుడిసెలు వెలిసే ప్రమాదం కూడా ఏర్పడింది. ఈజేక్ విజయవాడ, విశాఖపట్టణాలలో ప్రకృతి శోభాయమానంగా ఉండవలసినటువంటి కొండలు ఎంతో దుర్గంధపూరితంగా ఉన్నాయి. సామాన్య ప్రజల తాలూకు నిలయాలుగా ఉండి ఎప్పుడు ఏ ప్రమాదం వారికి సంభవిస్తుందో తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాబట్టి వీరందరినీ ఒక ప్రశాంతమైన స్థలానికి, వారికి రక్షణ కల్పించేటటువంటి విధంగా గృహ నిర్మాణం

కార్యక్రమం తలపెట్టవలసి ఉంటుంది. దానికి తగినటువంటి నిధులు మంజూరు చేయాలని తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మునిచేస్తున్నాను. ఈవేళ పురపాలక శాఖను నిర్వహిస్తున్న మంత్రిగారు మేయరుగా పని చేశారు. నగరాభివృద్ధి సంస్థ అధ్యక్షులుగా పని చేశారు. వారికి ఎంతో అపారమైన అనుభవం ఉంది. విశాఖపట్టణం పురపాలక సంఘాన్ని ఇటీవల కార్పొరేషను స్థాయికి పెంచారు. అందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. ఈనాడు మన రాష్ట్రానికే కాదు భారతదేశంలో పారిశ్రామిక నగరంగా ఉంటున్న విశాఖపట్టణ నగరాన్ని సుందర నగరంగా తీర్చిదిద్దవలసిన గురుతర బాధ్యత మనందరిమీద ఉంది. అక్కడ పురపాలక సంఘాన్ని నగర పాలక స్థాయికి పెంచినప్పుడు, జనాభా కూడా పెరిగినప్పుడు దానికి తగిన సిబ్బందిని పెంచవలసి ఉంది. 1947లో ఉన్న స్కూలు వెంజర్ను 1980లో కూడా ఉన్నారు. వారిని పెంచకపోతే ప్రజల అవసరాలను తీర్చలేనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. దాదాపు 47 చదరపు మైళ్ళు కలిగినటువంటి విశాఖపట్టణం నగరంలో ఎంతమంది సిబ్బంది ఉన్నారని ఆలోచిస్తే దానికి తగినటువంటి పద్ధతులలో సిబ్బందిని మనం మంజూరు చేయవలసి ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు హరిజనులకు, గిరిజనులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు, కొంత శాతం కేటాయిస్తున్నారు. స్త్రీలకు, శిశు సంరక్షణకు ఇంకా ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈవేళ పట్టణాలలో పేప్ మెంట్యూమీద విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నటువంటి పిల్లల తాలూకు భవితవ్యాన్ని భద్రపరచవలసిన బాధ్యత మనందరిమీద ఉంది. వారు పెరుగుతూ విజ్ఞానానికి నోచుకోలేకపోతే ఈ దేశంలో కేబులు కొట్టేవారుగా తయారై ఈ దేశం తాలూకు సంపదను కొల్లగొట్టడానికి ఉపయోగపడతారు తప్ప ఈ దేశ భవితవ్యాన్ని భద్రపరచడానికి ఉపయోగ పడరు. కాబట్టి వారి జీవితాలను మలచడానికి కొంత నిధులు మంజూరు చేయవలసి ఉంటుంది. వారికి బాలవిహారాలను విరివిగా నిర్మించవలసి ఉంటుంది. వారికి విద్యావకాశాలను పెంపొందించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. అంతర్జాతీయ బాలల సంవత్సరం సందర్భంగా 5% పెంచారు. దానిని శాశ్వతంగా పెంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు అర్బన్ లాండు సీలింగు ఉంది. ఇది విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, హైదరాబాద్ నగరాలను అభివృద్ధి చేయడానికి కొంత అడ్డంకిగా ఉంది. దీనిని ఎగ్జంప్టుచేసి ఈ భూములను నగరాభివృద్ధి సంస్థలు ప్యాదీనం చేసుకొనడానికి ప్రభుత్వం చట్టబద్ధమైన అవకాశాలను కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక పురపాలక సంఘాలలో భీముని పట్నం చాలా చారిత్రాత్మకమైనటువంటిది. పురాతనమైనటువంటిది. ఇక్కడ నేను ఒక విషయం చెప్పాలి. ఇది ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటి పురపాలక సంఘం. అది శతజయంతి ఉత్సవాలను కూడా జరుపుకున్నది. ఈసారి ఇది చిన్న గ్రామ పంచాయతీ కన్నా పీన పద్ధతులలో ఉంది. అక్కడ మంచినీటి కార్యక్రమం విధులు లేవి కారణంగా అగిపోయింది. అటువంటి మంచినీటిపాతాళాలను అర్థికంగా పటిష్ఠం చేయడానికి ప్రభుత్వవరంగా

పూనుకోవాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అన్నింటికీమించి ఈనాడు గ్రామీణప్రజల తాలూకు ఆర్థిక, సాంఘిక, సామాజిక పరిస్థితులను మెరుగు పరచేటటువంటిది పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ. ఇప్పుడేవిన్నాము. ప్రతిపక్షాల సభ్యులుఆవేళతో పంచాయతీ ఎన్నికల గురించి మాట్లాడారు ఈ విషయంలో స్పష్టంగా మనవి చేయక తప్పదు. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారి నుంచి సామాన్య ప్రజల వరకు ఎన్నికలు జరగాలని కోరుకుంటున్న విషయాన్ని మనం వదే పదే చెబుతున్నాము. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో కాని ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రకటనలో కాని పంచాయతీ రాజ్ కాభిమాన్యాల డిమాండు ప్రసంగంలో కాని స్పష్టంగా చెప్పారు. ఎన్నికలు జరపాలని స్పష్టంగా చెప్పారు. నివాదాలు వారివి. విధానాలు మనవి, ఆక్రందాలు వారివి, ఆదర్శాలు మనవి. అందుచేత ఎన్నికలు జరిపించడంలో ఏ ఒక్కరికీ సందేహం లేదు. ప్రతిపక్ష నాయకులతో నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు సంభాషించినట్లు ఈ వేళ ప్రతికలలో చూసాము. పంచాయతీ ఎన్నికలే కాదు, పురపాలక సంఘ ఎన్నికలే కాదు-ఇవి ఎన్నాళ్లనుంచో నిర్ణీతమైపోయి, నిస్సార్థమైపోయినట్లువంటి ఈ ప్రజా సంస్థలను పునరుజ్జీవి ప చేయడానికి చేసినట్లువంటి ప్రయత్నం ఏదైనా ఉంటే అది ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రమే చేసినదని నేను ఈవేళ సగర్వంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి న్యాయకాన్త్రు పరమైన చిక్కులు, కొన్ని అడ్డంకులు ఉన్నాయనుకున్నప్పుడు వాటిని ఎట్లాగ అధిగమించాలి. ఈ ఎన్నికలు ఎట్లాగ జరుపాలి అనేది ఈనాడు ఈ ప్రభుత్వం తాలూకు ధ్యేయం. అంతేగాని సంజయ్ గాంధీగారో, ఇంకొకరో వారి తాలూకు ప్రమేయంతో మాత్రం ఎన్నికలు ఆగడంలేదు, ఆగవు. బాధ్యతకలిగి నటువంటివారు ఆ రకమైనటువంటి ప్రసంగాలు చేయడం మంచిది కాదని, ఆ రకమైనటువంటి అపోహను మా మీద జేయడం మంచిది కాని సవిషయంగా మనవి చేస్తున్నాము. ఎన్నికలను ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న యూజ్ ప్రజలు కోరుకుంటున్నారు. ఇవి జరగాలి. ప్రజాస్వామ్య శక్తులు తిరిగి ప్రజలకు అందుబాటుతో ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఉపాధ్యాయుల తాలూకు దుస్థితి గురించి మనవి చేస్తాను, వీరు ద్వంద్వ పరిపాలనలో ఉన్నారు. ఇటు విద్యా కాళి ఈ ఉపాధ్యాయులు ఎవరి అధీనంలో ఉండాలి? అద్దరికి సంపూర్ణమైన పెత్తనం ఉంది. సాంఘిక సంక్షేమ కాళికు కొంతమంది ఉపాధ్యాయులు ఉన్నారు. ఒక ఆశ్రమ పాఠశాలను ఏర్పాటు చేస్తే ఉపాధ్యాయుడిని విద్యా కాళివారు ఏర్పాటు చేయాలి. నా నియోజక వర్గంలో ఒక సతతస్పరం క్రికం ఒక ఆశ్రమ పాఠశాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఉపాధ్యాయుడు మాత్రం లేడు. 12-50 p.m అందుచేత మన ఆదర్శాలు ఎంత మంచివి అయినా ఆచరణలో అవి జమలు జరగడానికి తగు యంత్రాంగం ఉండాలి. పరిపాలనా యంత్రాంగాన్ని విద్యాదాత్తకంగా పని చేయించగలిగినప్పుడు ఇది ప్రజలకు అందజేయగలుగుతామని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఈలోపాన్ని సరిదిద్దడానికిమనప్రయత్నంచేయగలసిఉంటుంది. ఇకపోతే సమాజ వికాసకార్యక్రమం. ఇప్పుడే గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడారు.

వారిలో నేను సంపూర్ణంగా పీడితమిస్తున్నాను. ఈ దూరత్ డెవలప్ మెంటు అనేది ప్రత్యేకంగా పోకాఖ అనుకూలంగా దానికి ఒక యంత్రాంగాన్ని పెట్టినట్లయితే ప్రయోజనం లేదు. అది గ్రామీణ ప్రజల తాలూకు బాగాగులు, గ్రామీణ అవసరాలను చూసేటటువంటి ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ కేంద్ర గ్రామీణాభివృద్ధి కార్యక్రమం కూడా ఉంచవలసిన అవసరం, అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. కాబట్టి సమగ్రమైన కార్యక్రమాన్ని కేంద్రప్రభుత్వానికి అందించి అందుకు తగిన నిధులను సమకూర్చించి ఈ గ్రామీణాభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు నిర్విరామంగా కృషి చేయవలసిన బాధ్యత ఈ వేళ మన అందరిమీద ఉన్నది సలహా సంఘాలకు సంబంధించి ఒక నివయాన్ని సృష్టించి చెప్పక తప్పదు. సలహా సంఘాలు అన్నారు. అది కాదు అది దానిమీద ఏ విధమైన భావన ఉన్నది అన్నది ఒక దృష్టాంతాన్ని నేను మనవి చేస్తాను ఈ సెలలో వెండుర్తి పంచాయతీ సమితి సలహా సంఘ సమావేశాన్ని బి.డి.ఓ. గారు పర్యాటకులు చేశారు. సమావేశానికి సర్పంచిలు వెళ్ళారు. దానికి ఛైర్మన్ గా నేను కూడా హాజరు అయినాను. బి.డి.ఓ. గారు లేరు. అధికారులు లేరు. అట్లా జరిగితే ప్రజలకు ఎటువంటి అభిప్రాయం కలుగుతుందో అలోచనం. అక్కడ ఉన్న అధికారుల మనస్తత్వాన్ని లేక వారికి ఈ కార్యక్రమం మీద ఉన్న ఒక రకమైన హేయభావానికి ఇది నిదర్శనం. ఇది ప్రత్యేకంగా అక్కడ ఉన్నటువంటి పంచాయతీరాజ్ కాభామాత్యుల దృష్టి తీసుకువస్తున్నాను. ఇటువంటి విషయాలు ఇక భవిష్యత్తులో జరగకుండా ఉండటాన్ని, ప్రజల తాలూకు సమస్యలను చర్చించే ఈ సలహా సంఘాలకు ఒక ప్రతిపత్తిని ఒక ప్రాధాన్యతని ఇవ్వవలసిందిగా నేను అభ్యర్థిస్తున్నాను, పోతే ఒక విషయాన్ని చెబుతాను. మంచి నీళ్ళ కరువు, ఇది అందరిని కలవరపెడుతున్న ప్రధానమైన సమస్య. ముఖ్యముగా విశాఖపట్టణం పరిసర ప్రాంతాలు దృష్టిలో ఉంచుకుంటే ఈ వేళ హిందూ పేషరులో చూశారు. అనేక ప్రాంతాలలో మంచినీళ్ళు లేవు. ఈ కొరతను నివారించడానికి మనం సత్వరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. హిందువులు వేస్తున్నారు, చాల గందరగోళ పరిస్థితి సృష్టిస్తున్నారు. మన జియాలజిస్టులు మొదట అక్కడ బోరు వడుతుందో వారు చెప్పాలి. వారు పాయింటు ఫిక్సు చేసిన తరువాత అసిస్టెంట్ ఇంజనీరు రావాలి. ఆయన పాయింటు తనిఖీచేస్తారు. నిరువాత వేయడానికి రావాలి. రిగ్గు వేసినతను కూడా గొట్టాలు బిగిస్తాడు. తలకాయలు బిగించకుండా పోతాడు. అతని దగ్గరకు వెళ్ళాలి. దానికోసం. అది ఏదో మిలటరీలో శవాలు మోసే పరిస్థితిగా మారిపోయింది. అక్కడ డాక్టర్లు రోగిని చూస్తాడు. చనిపోతాడని అనుకున్నవాడి మెడలో బిళ్ల కడతాడు. అతనిని వాళ్ళు వచ్చి మోసుకుపోతారు. అతను బ్రితికి ఉన్నారేననిపోయినట్లు అట ఎందుకంటే అతని మెడలో బిళ్ల ఉంది కాబట్టి. ఆ రకంగానే గొట్టాలు వేసిన చోట బోరు వేసినట్లు చూసుకుంటే ప్రజలకు మాత్రం మంచినీళ్ళు లేవు. ఆ రకమైన లోపాలు జరగకుండా సమగ్రమైన పద్ధతిలో మనం ఖర్చు పెట్టే ప్రతి సమయానైనా ప్రజలకు సద్వినియోగం అయ్యేటటువంటి పద్ధతిలో దానిని రూపొందించాలి.

దించాలని చెప్పి నేను మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ మీరు ప్రవేశపెట్టినటువంటి డిమాండును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గుత్తి):— అధ్యక్షా, ఈనాడు ముఖ్యంగా 5 డిమాండ్లు ప్రవేశపెట్టినారు. చాలా ముఖ్యమైనవి. చాలా యోచన చేయవలసిన సమస్యలు ఈ డిమాండ్లు ఒకసారి పరిశీలించినట్లయితే ఇందులో ఎన్నో అభివృద్ధి కరమైన పోలిసీలు స్కీములు కేటాయించ బడినవి, ఏర్పాటు చేయబడినవి. ఈ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ విషయంలో సరోజినీ పుల్లారెడ్డిగారికిచాలా అనుభవం ఉంది. మేయరుగూ కూడా చేశారు. వారికి నేను కొన్ని అభిప్రాయాలు తెల్పదలచు కున్నాను. రాయలసీమ గురించి మేము చాలా అగమ్యగోచరమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాము. హైదరాబాదులో అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అధారిటీ ఉన్నది, విశాఖపట్టణంలో ఒకటి ఉన్నది. తరువాత విజయవాడ, గుంటూరు, తెనాలి పట్టణాలు కలిసి ఒక అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అధారిటీ ఉన్నది. అట్లా ఒక పేరు పెట్టినట్లయితే ఒక డెవలప్ మెంటు ఏర్పడితే ఏర్పడుతుంది. కాని రాయలసీమలో ఉన్నటువంటి 5 జిల్లాలకు ఏ డెవలప్ మెంటు లేదు. ఏ అధారిటీ దుక. మరి మీరు ఎందుకు మర్చిపోతున్నారో మా రాయలసీమ ఏమి పాఠము చేసుకున్నదో అర్థం కావడం లేదు. ముఖ్యంగా అన్ని జిల్లాల వారు మా రాయలసీమ పైన అభిమానం చూపించి పైకి తీసుకురాక పోయినట్లయితే చాలా అధోగతిపాలు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. రాయలసీమ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అధారిటీ అని పెట్టి కర్నూలు, కడప, అనంతపూరు, చిత్తూరు ఈ నాలుగు జిల్లాలు ఏ రచిపో కూడదని మనవి చేస్తున్నాను. కర్నూలు ముఖ్యంగా మనకు పాత రాజధాని. పూర్వం కూడా కందెనవోలు అని చెప్పి రాజులు అక్కడ నిలిచి ఇతర దేశాలకు పోయేవారట. టంగుటూరు ప్రకాశంగారి దయవల్ల అది మనకు ఆంధ్రరాష్ట్ర మునకు అప్పుడు రాజధాని అయినది. అయినప్పటికీ ఈ నాటివరకు కర్నూలుకి ద్రయనేజి సిస్టమ్ లేదు. దోమలకెడద, ఆ కర్నూలు పట్టణాన్ని ఒక విధమైన స్థాయికి తీసుకువచ్చేందుకు అర్బన్ డెవలప్ మెంటు పెట్టినట్లయితే కాగుంటుంది. ఒకప్పుడు అక్కడ మనం రాజ్యం ఏలినాము. రాజధాని అనుకున్నాము, కాలు పెట్టినాము. పాత ఒక రోత క్రొత్త ఒక వింత అన్నట్లు కాకుండా పాత రాజధాని పైకి తీసుకురావాలని. ద్రయనేజి సిస్టమ్ మిగతా డెవలప్ మెంటు ఏర్పడితే తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఈ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అధారిటీ ఎక్కడైతే ఉన్నదో అక్కడే గృహనిర్మాణము అక్కడే రోడ్లు పనులు అన్ని జరుగుతున్నాయి. అటువంటివి అన్ని మాకు కూడా కావాలి. మేము చాలా దీనమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాము కాబట్టి అమ్మగారిని తప్పకుండా దీనిని గురించి యోచన చేసి రాయలసీమపై అభిమానం చూపించమని కోరుతున్నాను. తరువాత ఎవరైనా ఏదైనా ఒక ఇల్లు కట్టుకోవాలి అంటే డైరెక్టర్ ఆఫ్ హౌసుప్లానింగు అని ఒకటి ఉంది. ఎవరైనా ఒక ఇల్లు కట్టించాలి అంటే ఆయన యొక్క ఆదర్శు రావాలి. అది ఒక బాటిల్ నెక్ లాగా తయారయిపోయింది. ఏ ఇల్లు కట్టినా ఏ ప్లాను వేసినా ఆ పేషరు మైదరాబాదు రావాలి. డైరెక్టర్ ఆఫ్ హౌస్ ప్లానింగు ఆఫీసులో

తిరిగి తిరిగి ర్, రి పళ్ళు ఇల్లు కట్టలేని పరిస్థితి ఉంది, ఈ రెడ్ టేపిజమ్ పోవాలి. కాబట్టి ఒక రీజన్ రై రెక్టరుని పెట్టి ఎక్కడిక్కడే సలహాలు ఇచ్చి గృహ నిర్మాణం జరిగేదానికి సహాయపడితే బాగుంటుంది. నేను ఒక్కొక్క ఉదాహరణ చెప్పినట్లయితే చాల విచారకరంగా ఉంటుంది. హిందూపూర్ లో ఇల్లు కట్టాలను కొని గోడ కట్టవలసిన ఒక వ్యక్తి సుమారు ర్, రి పళ్ళు బాధపడ్డాడు. రై రెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగుతో మీకు బాగా తెలుసు. మంతులు కానప్పుడు మనం అంతా బాధపడినాము ఈ రై రెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగు విధానంలో ముళ్ళ కంవలూ తయారయింది. మీరు శ్రద్ధ వహించి దీనిలో ఏదైనా ఎడ్యునిస్ట్రీటిస్ రిఫారమ్ తీసుకవచ్చి రై రెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ ప్లానింగు చేతిలోనుంచి దీనిని తప్పించి ఇంక ఏదైనా సులభమైన పద్ధతి పెడితే బాగుంటుంది. ర్ అనుగులు వదలాలి 7 అడుగులు వదలాలి అంటాడు. దీనిని కొంతవరకు రిఫారమ్ చేయకపోతే గృహనిర్మాణం కుంటుపడుతుంది.

తరువాత స్పెషల్ నూట్రీషన్ పోగ్రాము అని స్లమ్ పరియార్చికి ఒక చార్టు ఉంది. ఇందులో విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, ఏలూరు, మచిలీపట్టణం, తెనాలి, ఈ విధంగా ఎన్నో పేర్లు వాగ్గారు. కాని రాయలసీమలో ముఖ్యంగా ఒక లక్ష జనాభా కలిగినటువంటి గుంతకల్లు మున్సిపాలిటీ అని ఒకటి ఉన్నది. అందులో స్లమ్ పరియార్ చాలా ఉన్నాయి. నూట్రీషన్ పోగ్రాములు చాల అమలు జరపవలసినటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. నేను మున్సిపల్ మినిష్టరు గారిని ఒకసారి రాయలసీమ వందర్శించి అక్కడ పట్టణాలను చూసి వాటికి తగిన సహాయము చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ స్పెషల్ నూట్రీషన్ పోగ్రాము తప్పకుండా గుంతకల్లు పట్టణానికి అమలు పరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పబ్లిక్ హెల్తు విషయంలో మునిసిపాలిటీస్ ఆధ్వర్యంలో ఉన్న హాస్పటల్సులో డాక్టర్లు లేరు. డాక్టర్లు ఉన్నచోట మందులు లేవు. హాస్పటల్సు చాల అధ్వాన్న స్థితిలో ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో జాగ్రత్త వహించి మందులు, డాక్టర్లు సక్రమంగా ఉండేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

1-00 p. m. వాటర్, ఎయిల్ పొల్యూషన్ విషయంలో ఈసభలో కొన్ని ప్రశ్నలు వచ్చాయి. వాటి విషయం శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం వచ్చింది. వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకోకపోతే జాండిస్ వంటి జబ్బులు వచ్చే ప్రమాదం ఉంది. వైపు లైన్సు దగ్గరనే మురికి కాబ్బలు కూడా ఉంటున్నాయి. అవి పగలితే ప్రమాదం వస్తుంది. అవి దూరంగా పెట్టకపోతే చాలా ప్రమాదం వస్తుంది. అందువల్ల మురికి కాల్వల దగ్గరగా వైపు లైన్సు వేయకుండా దూరంగా వేయాలని కోరు తున్నాను. కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంటు, పంచాయితీరాజ్ విషయంలో మంత్రి బాగారెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాను. రాయలసీమలో కొన్ని గ్రామాలలో రోడ్లు లేనిచోట్ల, ఎలాంటి పుంతలు, చారులు లేనిచోట్ల పుడే ఫర్ వర్క్ క్రింద రోడ్లు వేశాము. మా సమితిలో 291 కార్యక్రమాలు చేపట్టాము. కొన్ని లక్షల రూపాయల ఖర్చు చేసి పనులు చేపట్టాము. కానీ కొన్ని పనులు ఇప్పుడు కుంటు పడ్డాయి, గ్రామాలలోను, సమితిలోను చేపట్టిన కార్యక్రమాలకు 800 టన్నుల

ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ఇస్తేగానీ పనిజరగదు. మా మీద నమ్మకంతో భవనాలు కట్ట, రోడ్లు వేసి, ఇతర నిర్మాణ పనులు ముమ్మరంగా చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు అవి అన్నీ పూర్తి చేయడానికి 300 టన్నుల ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ఇస్తేగానీ సరిపోదు. ఇంకా చేపట్టవలసిన వాటికి 500 టన్నుల ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ కావాలి. ఇదివరకు బాగారెడ్డిగారు ఈ స్కీము విషయం స్వయంగా పరిశీలించి ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ పంపకం శ్రద్ధగా చేశారు. ఇంతవరకు బాగానే జరిగాయి. కానీ ఇప్పుడు ఒక పొరకాటు జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఈ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ కలెక్టర్లకు ఇవ్వడం, వారు బి.డి.ఒ లకు అప్పగించడం జరుగుతున్నది. అందువల్ల ఇప్పుడు కార్యక్రమాలన్నీ కుంటుపడ్డాయి. కాబట్టి ఇదివరకు జరిగిన పద్ధతిలో ఎమ్.ఎల్.ఏ.ల ద్వారా, మంత్రుల ద్వారా జరిగితే బాగుంటుంది కలెక్టర్లు, బి.డి.ఎల్.ల ద్వారా జరిగితే బ్యూరోక్రసీలో పనులు ఎలా జరుగుతాయో మనం చూశాం అందువల్ల అటువంటి పరిస్థితి దీని విషయంలో రాకుండా చూడడం అవసరం. ప్రజాస్వామం బాగుపడాలంటే, ఈ స్కీముకు అధోగతి పట్టకుండా ఉండాలంటే, ఈ కార్యక్రమాలన్నీ సక్రమంగా జరగాలంటే, ఈ ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ కలెక్టర్లు పంపకం చేయకుండా, లోగడ జరిగినట్లుగానే చేయాలని కోరుతున్నాను. కలెక్టర్లకు ఇస్తే మాకు ఏమి చేయడానికి వీలుకాదు. కొంత చేశాక, ఇప్పుడు మమ్మల్ని కలెక్టర్లకు ఆహుతి చేయకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను. గామీ పంచాయితీలలో, సమితిలలో ఎమ్.ఎల్.ఏ.లకు అవకాశం ఇచ్చినందువల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఎలా చర్యలు తీసుకొనగలుగుతున్నామో అలాగే మునిసిపల్ మంత్రి సరోజినీ పుల్లారెడ్డిగారికి మనవి చేసేది ఏమంటే మున్సిపాలిటీలలో కూడా ఎమ్.ఎల్.ఏలు అధ్యక్షత వహించినట్లయితే అభివృద్ధి కుంటుపడకుండా ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది కనుక ఆ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికలు వాయిదా పడ్డాయి. ఈ విషయంలో ఆలస్యం జరగకుండా చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. మునిసిపాలిటీలు స్పెషల్ ఆఫీసర్ల చేతులలో ఆహుతి కాకుండా ఎమ్.ఎల్.ఏలు అధ్యక్షత వహించే అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఎన్నికల వాయిదా గురించి ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి ఎన్నో వింత వార్తలు వచ్చాయి. హైకోర్టుకు డబ్బు ఇచ్చి పంపించారని, సంజయ్ గాంధీ ఈ ఎన్నికలకు విరుద్ధంగా ఉన్నారని, ఇలా అనేక రకాలుగా అర్థరహితమైన మాటలు చెబుతున్నారు. ఎవరు కూడా రిట్ వేయమని చెప్పరు. మేము గెలవలేమనే భయం మాకు ఉంటేగా. ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర మంత్రులు అందరూ కూడా ధీమాగా ఈ ఎన్నికలు జరగాలనే పోగ్రాము పెట్టారు. ఎన్నికల కొరకు ఇన్ని లక్షల రూపాయలు ప్రావిజన్ పెట్టినట్లు కూడా బడ్జెటులో చెప్పారు. ప్రతిపక్షాలవారే ఇది ఎన్నికలకు సమయం కాదని రోజూ వాదించేవారు. కొన్ని లీగల్ అబ్స్టాక్సుల వాయిదా వేస్తుంటే ఇలాంటి అర్థరహితమైన, నిరాధారమైన మాటలు అనడం సబబుకాదు. నిజానిజాలు వారికి తెలియవా, తెలుసు. అయినా కూడా వారికి రోజూ ఇందిరాగాంధీని సంజయ్ గాంధీని విమర్శించడం తోచదు. సంజయ్ గాంధీ ఆదేశాలు ఇచ్చినట్లు

అది మేము పాటించినట్లు వ్యాఖ్యానించడం అన్యాయం. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల్లో చేస్తున్నందువల్ల అలా చేయడం జరిగింది. మనది ప్రపంచలోకలా అతి గొప్ప ప్రజాస్వామ్య దేశమని చెప్పడానికి ఎలాంటి సందేహం లేదు. మా నాయకులను ఏమన్నా అంటే మేము సహించము.

హౌసింగ్ విషయంలో పేదవారికి ఇళ్ళు కట్టించే విషయంలో మన రాష్ట్రం ఎంతో ముందడుగు వేసిందని చెప్పకతప్పదు. 400 రూపాయలు కేటాయించి నష్టమైన ఇళ్ళ సరిగ్గా కట్టడం లేదన్న సభ్యుల అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

"The assistance to be provided is Rs. 200 by way of cash towards building materials and Rs. 200 as foodgrains towards the labour component. In addition to them, about Rs. 1000 is being provided on each plot for levelling in delta districts and another Rs. 700 for household to provide services."

ఇది అంతా కూడినట్లయితే ఒక్కొక్క గుడిసెకు 190 రూపాయలు ఇచ్చినట్లు అవుతున్నది. అది ఎక్కడ ఇస్తున్నారో తెలియదు. నేను ఈ విషయం మంత్రి రంగారావుగారిని అడిగాను. వారు జవాబు ఇచ్చేప్పుడు ఈ మొత్తాన్ని పెంచుతున్నట్లు తెలిపితే సంతోషిస్తాము. ఈ 400 రూపాయలతో ఇళ్ళు కట్టడం జరుగుతూ కనీసం 400 రూపాయలు అయినా ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వారు పేర ప్రజలు హరిజనులు, గిరిజనులు. మనం ఇచ్చే ఇళ్ళు వారికి నివాస యోగ్యంగా ఉండాలి. మా సమితిలో కట్టిన ఇళ్ళకు తాటాకులు లేచిపోతే వారు మళ్ళీ వచ్చి పేవ్ మెంట్స్ మీద ఉంటున్నారు. 400 రూపాయల బదులు 600 రూపాయలు అయినా కేటాయించినట్లయితే బాగుంటుంది. మంత్రి రంగారావుగారిని ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమలో హాస్టల్స్ విషయంలో, హౌసింగ్ విషయంలో చాలా పూర్వగా ఉంది. వారు మా జిల్లాకు రాలేదు. వారు మా జిల్లా వచ్చి ఈ సోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్స్ విషయంలో మాకు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

*Sri Samara Simha Reddy (Gadwal) :—Sir, while agreeing with the views expressed by the Hon'ble Members from the Treasury Benches in supporting the Demands presented by the Ministers, I would first take up the Demand of the Panchayat Raj Department.

I congratulate the Hon'ble Minister for his tactful and effective handling of the Panchayat Raj Department, more particularly with regard to the implementation of the Food-for-Work Programme. But there has been certain shortcomings in this also particularly with regard to the allotments for the foodgrains. Now, they are being

Voting of Demands for Grants.

processed through the Collectors. As has been expressed by the other Hon'ble Members if it is to be spent directly by the Samithis, it would be effectively dealt with and people will have lot of hopes of getting the foodgrains. I request the Hon'ble Minister to consider this aspect,

Sir, with regard to Protected Water Supply Schemes, my Constituency, Gagwal is a chronic drought-prone area. But no concrete steps have been taken for providing protected water supply scheme in our Constituency. I request the Hon'ble Minister to consider taking up of the protected water supply schemes in the drought-prone areas.

With regard to reformation of Panchayat Samithis and co-termination with taluks, it has been received very well and welcomed by one and all in the State. The critics of the formation of new Samithis to be co-terminus with taluks have been trying to hot and cold simultaneously. Though they in their heart of hearts very much like it and though it was done with their consensus, they have been criticizing. They must either blow hot or cold, but not both. Taking into consideration the totality of the circumstances, it is a very good move and it is being welcomed by one and all.

With regard to land revenue, it must come under the purview of the Panchayat Raj Bodies. This is also under the consideration of the Government since a long time but no legislation has been made to that effect. Expeditious action has to be taken in this matter.

In regard to Housing Department, Sir, the Hon'ble Minister has given a detailed note with regard to amounts provided for weaker 1-10 p.m. sections for housing schemes. Under his stewardship, the Department has been doing very well. The money allocated to weaker section housing scheme is Rs. 200 by way of cash and Rs. 200 by way of food-grains, which is insufficient for construction programme. I request the Hon'ble Minister to pay the entire amount of Rs. 400 by way of cash or enhance the present cash payment from Rs. 200 to 400 to really help them in construction of a pucca house to the extent possible. This will help the poor people.

With regard to handloom weavers, about 5 years before, there was a proposal before the Government that the handloom workers must also be treated on par with the industrial labour. If they are to be treated like that, there is a provision for getting a Central Government subsidy of 25% which could be made available for handloom workers also. Hon'ble Minister must consider this aspect. Most of the sarees are being exported to America, U.S.S.R. and England. But the plight of the handloom workers are miserable. Most of them work under Master Weavers. No proper salaries and wages are paid to

them. Some action should be taken in this regard. If they come under the purview of the Labour and Employment Department, 25% Central Government subsidy could be availed of by the handloom workers.

It is a well known fact that most of the Central Government undertakings which are located in our State are not recruiting the local people. The people at the helm of affairs are responsible for this and this has been creating lot of difficulties. With regard to recruitment, it is the unanimous opinion among the people that the people recruited to either the Central Government Undertaking or the State Government Undertaking, they must be from the State and preference must be given to the persons from Andhra Pradesh. The people to man the personnel departments and the establishment departments of the Public Undertakings must be the local people.

With regard to Employment Exchanges, I submit that they are not functioning effectively and mostly they are not following the seniority lists which are before them. They are sending those people who approach them with influence and as per their whims and fancies, they are sending the lists

Sri G. Venkataswamy — That is not correct, Sir. When the Member has collected this information? For the last 1½ years, all the Employment Exchanges are functioning well as per the strict seniorities. There are no complaints. If there is any specific latest information let him furnish the information Sir. I will take action within 24 hours.

Sri Samara Simha Reddy — I will certainly give the information, Sir.

About the allocation of funds for the Repatriates from Burma and other places, I want to say that the Union Government should bear the entire expenditure on them. It may also be beneficial for the State with regard to meeting of the expenditure on refugees. Efforts may also be made for starting some more industries so that the local people may be benefited.

Thank you, Sir.

శ్రీ యస్. యస్. రెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ బర్మా కాండిశీకుల వ్యవహారములో గవర్నమెంటు వారు 2,78,18,000 రూపాయల అప్పులు ఇచ్చారు. ఇంత వరకు ఒక్క రూపాయి కూడా వసూలు చేయలేదు. ఇచ్చిన వారికే అప్పులు ఇస్తున్నారు. దొంగ నర్సిఫి కెట్లు పెట్టుకొని అప్పులు తీసుకుంటున్నారు. మా వికాళ పట్నంలో సోమరిపోతులు, దొంగలు, దోపిడీదారులు తయారవుతున్నారు. వీరిని తయారు చేస్తున్నారు. ఈ రకంగా చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నారు. ఆ ఉద్యోగాలలో రిటర్నెషన్లు అమ్మి

బర్మా కాండిశీకులకే అంటే మిగిలిన వారు చాలా బాధ పడుతున్నారు. ఇది లేకుండా కొంతవరకు మాత్రమే రిజర్వేషను చేయడం మంచిది. భారతదేశం నుంచి మరి ఇతర దేశాలకు ఎవరిని పంపించడం లేదు. శ్రీ లంక నుండి బర్మా నుండి లక్షలాది మందిని-మనము 11 వేల మందిని తీసుకువచ్చాము. ఇది చాలా సిగ్గుచేటు. ఇతర దేశాలనుంచి వచ్చిన వారికి మనము అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము భారతదేశములో-విశాఖపట్టణములో ఉన్న వారికి ఏ మాత్రం సదుపాయం కలుగజేయలేదు వారు చాలా బాధ పడుతున్నారు ఈ విషయంలో మాత్రము చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేయాలి. ఏదయినా డబ్బు రూపంగా కాకుండా-కాండిశీకులంటే నాకు సానుభూతి ఉంది-వారికి ఏదైనా ఇళ్ళు కట్టి ఇచ్చి, భూమి ఇచ్చి ఏదయినా సరయిన పద్ధతిలో చేస్తే బాగుంటుంది. లేకపోతే అది దుర్వినియోగం అవుతుంది. ఇది జాగ్రత్తగా చూడమని కోరుతున్నాను.

కోనేరు రంగారావుగారు ఈ గృహవసతి డిమాండు పెట్టారు. మీరు చూశారో లేదో కాని మొదటి పేజీలో "1977 నుండి 81-82-1979 తేదీ వరకు గల ఏడు సంవత్సరముల కాలంలోను పొందిన ఋణాల వివరాలు..." అన్నారు. 77 నుండి 79కి ఏడు సంవత్సరాలు ఎలా అయిందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. రెండవ పేజీలో 1971 నుండి 81-82-1979 అని మరల ఏడు సంవత్సరాలు అంటున్నారు. మరి వీరి అంకెల గారడీ చూస్తూ ఉంటే వారి గృహాల నిర్మాణంకూడా ఇట్లాగే ఉన్నట్లుగా కనపడుతోంది. మరి రెండున్నర లక్షల ఇళ్ళు అనడం కంటే గుడిసెలు అంటే చాలా బాగుంటుంది. గాలికి ఎగిరిపోయే మేడలు కట్టి వాటిని ఇళ్ళు అనడం ఎందుకు? విశాఖపట్నం హౌసింగు వారు కాలనీలు కడుతున్నారు. అసలు వారి సెనిసిఫికేషన్ 1:10 వేస్తారు. దానిని 1:12, 1:18 వేసి కడుతున్నారు. కట్టిన ఇళ్ళు మురిపాలెంలో అనేక ఇల్లు పగుళ్ళు పడ్డాయి. ఇప్పటికి 418 గృహాలు అక్కడ నిర్మిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ కట్టిన ఇళ్ళు ప్లీలు ప్లాంటు వారికి ఇస్తాము అంటున్నారు. వారికి ప్రత్యేకమైన విధులు ఉన్నాయి. తాత్కాలికంగా కావలసిన వస్తే అక్కడ ఉన్న వారికి అర్థైలకు ఇవ్వండి లేకపోతే స్థానికులు చాలా బాధపడతారు. అక్కడ ఉన్న వారి భూములు స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. వారికి ఒక్కొక్కరికి ఒక ఇల్లు అయినా ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. పై ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన వారికి ఇల్లు కట్టించి ఇస్తున్నారు. విశాఖపట్నంలో సుమారుగా 125 ముఠాకి వాడలువున్నాయి ఆ ముఠాకి వాడలలో 100 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నవి 70 వరకు ఉన్నాయి. వాటిలో ఉన్నవారికి పై కప్పవేసుకోడానికి వీలులేదు. మీరు వైసుంచి వచ్చిన వారికి ఇల్లు కట్టి ఇస్తున్నారే. 100 ఏళ్ళ నుంచి ఉన్న వారికి కమ్మ తీసి బొంగు వేసుకోడానికి వారికి అప్పులు కచ్చే మార్గం కూడా ఎక్కడా లేదు.

దానిని మంత్రి శ్రీ కోనేరు రంగారావుగారు ఆలోచించి వాళ్ళకు కూడా ఇళ్లు కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఈ యాక్టులు చేసినప్పుడు ప్రతిపక్షాలవాళ్ళు హెచ్చరించారు. కోర్టులకు వెళ్ళకుండా చూసుకొమ్మని అప్పుడే చెప్పాం. కాని కోర్టులకు వెళ్ళే యాక్టులు మీరుచేసి

ఎన్నికలు వాయిదా వేయడం మంచిది కాదు. మూడురోజుల క్రితమే చెప్పాం, మీకు దమ్ములుంటే ఎన్నికలు పెట్టమని. మాకు దమ్ములున్నాయి ఎన్నికలు పెడతాం అన్నారు, కాని కోర్టులో స్టే లేకుండానే ఈనాడు ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తున్నారంటే, మీకు చిత్తశుద్ధి ఉందని ఎలా నమ్ముతుంటారు? ఈ ప్రజాస్వామ్యాన్ని చంపివేసారు. ఈ ఇండిరా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఉన్నంత కాలం ఎన్నికలు జరగవని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎప్పుడో జోస్యం చెప్పాను మళ్ళీ ఇది జరుగుతుందని.

Smt. B. Sarojini Pulla Reddy :—She is not a Dictator. She is a committed democrat.

Sri. N. S. N. Reddy :—No. There is no democracy.

(Interruption)

శ్రీ వై. వెంకటాపు (వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి) :—అధ్యక్షా, కోర్టు స్టే లేదు. స్టే లేదు కాని ఒక ఆర్డర్ పాస్ చేసారు. ఈవేళ ఎలక్షన్స్ జరిపితే చివరికి రిట్ పిటిషన్ రిజల్టు ఇంకా విధంగా ఉంటే ఇదంతా రద్దయిపోతుందని ఒక ఆర్డర్ పాస్ చేసాయి. అది చూసుకోకుండా స్టే లేదు అంటారేమిటి?

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి (ముసీరాజాద్) :—దానికి మీకేమి అభ్యంతరం?

(ఇంటర్వేన్)

శ్రీ ఎన్. ఎన్. ఎన్. రెడ్డి :—అధ్యక్షా, యడ్లపాటి వెంకటాపుగారు అడ్వకేటు. వారికి నేను చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. కోర్టులో స్టే లేకప్పుడు తప్పకుండా ఎన్నికలు జరిపించవచ్చు. కాని కోర్టులో ఒక కేసువేసినంత మాత్రాన ఎన్నికలు వాయిదా వేయవలసిన అవసరంలేదు. వాయిదా వేయమని వారు చెబుతున్నా అనేకసార్లు వాయిదా వేయడంవల్ల ప్రజాస్వామ్యంలేకుండా ఉండే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ కేసు వారు కబుర్లు చెప్పకుండా కార్యరంగంలో దూకి ఎన్నికలు జరిపితే సరోజిని పుల్లారెడ్డిగారు చెబుతున్నట్లుగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని నమ్ముతారు. లేకపోతే నమ్ముడానికి అవకాశంలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే విశాఖపట్నానికి కార్పొరేషన్ చేసామన్నారు. ఇండిరా కాంగ్రెసు సభ్యులు భుజాలెగరేస్తున్నారు కార్పొరేషన్ చేసారని. కాని కార్పొరేషన్ చేయడంవల్ల ఏ లాభం కలిగిందని అడుగుతున్నాను? 44 వార్డులను 42 పార్డులు చేసారు. కాన్సిల్ కు 5 లక్షలు సాంక్ష్ డంటే ఈవేళ 50 వేలు చాటితే గవర్నమెంటు వద్దకు వెళ్లాలి. 90 పోస్టులు ఈనాడు ఖాళీగా ఉంటే ఈవేళ వరకు చచ్చిపోయిన వాళ్ళని కూడా నింపడానికి వీలులేకుండా పోయింది. జనాభా విచారితంగా ఏడు లక్షలవరకు పెరిగితే ఒక్క డిస్పెన్సరీనిగాని, ఒక్క ఆఫీసునుగాని, వేరే సిబ్బందినిగాని పెంచలేని పరిస్థితి కూడా ఏర్పడింది. ఇకపోతే కార్పొరేషన్ చేసింది, ట్యాక్స్ స్ట్రక్చర్ పోవాలంటే ట్రీబ్యునల్ జడ్జికిపోవాలి. ఇంతమీదందు అప్పిలేట్ కమిషన్ ఉండేవారు. ఇప్పుడు ట్రీబ్యునల్ జడ్జికిపోవాలి. ఇక విశాఖపట్నంతో మంచి టీ కొరత చూస్తే చాలా తీవ్రంగా ఉంది. మనిషికి 40 గ్యాలన్లు కావాలి. కాని 10 గ్యాలన్లు కూడా లేవు. 280

లక్షల గ్యాలన్లు కావాలి. కాని మునిసిపాలిటీలో 189 లక్షల గ్యాలన్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. పరిశ్రమలకు 50 లక్షల గ్యాలన్లు పోతే ఇంకో 140 లక్షల గ్యాలన్లు అయినా లేవు తాగడానికి. గోస్థానది ఎండిపోయింది వర్షాలులేక. ఒక వారంలో ఒక్కో ఎండిపోయే పరిస్థితివుంది. స్త్రీలు ప్లాంటు కూడా వస్తుంది. అలాంటి పరిస్థితులలో మంచినీళ్లు లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది పడతారు. రై వాడనుండి నీరు తెస్తున్నారు, 62 లక్షలు ఇస్తామని చెప్పి, ఈ రై వాడ నీరు సంవత్సరం పోతేగాని రావడానికి వీలులేదు అందువల్ల మద్దినలలోగాని, తాడికూరులోగాని ఈ డిప్ వెల్స్ శ్రవ్యకపోతే విశాఖపట్టణం ప్రజలు మంచినీటికి కటకటలాడిపోయే పరిస్థితికూడా ఏర్పడుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇక అండర్ గ్రౌండ్ డ్రైనేజ్ స్కీమ్ చాలా ముఖ్యమైందని నేను ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారికి చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. అండర్ గ్రౌండ్ డ్రైనేజ్ స్కీములో ఈ వేళ 17 లక్షలతో స్టేజ్-1 కంప్లీటు చేసారు. స్కీము పూరి చేయడానికి 14.8 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. దానికి బ్లాప్ లు తయారుచేసి ఉంది. డ్రాఫ్ట్ మిడిటర్న్ ప్లానులో 171 కోట్లు ఉంటే దానిని 80 కోట్లకు తగ్గించి వేసారు కాబట్టి విశాఖపట్టణంలో ఈ డ్రైనేజ్ స్కీమ్ పూరిచేయడానికి అవకాశం లేదు. దానిని పూరి చేయకపోయినట్లయితే ఈ కార్పొరేషన్ లాభం లేదు. ఇకపోతే రోడ్డు విషయం ఉంది. 1971 లో టౌన్ ప్లానింగు పెట్టారు. ఇప్పటికి 8 సంవత్సరాలైనా కూడా అది డెడ్ ఆర్గనైజేషన్ గా ఉంది, 80 లక్షల రూపాయలు ఇస్తే 10 లక్షల రూపాయలు కూడా రోడ్డును వై డెన్ చేయడానికి ఉపయోగించలేదు. దానిని మరోపద్ధతికింద అమకట్టడం జరిగింది. ఇక ఇళ్ల నిర్మాణం జరిగిందా? ఈ వేళ మాస్తే 76 వ రోడ్డులో పాకలు ఉన్నాయి. ఆ పాకలు తీయడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉంది. ఇక ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ చేస్తారు. ఈ విషయం మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా గమనించాలని కోరుతున్నాను. మీరు ఒక గ్రామంలో లాండ్ ఎక్వైర్ చేసేటప్పుడు ఆ గ్రామంలో మార్కెటుకు కావలసిన స్థలం ఉందా, పాతకాలలకు కావలసిన స్థలం ఉందా ఇతర సదుపాయాలకు స్థలం ఉందా అనేది చూడకుండా మీరు ల్యాండ్ ఎక్వైరింగ్ చేసినట్లయితే ఆ గ్రామస్థులు ఏమైపోతారో అలోచించాలి. ఇక మద్దినపాలెంలోగాని, నక్కవానిపాలెంలోగాని, రాచవానిపాలెంలో, శంకర వానిపాలెంలోగాని, మర్రిపాలెంలోగాని ఎక్కడయినా మీరు మాస్టర్ ప్లాన్ ఇంప్లీమెంటు చేసారా? ఇంప్లీమెంటు చేయలేదు. పాతకాలలు లేవు, పార్కులు లేవు, మార్కెట్లు లేవు. అట్లాంటి పరిస్థితులలో మాస్టర్ ప్లాను తయారుచేసి పో కేసులో పెట్టుకుంటే దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు. మాస్టర్ ప్లాను ఇంప్లీమెంటు చేసే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక హుడా ఉంది. హుడావాళ్ళు వచ్చారు. వాళ్ళు వచ్చిన తరువాతకూడా మనకు ఏమయినా లాభం కలిగిందా? ఈ వేళ విశాఖపట్టణం విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. 40 చదరపు కిలోమీటర్లు ఉంది. చారు చేసిన ప్లానులలో ఉన్నటువంటి రిసోర్సెస్ ను కూడా అమ్మివేయ వలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. వాటికి కూడా రక్షణ లేకుండాపోయింది. హుడా ఒక వ్యాపార సంస్థగా తయారైంది. ఈ వేళ చదరపుగజం 88 రూపాయలు

వారు రూ. 4-50 పై నలు ఒక చదరపు గజానికో చెల్లి రంచి యిప్పుడు చదరపు గజం రూ. 38 కి అమ్మినట్లయితే అది సబబా ? 'చానిగురించి అలోచించాలి. 'కేవల అలోచించి హుడాను చక్కగా నడిపించవలసిన అవసరం వుంది. 'జీవే' అంధ్ర రాష్ట్రములో ప్రజలు చాలా బాధలు వదుతున్నారు. అంధ్ర రాష్ట్రము లోని మహిళలంతా కలిసి మొన్న తదికార పార్టీకి ఓటు చేశారు. ఈ రోజు అంధ్ర రాష్ట్రము లోని స్త్రీలు బాధవదుతూ అడుగుతున్నారు.

“ఏమమ్మా ! మీకు ఓట్లు కావాలంటే —
కట్టలు కట్టలు కట్టి ఓట్లు వేసామే,
గురి తప్పకుండా అమ్మ బొమ్మపై గుడ్డామే
చేయి చూపి అరచేతిలో వై కుంభం చూపిరిచారే
స్వర్గానికి నిచ్చెనలు వేసారే
ఈ రకంగా మాకు పేండ్ ఇవ్వడం సబబేనా ? అంటున్నారు అధ్యక్షా!
మా సభ్యత ప్రకటించుటకు
మా మానము కాపాడుకొనుటకు
మా మర్యాద నిలుపుకొనుటకు
ఏవీ మరుగుదొడ్లు ?
ఎంగిలి మెతుకులు లేకపోయినా
రొట్టై ముక్కలు పోత లేకపోయినా
కాలిన కడుపు, ఎండిన గుండె నింపుకొనుటకు
ఏవీ మంచినీళ్ళు ?
స్థలము లేక కొండనక, గుట్టనక చేరామే
ఇంజనీర్లకు, సిబ్బందికి కమీషన్లు వెన్వెంటనే వస్తాయని
పెద్ద పెద్దా తారు రోడ్లు వేగంగా వేస్తారే,
మా సందులో; గొండులో, గుట్టలో
ఏవీ రోడ్లు ?
పాములు, తేళ్ళూ మా పేటలలోనే కాపురం,
ముసలి, ముతక పారిపోదామన్నా తప్పించుకోలేరే.
చీకట్లో వాటి బారినుండి తప్పించుకోడానికి
ఏవీ దీపం బుడ్లు ?

(ఇంటర్వ్యూ)

Smt. B. Sarojini Purna Reddy :—Sir, he is reading poetry, Sir

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా ! “చదవకుడదని ఎక్కడోతడు.
శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :—

చాలమ్మా ! చాలు ఇక మాకు కోరికలేమీ లేవు,
మాని గొంతెమ్మ కోరికలు కావే

Voting of Demands for Grants.

ఏమమ్మా సరోజినీ పుల్లారెడ్డి గారూ

మాకు పౌర సౌకర్యాలు ఏవీ?

అని ఆంధ్రదేశ మహిళలు ఎలుగెత్తి అడుగుతున్నారు అధ్యక్షా!

అందుచేత పేదవాళ్ళు మనుషులే; వాళ్ళకు కావలసిన సౌకర్యాలు మీరు దృష్టిలో పెట్టుకొని మీరు ఏవయితే నినాదాలు చేస్తున్నారో ఆ నినాదాలకు రూప కల్పన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాదు) :—అధ్యక్షా! ఇంతకుముందు కార్మిక మంత్రిగారు చెప్పారు మెనేజిమెంటుకు లెటరు వ్రాసి వారు చెప్పినట్లయితే కార్మికులకు యిండ్లుకట్టస్తామని. కాని యిప్పటివరకు ఏక్కడ యిండ్లు కట్టారో మాకు తెలియదు. ఇప్పుడు ఆంధ్ర ఎలక్ట్రికల్ ఎక్స్‌ప్లెంట్ మెనేజిమెంట్ దగ్గర సుమారు 80 ఏకరాల భూమి వుంది. ఆ భూమిని అక్కడ వున్న కార్మికులకు యిస్తామని మెనేజిమెంటు చెప్పినా కూడా ప్రభుత్వం ఏ చర్య తీసుకోవడంలేదని మీద్యారా వారికి మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు లలో ఒకటే ఇ. ఎస్. ఐ. హాస్పిటలు వుంది. ఎన్నో లక్షల కార్మికులు ఇక్కడ వున్నారు. ఆ హాస్పిటలులో 15 సంవత్సరాల ముందు ఎన్ని బెడ్లు వున్నాయో యిప్పటికీ కూడా అన్నీ బెడ్లు వున్నాయి. కార్మికులు ఆ హాస్పిటలుకు పోతే వారిని అడ్మిట్ చేసుకోకుండా బాధపెడుతున్నారు. కాబట్టి మరొక ఇ.ఎస్.ఐ. హాస్పిటలును కట్టించి కార్మికులకు వైద్యసదుపాయం కలుగజేయాలని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—జనార్ధనరెడ్డి గారూ! మీరు తిరిగి రేపు ఈ చర్చలో పాల్గొనవచ్చు. Now, the House is adjourned till 8-30 a. m. tomorrow.

(The House, then adjourned to meet again at 8-30 a. m. on 6th March, 1980.) 1-30 p. m.